

Godište XV. • broj 6 • lipanj 2020.

2,5 KM / 10 kn / 1,3 EUR

MEĐUGORJE

Glasnikmira

ISSN 1840-1414

Tema broja:
39. obljetnica
Gospinih ukazanja
u Međugorju

Nevidljivi virus
u svijetu bez Boga

Zašto župa Međugorje?

Kako znamo da se Gospa
u Međugorju ukazala

Ljudska mjerila

Obilježnica u znaku
„nove normalnosti“

MEĐUGORJE JE MOJ ŽIVOT
I NADA ZA BUDUĆNOST

GODIŠNJICA GOSPINIH UKAZANJA
PODSJEĆA NA NAŠE NAJVAŽNIJE IZBORE

MEĐUGORJE, MJESTO
ZA RANJENOG ČOVJEKA!

IVAN PAVAO II. —
UČITELJ MILOSRĐA

Gospina škola | Događanja | Teološki podlistak
Iz života Crkve | Hrvatsko kršćansko nazivlje | Lectio divina

Draga djeco! Molite sa mnom za novi život svih vas. U svojim srcima, dječice, znate što treba mijenjati: vratite se Bogu i Njegovim zapovijedima, da bi Duh Sveti promijenio vaše živote i lice ove zemlje, koja je potrebna obnove u Duhu. Dječice, budite molitva za sve one koji ne mole, budite radost za sve one koji ne vide izlaza, budite nosioci svjetla u tami ovoga nemirnog vremena. Molite i tražite pomoć i zaštitu svetih, da biste i vi mogli žuditi za nebom i nebeskim stvarnostima. Ja sam s vama i sve vas štitim i blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografija na naslovnici Foto Arhiv ICMM

Gospina škola

Nevidljivi virus u svijetu bez Boga, FRA T. PERVAN

Zašto župa Međugorje?, FRA M. ŠAKOTA

Kako znamo da se Gospa u Međugorju ukazala, FRA S. MABIĆ

Ljudska mjerila, I. ŠARAC

Obljetnica u znaku „nove normalnosti“, D. PAVIČIĆ

Međugorje ima zadaću buditi u ljudima nadu, S. PEHAR

Međugorje je moj život i nada za budućnost, S. ČOVIĆ RADOJČIĆ

Duh Sveti – život svijeta, život Crkve i život duše

Događajnica

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

Međugorje, mjesto za ranjenog čovjeka!, M. MILETIĆ

Godišnjica Gospinih ukazanja podsjeća na naše najvažnije izbore, K. MILETIĆ

Molite, molite, molite..., P. TOMIĆ

Krunica, s. V. CVITKOVIĆ

Uzbrdice i nizbrdice su slika života

Ivan Pavao II. – Učitelj milosrđa

Teološki podlistak

Benedikt XVI. – Antikrist je na djelu, FRA T. PERVAN

Iz života Crkve

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Duh, dušan/dušni, dušnost, duhovan/duhovni, duhovnost, M. MAMIĆ

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

MEĐUGORJE – DAR SVIJETU

Kada se Bog utjelovio u ljudskome obličju, rođen bijaše u siromašnoj i poniznoj obitelji. Radnički sin malog sela u jednoj porobljenoj zemlji, toliko običan da su se i njegovi suseljeni rugali, uvjereni kako sin Josipa – drvodjelje, nikako ne može biti Mesija. „Može li iz Nazareta doći išta dobro?“, pitao se i njegov učenik Natanael prije nego ga upozna.

Poslije prvih ukazanja u Međugorju mnogi su postavljali slična pitanja. Kako je to moguće da se nešto tako značajno može dogoditi u dalekom i zabačenom selu? Mnogi su se sablažnjavali, a aktualne su civilne, pa donekle i crkvene vlasti, nastojale da se ta vijest u samom začetku zatre ili krivotvori. Međutim, 39 godina poslije, ovo malo i na zemljovidu nevidljivo mjesto postade nada za novo doba.

„Ja sam Kraljica Mira“, odzvonilo je posred onodobnog prividnog svjetskog mira i napretka. Gospa progovori baš ovako – ravno u srce i razum! Živjeti i biti između dva stoljeća – oba krvava – dvadesetoga i dvadesetprvoga, a onda na prijelazu iz drugoga u treće tisućljeće u golemome svijetu postati svijetla točka velika je milost. Malo hercegovačko selo, manje i beznačajnije od dravnog Betlehema, postade betlehanski epigon apostolskog naviještanja.

Gospa nas ovdje ustrajno majčinski poziva na mir, na obraćenje i pomirenje s Bogom jer bez Negove milosti osuđeni smo na ništavilo i propast. Poganstvo suvremenog svijeta, golemi plimni val lažne kulture koja nas preplavljuje upravo je smrtonosni plod odbacivanja Božje milosti. Knez tame, laži i prijevara je sve učinio toliko privlačnim, toliko „razumnim.“ Moderni se čovjek uvelike bavi ustoličenjem samoga sebe na božansko prijestolje oholo nastojeći biti suvereno, autonomno biće, odgovorno jedino sebi i više nikome. Kao posljedicu svega toga upravo u ovim vremenima svjedočimo kako društva sastavljena od takvih suverenih osobnosti sve više i više tonu u duhovnu dekadenciju, nemir i nasilje.

Usred takvog svijeta Bog podiže međugorski svjetionik, usmjerava duše upravo tamo gdje se nalazi lijek i snaga. Međugorje postade dar za naše vrijeme. Maleno i krhko, skromno i tiho, nastoji danas i sutra, za sebe i cijeli hodočasnički svijet, udomiti Božjega Sina – najvrjedniju svojinu svoju.

Poslije gorkih iskustava s globalnom pandemijom i smrtno opasnosti okrenimo se Kristu prema kojem nas Gospa usmjerava – a On nas kao ljubljenog učenika prema njoj Bezgrješnoj! Neka prostruji iz dubine srca molitvena nakana da i u budućim danima naše Međugorje – u obraćenju, radosti i miru – bude epicentar nade, lječilište duše i tijela, izvor nove evangelizacije u ovoj našoj svjetskoj „suznoj dolini“.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje

Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 130 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 40 €, Švicarska 60 CHF, USA, Kanada i Južna Amerika 80 USD, Australija 120 AUD.

UPLATE

Iz BIH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 3381202200129568.

Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: OTP banka d.d., IBAN: HR0524070001100663037, SWIFT: OTPVHR2X

Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich – Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2

Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA22, IBAN:BA393380604802774622 (svrha uplate Glasnik mira).

Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH

e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Idemo ususret još jednoj međugorskoj obljetnici. Stalno visi upitnik: Čemu ukazanja? Nisu tu da zadovolje našu radoznalost, nego da nam ponude dijagnozu vremena te terapiju, lijek koji treba čovjeku i čovječanstvu kako bi moglo preživjeti i ići mirnije u budućnost. Marija se ukazuje redovito u vremenima kad svijetom hara virus bezboštva, zaborav Boga, kad se svijet od Boga emancipira, i onda postaje „planet lutalac“, koji se otkvačio od svoga Sunca.

Svijet još nije upamtio, da naime, Papa sam hodi rimskim ulicama, opustelim, bez vozila, ulicama koje su žile kucavice Vječnoga grada, danonoćno zagušene vozilima. Papa pješaci kako bi pred čudotvornim križem koji je prije pet stoljeća spasio Rim od kuge, molio za sudbinu svijeta i Crkve. Uza nj samo osiguranje. Malo se tko usuđuje govoriti o posljedicama kolapsa koji je proizvela pandemija virusa u svijetu. Ako jedna kompanija (Lufthansa) gubi svaki sat milijun eura zbog prizemljenja letjelica, kako je tek na drugim područjima svjetskoga gospodarstva i velikih kompanija. Očito je, ništa više ne će biti kao što je bilo.

Što će opstati? Samo ono što ima temelje, što je utemeljeno na trajnim, vječnim vrijednostima. Ono što se i u Crkvi gradilo na zemaljskim, glinenim postoljima, samo će se od sebe urušiti. Davno je to pretkazao prorok

NEVIDLJIVI VIRUS U SVIJETU BEZ BOGA

**TREBA SE OKRENUTI
PREMA SRŽI SVOJE
VJERE I GOSPODINU.
O TOME ZBORI GOSPA
U MEĐUGORJU OD
POČETKA. TREBA
PROMJENA SMJERA,
TRAČNICE USMJERITI
PREMA ONOME ŠTO
(DO)NOSI ŽIVOT. BITI
KONZERVATIVAN NE
ZNAČI PLAKATI ZA
PROŠLIM, NEGO SVOJ
ŽIVOT TEMELJITI
NA ONOMU ŠTO IMA
TRAJNU VRIJEDNOST,
NA SVEVREMENSKOM,
ZAPISANOM U
ČOVJEKOVOJ
SAVJESTI.**

Foto: Arhiv ICMM

Treba nam svjetlo Duha Svetoga da osvijetli naše obzore kako bi odgovorni donijeli ispravne odluke. Oholi čovjek, čovjek u svome hibrisu koji je otpao od Boga, izgubio je krjepost poniznosti. Ponovno moramo naučiti biti ponizni, jer od zemlje smo uzeti i u zemlju se vraćamo (humus – humilis).

Danijel. Treba se okrenuti prema srži svoje vjere i Gospodinu. O tome zbori Gospa u Međugorju od početka. Treba promjena smjera, tračnice usmjeriti prema onome što (do)nosi život. Biti konzervativan ne znači plakati za prošlim, nego svoj život temeljiti na onomu što ima trajnu vrijednost, na svevremenskom, zapisanom u čovjekovoj savjesti.

ZABORAV I PRIJEZIR BOGA

Čini se, čovječanstvo se danas okrenulo prema ovozemnom, vidljivom. Iz zrenika je ispuštena cijela dimenzija čovjekova bivanja na Zemlji, naime metafizika, za-zbilja, nevidljiva zbilja. Bog je otjeran iz javnosti, nema spomena Boga ni kršćanstva u Europskom ustavu. Upravo su francuski zastupnici bili najgorljiviji u progonu kršćanstva i kršćanske kulture iz Europskoga ustava. Prije godinu dana u Velikom tjednu bijasmo svjedoci požara Notre Dame u Parizu, građevine koja svjedoči o kršćanskoj kulturi Europe te mjesta odakle se mjere sve francuske udaljenosti. Svi su naricali, ne kao mjestu bogoslužja, nego turističkoj atrakciji europske kulturne prijestolnice. Kao da požar ne bijaše vidljiva poruka svima i znak nečega nevidljivoga!

Boga nema, otjeran je iz javnosti, ali su zato anđeli sveprisutni. Prisvojili su ih ezoterici, New Age, okultisti itd. Uzmite bilo koju knjigu s područja New Age ili ezoterije, naći ćete anđele, koji su u Crkvi i pobožnosti zaboravljeni. Da ne spominjemo Đavla! Prije pola stoljeća jedan je bibličar napisao „Abschied vom Teufel“ (Rastanak s Đavlom). Upravo to Đavao i želi, da ga se niječe, pa može raditi što ga volja. I druge se tajne vjere niječu, temelji vjerovanja odavna se potkapaju. Pisao je o tome Benedikt prije godinu dana, uoči požara u Notre Dame.

Neobično je kako neki još uvijek mogu izgovarati – da ne kažem mo-

liti – Nicejsko-carigradsko vjerovanje kad niječu Isusovo božanstvo. U tumačenju Pisma odavna vlada neoarizizam. Tvrde kako „Isusova stvar ide dalje“, kako je Isus „uskrsnuo u kerigmu, navještaj rane Crkve“. Za mnoge je „teologe“ uskrsnuće simbolika, govor o „praznom grobu“ mit. Treba shvaćati na simboličan način. Izvrgava se ruglu tko još govori o „nevidljivom svijetu“ duhova, o nebesima. Uglavnom se ti svrstavaju u konzervativni tabor. Tako i troknjiže pape Benedikta XVI. o Isusu iz Nazareta. Neki vele, pobožne priče i lijepo duhovno štivo.

Danas se svijet pita, što se to zbiva u nevidljivom svijetu. Corona-virus, nevidljiv, ugoni strah i hara svijetom, razvija neobičnu, dijaboličku dinamiku. Ubija desetke tisuća ljudi, milijuni su zaraženi, zlu se ne vidi kraj. Utjeruje patnju. Razara veze, druženje, sposobnost komuniciranja, rastače socijalnu dinamiku. Virus sije bijedu i usamljenost, osobe moraju u karantenu mjesec i više dana, u totalnoj izolaciji, prepušteni sebi i svojim mislima. Lišava nas naše veličane slobode, a vlast se doima kao nasilnik koji diktira pravila ponašanja, života i igre, kakvo nije zapamćeno ni u najgore totalitarno doba, pa ni ratnih prijetnja. U ratu smo smjeli biti zajedno u skloništim, danas ni to. Pokopi se obavljaju privatno, anonimno, vjenčanja također.

Crkva je blokirana u svom djelovanju u veoma kratkom vremenu. Svi su pristali biti sudionici drame zbog odgovornosti prema sebi i drugima. Socijalni razmak, bez rukovanja ili kakva izraza intimnosti prema drugome, pa i dragim osobama, vlastitij djeci. Tijekom povijesti ni najmoćniji pojedinci nisu bili kadri učiniti, ni u fikciji opisati ovo što je učinio nevidljivi virus. Preko noći promijenio je stanje u svijetu. Teško je previdjeti rukopis Zloga.

SVIJET JE BOLESTAN

Što nam kaže, što poručuje ovaj virus? Naš je planet obolio! Odavna. Svijet je bolestan. Prije pedeset godina pisalo se „granicama rasta“, o „kiselim kišama“ koje uništavaju okoliš. Toliike autoceste, koliko je samo plodna tla uništeno, šuma posječeno. Jedan zrakoplov iz New Yorka do Frankfurta „sprži“ 250 tona goriva. Sve negdje ostaje, pada na tlo. Veli se, u svakom trenutku u zraku je više od milijun putnika, barem prije ove pandemije.

Naša je civilizacija bolesna. Ne mislimo na ovu pandemiju, nego općenito, na planet i stanje naše civilizacije. Ivan Pavao II. govorio je o „civilizaciji smrti“. Ovaj nam virus to zorno predočava. Biblijski kazano, znaci su to vremena. Na početku ove epidemije mislili smo, kratko će to trajati, najdalje do Uskrsa, preživjet ćemo te se doskora vratiti uobičajenim poslovima. Prevarili smo se. Nakon ovoga globalnog iskustva svijet ne će izgledati kakav je bio prije. I ne bi smio biti isti. Mora se učiniti stanovit zaokret u glavama i postupcima.

Jasno, u vremenima katastrofe najprije mislimo kako preživjeti. U glavi su nam namirnice. Ali vrijedi i biblijsko, Isusovo pravilo: „Ne živi se samo od kruha!“ Vrijeme je sagledati dublje kontekste ovoga potresa koji je zatresao cijeli planet. Može se reći, globalizacija je dosegla svoj vrhunac, i sad vidimo kako je sve na glinenim nogama i ranjivo.

ZAHVAT IZVANA

Naime, u jednom trenutku „netko“ je ubacio nevidljivu polugu u kotač ovoga svijeta koji se vrtio nesmanjenom brzinom te je zaustavio javni život. Promet, gospodarstvo, sport, škole, sveučilišta, dječje vrtiće, javna okupljanja. Ispraznio stadione i kina, a što je najpogubnije, naše crkve ostođoše u korizmami i oko Uskrsa prazne. Svi su poslani u „kućni pritvor“, karantenu, izolaciju. Komunicira se „virtualno“, način kojim su mladi odavna krenuli putem suvremenih pomagala, tako da se nisu osvrtnali na okolinu. Nema blizine!

Kao što vidimo, globalna zgrada svijeta građena je na pijesku, žalu. Isus je znao što je govorio kad je rabio tu sliku. Gubitak proizvodnje, tržišta, radnih mjesta, popularno kazano „crash“ – bankrot i krš na sve strane.

Crkva je blokirana u svom djelovanju u veoma kratkom vremenu. Svi su pristali biti sudionici drame zbog odgovornosti prema sebi i drugima. Socijalni razmak, bez rukovanja ili kakva izraza intimnosti prema drugome, pa i dragim osobama, vlastitoj djeci. Tijekom povijesti ni najmoćniji pojedinci nisu bili kadri učiniti, ni u fikciji opisati ovo što je učinio nevidljivi virus. Preko noći promijenio je stanje u svijetu. Teško je previdjeti rukopis Zloga.

Na pandemiju corona virusa svijet je reagirao kao osoba kojoj je dijagnosticiran karcinom. Što čini u tom trenutku? Najprije, prestaje raditi. I onda se nameću dublja pitanja. Kako sam živio? Što je s mojim odnosima u obitelji, s ljudima, koliko sam uložio ljubavi, truda, prema obitelji, bližnjima, Bogu? Što ako zbilja moram umrijeti? Što nakon svega? Što me čeka?

Čini se da je u cijeloj ovoj situaciji jedno pozitivno: Obitelj se vratila

sebi. Roditelji su s djecom, bračni parovi su zajedno, imaju vremena razgovarati, moliti, i škola se pohađa virtualno putem interneta. Najednom su djeca cijeli dan s roditeljima, nema igrališta, nema druženja, rođendanskih slavlja. Godinama se kušalo djecu odvojiti od obitelji, roditelja. Uvodilo se cjelodnevne škole, sad odjednom roditelji postaju nezamjenjivi. Prigoda ponovno biti zajedno. Psiholozi su govorili o „empty house“ – praznim kućama, u kojima nikoga nema, osim za prespavati. Danas tomu nije tako.

U vremenima katastrofa na površinu izbija i najbolje ali i najgore u čovjeku. Neki su solidarni i mole, utječu se Nebu za pomoć i spas, drugi se kriju u podrumima i nameću higijenske mjere koje treba poduzimati protiv virusa, protiv koga nema lijeka ni cjepiva. Stotine svećenika žrtve su virusa zbog predanosti svojoj službi i pomaganju oboljelima. Sami se zarazili te su postali mučenicima virusa. K tome nebrojene medicinske sestre i liječnici koji su davali sve od sebe da se zlo umanju istinski su heroji društva od veljače ove godine.

Svih je strah bankrota i kolapsa zdravstvenoga sustava. Napeti strah vlada, vidimo globalna kuća ne može izdržati navalu oluje. Ako se gospodarstvo zaustavi, eto bankrota, što sa sobom povlači gubitak radnih

mjesta, stana, nemogućnost otplate kredita. Slijedi pandemija siromaštva i gladi. Najednom nikoga više ne zanima otapanje glečera, zagrijavanje atmosfere, požari i uništavanje kišonosnih prašuma u Amazoniji, nema ni izmanipulirane Grete koja vrišti na političare. Svi se bave samo jednim, kako ponovno pokrenuti proizvodnju, stvoriti gospodarski zamah. Tko će primiti milijune migranata, ako vlastito stanovništvo spadne na prosjački štap?

PRIGODA ZA CRKVU!

Ovo je kairós, vrijeme Crkve! Pokazati se i nastupiti kao čimbenik koji misli i naviješta za-zbilju, a ne samo vidljivo, tvorno. Što sad trebamo su svetcima, ne celebrities koji dominiraju scenom i ekranima. Trebaju nam sveti redovnici, svećenici, laici koji žive vjeru, nadu, ljubav, koji crpe iz bogate, tisućljetne riznice Crkve te iznose na vidjelo što zbilja daje život svijetu. Trebaju nam djelitelji sakramenata, napose pokore, pomirenja i euharistije, ljudi molitve, koji lome Riječ Božju. To Međugorje ponavlja već četiri desetljeća!

Papa govori i ističe trajno potrebu molitve krunice; trebaju nam molitve poput „ruskoga hodčasnika“, molitva srcem, svjedočanstva svetih koji su svojim primjerom bili zamašnjaci obnove u društvu, ulijevali snagu u životu, poput Benedikta, Franje, Dominika, Ignacija, Frane Saleskoga, Don Bosca. Svi su oni usidreni drugdje, onkraj vidljive stvarnosti, u Bogu, a ne u ovozemaljskom.

Papa se očituje kao istinski dušobrižnik kršćana, cijeloga svijeta. Poziva na molitvu da se njome zaustavi pandemija. Virus nije samo stvar virologa, infektologa, znanstvenika ni kriznih stožera ili političara. Ne, ovdje je na djelu razorna dinamika Zloga koju treba slomiti. Kako? Molitvom, žrtvom. Za sve nas veliki izazov, kušnja vjere. Vidimo, svoje je „odradila“ obična horizontalna solidarnost pred svjetskom katastrofom. Ostaje gola vjera, pouzdanje u Gospodina, ljubav prema bližnjemu i molitva. Treba nam Nebo, pomoć Neba, koju smo nijekali ili u svome ljudskom, prometjskom *hibrisu* i oholosti odbijali. Treba nam sigurnost da je Isus Krist pobijedio sile tame i pakla.

Nakon skandala u Crkvi kojih smo bili svjedoci posljednjih godina,

na koje je zorno upozoravao papa Benedikt, pa i u pismu objavljenu na njemačkom uoči požara u katedrali Notre Dame, vjera u Crkvu i svećenstvo je poljuljana. Odveć se Crkva prepustila duhu vremena, izgubila svoj autoritet i moć, prilagodila se svijetu. Kako vratiti vjerodostojnost?

Kao u drugim kriznim vremenima Crkve. Sjetimo se vremena nakon pustošenja Rima i propasti Rimskoga carstva. Kad se urušilo sve, Bog podiže Benedikta, potom Grgura Velikog. U desetom stoljeću reforma iz Clynijsa, zatim Bernard, Franjo, Dominik, karmelićani, Ignacije. Svi su oni bili zamašnjaci obnove u Crkvi i društvu, pokretači novoga duha i pobožnosti. Samo se pokorom i obraćenjem može postići obnova Crkve. O tome govori i Marija u Međugorju.

NE RAZVODNJENO KRŠĆANSTVO

Odavna se naviješta razvodnjeno evanđelje, „light-kršćanstvo“. Isus je dobri i blagi navjestitelj koji obilazi Galilejom, zaboravljajući da je gotovo trećina njegovih riječi vezana uz sud, mogućnost vječne propasti, njegovi završni eshatološki govori svjedoče kako će kod mnogih ljubav uzmanjkati, oslabjeti. Ima u Isusovim govorima odveć prijetljivih riječi koje olako previdamo. U Govoru na gori spominje on pet (!) puta pakao i pakleni oganj.

Danas malo tko govori s oltara ili u katehezi o „vrućim temama“ kao grijeh, predbračni odnosi, preljub, pobačaj, Božji plan s obitelji. Tko govori o svetosti u svagdanu, rađanju, o svetosti života od začeca do smrti? Olako se izgovara „moj grijeh, moj preveliki grijeh“. Prevladava govor o milosrdnom, ali ne i pravednom Bogu. Od vremena koncilske „obnove“ lijeva se „voda u vino“ Radosne vijesti. Obraćenje je imperativ trenutka. Svetci, poglavito primjerice sveti Franjo, govorili su o obnoviteljskoj snazi pokore i obraćenja. Franjo je bio pokornik, a ne samo trubadur!

Dugo se nakon Sabora govorilo o prilagodbi, a ne svetosti i obraćenju. Prešućuju se milijunske brojke pobačene djece, pokusi s embrijima, zakonske odredbe glede eutanazije dementskih, starih, i mimo njihova zahtjeva. Fatimska vidjelica Lucija, (preminula pedeset dana prije Ivana Pavla II.), govorila je kako se odlučni boj bije na području braka i obitelji. Da ne spominjemo izopačenost oza-

konjivanja homo-brakova, zanemarivanje djece i mladih, transhumanizam, genderizam itd. Čisti Antikristov nauk! U vremenu pandemije ušukali su se, nema proljetnih „pride-parada“ ni „ultra-festivala“, čekaju da opet postanu preglasni na našim ulicama namećući svoj manjinski teror većini koja drukčije misli. Mediji manipuliraju sviješču masa, provode svoja „agenda“ na svim područjima. Virus ih je nakratko zaustavio. Tko nam jamči da se nakon što se povuče, ne će vratiti staroj agendi i nasilju manjine nad većinom.

ODAVNA PRAZNE CRKVE

Koja poruka svijetu! Crkva Svetoga Petra usred korizme i za Uskrs zatvorena! Istodobno zatvoreno stotine tisuća crkava diljem svijeta. Koliko se crkava na Zapadu zatvara, jer nema vjernika? Koliko ih je nedjeljama prazno za bogoslužja? Rasprodaja crkava. Na dražbi mnoge znamenite crkve. Kad je bogoslužje, nađe se nešto starijih osoba, a ako je koncert klasične glazbe u crkvi, onda je prepuna! Crkva nije građena za koncerte, nego da bude mjesto bogo-služja. Da se u njima slavi SVET, SVET, SVET! Biblijski „menetekel“! Upozorenje samoga Neba. Ne bismo li morali upravo sada svoje molitve utrostručiti i prema Nebu usmjeriti svoje vapaje? Za što moliti?

OVO JE KAIROS, VRIJEME CRKVE! POKAZATI SE I NASTUPITI KAO ČIMBENIK KOJI MISLI I NAVIJEŠTA ZA-ZBILJU, A NE SAMO VIDLJIVO, TVARNO. ŠTO SAD TREBAMO SU SVETCI, NE CELEBRITIES KOJI DOMINIRAJU SCENOM I EKRAMIMA. TREBAJU NAM SVETI REDOVNICI, SVEĆENICI, LAICI KOJI ŽIVE VJERU, NADU, LJUBAV, KOJI CRPE IZ BOGATE, TISUĆLJETNE RIZNICE CRKVE TE IZNOSE NA VIDJELO ŠTO ZBILJA DAJE ŽIVOT SVIJETU. TREBAJU NAM DJELITELJI SAKRAMENATA, NAPOSE POKORE, POMIRENJA I EUHARISTIJE, LJUDI MOLITVE, KOJI LOME RIJEČ BOŽJU. TO MEĐUGORJE PONAVALJA VEĆ ČETIRI DESETLJEĆA!

Da Gospodin zaustavi pandemiju virusa? Možda bismo trebali moliti da Gospodin ponajprije skine poveze s naših očiju, ukloni sljepilo i gluhoću naših srdaca, da spoznamo i kajuci se priznamo, gdje smo se o Gospodina ogriješili, gdje smo prestupili Božje zapovijedi i odredbe, gdje smo ustali protiv Zemlje koja nas hrani. Ne moramo se zamarati mišlju, je li *corona* kazna Božja ili nije.

Naime, ako Bog jest i ako ljubi svoje stvorenje, ne može dopustiti da stoljećima gazimo njegove zapovijedi, da pokusima uništavamo čovjeka kao Božje biće. Knjiga Ponovljenoga zakona govori stalno kako trebamo „birati život a ne smrt!“. Isus na rastanku sa svojim govori o evangelizaciji, navještaju Radosne vijesti za „obraćenje i oprost grijeha svim narodima, počev od Jeruzalema“ (Lk 24,47). Crkva to nije preuzela da se čita, nego prakticira, naviješta. Isus je upozoravao pred posljedicama koje slijede, sluša li se njegova riječ, sluša, a ne vrši! Gradnja na stijeni ili pijesku. Danas je više i ne slušamo niti opslužujemo. Čini se, Isusova je riječ suvišna.

VRATITI BOGU NJEGOVO MJESTO

Obraćenje će reći: Čovjek mora sići s „trona“ na koji je zasjao, s kojega je maknuo Boga. Mora priznati neznanje i nemogućnost, spoznati da je stvor, klanjati se Stvoritelju,

podložiti se volji Božjoj. Čovjek se u svojoj oholosti drzno odlučivati o početku i svršetku života, moći birati spol, mijenjati rodove, ubijati neželjenu nerođenu djecu, željenu proizvoditi u epruvetama, križati ljudske gene sa životinjskim, stvarati fantome, kakvih nema ni u mitovima. U svjetlu pandemije zločini su to bez povijesnih presedana. Nismo gospodari života ni smrti. Nismo gospodari ni nevidljivoga virusa koji hara svijetom. On nam diktira život, tempo života.

Kako bi svijet izgledao drukčije kad bi se političari sastali na molitvu! Europsku su uniju osmislili i stvarali osvjedočeni katolici-kršćani. Kako bismo svi drukčije mislili kad bismo uzeli za mjerilo što je rekao Benedikt XVI. njemačkim parlamentarcima, a stotinjak „lijevih“ zastupnika nije htjelo stupiti u zgradu u Berlinu! Prezreli najpoznatijeg sina domovine. Koliko bi olakšanje nastupilo kad bismo priznali svoju nemoć, da ovisimo o Drugome, da nam treba mudro srce.

Zacijelo, haranje virusa bit će vremenom zaustavljeno kao i radikalne mjere izolacije. Ali se može dogoditi da svjetsko gospodarstvo doživi urušavanje daleko snažnije nego zdravstveni sustav u svijetu. Treba nam svjetlo Duha Svetoga da osvjetli naše obzore kako bi odgovorni donijeli ispravne odluke. Oholi čovjek, čovjek u svome *hibrisu* koji je otpao od Boga, izgubio je krjepost poniznosti. Ponovno moramo naučiti biti ponizni, jer od zemlje smo uzeti i u zemlju se vraćamo (humus – humilis).

Morat ćemo se odreći i sjahati s onoga „Yes, I can“ – „Yes, we can“. Upaliti ponovno svjetla vjere u srcima. Virtualno smo povezani u molitvi krunice s cijelim svijetom, kako Papa poziva. Bog svoje ne ostavlja; kršteni smo i cijepljeni u ime Gospodina Isusa Krista. Pavao jamči svima, da „gdje se umnožio grijeh, premoćno je izobilovala milost Božja“ (Rim 5,20). Treba za sve ponovno u crkvama širom otvoriti prostore za „dezinfekciju“ duša i srdaca – ispo-vjedaonice, koje su na Zapadu postale odlagalištem za metle i kante za čišćenje crkava. Samo se tu stvara novi čovjek, po Kristovoj mjeri i nakani. Ispovjedaonica – duhovna i duševna dezinfekcija cijela čovjeka. Stvaranje novoga čovjeka. Po tome je Međugorje vodeći primjer u svijetu!

ZAŠTO ŽUPA MEĐUGORJE?

Hodočasnici mi nerijetko postavljaju pitanje zašto je Gospa izabrala baš župu Međugorje. Skoro da se u tom trenutku nasmiješim, jer to je već odavno bilo i moje pitanje. Već nekoliko godina, ali posebno u posljednje dvije, činjenica Gospine nazočnosti među nama podsjeti me na Elizabetino pitanje (moglo bi se reći da se radi i o uskliku): „Ta otkuda meni da mi dođe majka Gospodina mojega?“ (Lk 1,43).

FRA MARINKO
ŠAKOTA

Da, otkuda to?! Zašto baš župa Međugorje? Kad čujemo Gospu koja kaže da joj je župa Međugorje „milija nego ostale, gdje (je) rado boravila“ (21. 3. 1985.), da je „posebna“ i da „se razlikuje od osta-

li“ (6. 2. 1986.), pitamo se zbog čega joj je milija nego ostale župe, u čemu je posebna i u čemu se razlikuje od ostalih župa? Koji su razlozi izabranja ove i ovakve župe? Zašto je ovaj narod „izabrani narod“ (15. 11. 1984.)? Radi li se o nekim posebnim odlikama i zaslugama župljana ove župe ili je riječ o nečemu drugom?

Iz jednog Gospina odgovora zaključujemo da bi se moglo raditi o zaslugama odnosno posebnoj kvaliteti župljana župe Međugorje. Naime, kad su prvih dana ukazanja vidioci Gospi postavili pitanje zašto je izabrala ovu župu, Gospin odgovor je bio: „Jer sam ovdje našla ljude jake vjere.“

Što znači „jaka vjera“? Izuzima li ona ljudske slabosti ili i njih podrazumijeva? Naime, neke ljude zbunjuje to „jake vjere“ i konkretni ljudi iz župe sa svojim slabostima. No, Gospa ne kaže da je ovdje našla ljude bez grijeha i mana – jer to ovi ljudi nikada nisu ni bili (i ovdje je bilo ljudskih slabosti napretek) – već ljude „jake vjere“. Očito, činjenici da se radi o ljudima „jake vjere“ nije opraćeno – a Gospi ni prepreka za izabranje – što su to ujedno ljudi koji griješe i imaju mana. Usporedbe radi dovoljno se sjetiti Jahvina izabranja Mojsija i drugih proroka ili Isusova izabranja apostola.

U potrazi za drugim razlozima izabranja nailazimo na jednu Gospinu poruku koja nam otvara nove perspektive: „I križ je bio u Božjem planu kad ste ga sagradili.“

izabrao baš te osobe? Zašto njih šesetero? I to ove naše, iz Podbrda?

Odgovor slutimo u Božjem načinu gledanja, a jedan od primjera je Davidovo izabranje. Prorok Samuel imao je svoja mjerila za biranje kralja. No, umjesto sedmorice Jišajevih sinova koje je htio Samuel, Jahvin izbor pao je na najmlađega – na Davida. A razlog je jedan: „Bog ne gleda kao što gleda čovjek: čovjek gleda na oči, a Jahve gleda što je u srcu.“ (1 Samuel 16,7)

OSIM ŠTO JE POZIV NA PREISPITIVANJE SEBE OVA TRIDESET I DEVETA GODIŠNJICA JE I PRILIKA ZA NOVI POČETAK. NOVI POČETAK JE NOVA ŠANSA ZA ŽIVLJENJE ONOGA NA ŠTO NAS JE KRALJICA MIRA VEĆ I PRIJE POZIVALA: „DRAGA DJECO, JA SAM S VAMA I POZIVAM VAS DA S OZBILJNOŠĆU POČNETE MOLITI I POSTITI, KAO PRVIH DANA MOGA DOLASKA.“ (25. 7. 1991.)

TRIDESET I DEVETA GODIŠNJICA GOSPINA IZABRANJA ŽUPE MEĐUGORJE POZIV JE NA SJEĆANJE I PREISPITIVANJE SEBE. NAJPRIJE JE TO POZIV ŽUPLJANIMA ŽUPE MEĐUGORJE, A POTOM I SVOJ DRUGOJ GOSPINOJ DJECI: LJUDIMA U HERCEGOVINI I BOSNI, U HRVATSKOM NARODU (ČIJIM JEZIKOM GOSPA GOVORI), SVIMA U EUROPI I CIJELOME SVIJETU.

Foto: Arhiv ICMM

li“ (6. 2. 1986.), pitamo se zbog čega joj je milija nego ostale župe, u čemu je posebna i u čemu se razlikuje od ostalih župa? Koji su razlozi izabranja ove i ovakve župe? Zašto je ovaj narod „izabrani narod“ (15. 11. 1984.)? Radi li se o nekim posebnim odlikama i zaslugama župljana ove župe ili je riječ o nečemu drugom?

Iz jednog Gospina odgovora zaključujemo da bi se moglo raditi o zaslugama odnosno posebnoj kvaliteti župljana župe Međugorje. Naime, kad su prvih dana ukazanja vidioci Gospi postavili pitanje zašto je izabrala ovu župu, Gospin odgovor je bio: „Jer sam ovdje našla ljude jake vjere.“

(30. 8. 1984.) Ako je dakle Bog sa župom Međugorje imao plan već duže vremena, to znači da se radi o čistoj milosti. Božja milost dakle stoji prije ikakvih zasluga i odlika župljana ove župe.

Činjenica čiste milosti budi u srcu nevjerovatnu radost i čuđenje. Zbog naviknutosti na Gospina ukazanja možda nismo svjesni o čemu se radi pa je potrebno naglasiti (sada pišem iz perspektive župljana župe Međugorje): K nama(!), konkretnim ljudima jednog običnog kraja i našeg vremena, da dolazi Majka Božja?! Ne samo da je čudesno nego i dah zastaje pri pomisli da Marija, Božja Majka, koja je Isusova i naša majka, poziva nas, obične ljude, za svoje suradnike, i to za tako uzvišenu zadaću kakva je širenje mira oko sebe i po cijelom svijetu! Preko jedne male župe za cijeli svijet! Preko običnih i malenih ljudi za ljude cijelog svijeta! Preko mene za druge!

Postavljeno pitanje o izabranju župe Međugorje potiče nas da se pitamo i o izabranju vidioca. Zašto je Bog

Kad sam shvatio da se ne radi o nama i našim zaslugama nego o čistoj Božjoj milosti, o Gospinu izabranju župe Međugorje i ovih – baš ovakvih – vidioca, počeo sam drukčije razmišljati i odnositi se prema župi i vidiocima. Kad se „uhvatim“ da o njima pričam negativno, odmah znam da sam upao u oholost, a oholost kaže: Ja sam bolji od njih! Slijedom toga, ja znam bolje od Gospe! Čudno, zar ne, Gospa njih izabrala, a ja ih kritiziram! Dovoljno se sjetiti jedne poruke i sve će nam biti jasno: „Već sam vam rekla da sam vas izabrala na poseban način, onakve kakvi jeste. Ja, Majka, sve vas ljubim... Ja vas ljubim i onda kada ste daleko od mene i mog Sina.“ (24. 5. 1984.)

brojnim svakodnevnim izazovima, veliki broj župljana ostao je „jake vjere“, vjeran Gospi, ustrajan i spreman živjeti njezine pozive.

Razmišljajući o izabranju župe Međugorje nailazimo na jednu zanimljivost. Naime, ne bi se radilo o nekoj posebnosti što se Gospa ukazala u župi čiji je zaštitnik sv. Jakov apostol, koji je doduše ujedno i zaštitnik hodočasnika, da Gospino prvo ukazanje uopće nije bilo upravo njemu – svetom Jakovu apostolu, u Španjolskoj! Danas je to svetište Gospe od Stupa.

Koji je smisao Gospina izabranja župe Međugorje?

Vratimo se na početak, na Gospine riječi da je župa Međugorje Njoj „milija nego ostale, gdje (je) rado bo-

ravila“, da je „posebna“ i da „se razlikuje od ostalih“. Kako smo reagirali na te riječi? Možda su nam se učinile čudne i nejasne. Vjerojatno se u nama postavilo pitanje kako to da Gospa kao Majka koja ljubi svu djecu na svijetu sada malo više voli i izdvaja neku svoju djecu.

Smisao izabranja župe Međugorje ne iscrpljuje se u njoj samoj već je usmjeren na druge. Sjetimo se samo jedne poruke koja o tome govori: „Dječice, vi ste izabrani da svjedočite mir i radost.“ (25. 10. 2001.) To dvoje, sva djeca i neka djeca, ne stoje u opreci. Izabranje neke djece je zbog posebne uloge koju je Gospa dala za svu djecu u svijetu.

Osim toga, izabranje jest posebna milost, ali traži i odgovornost. „Draga djeco, upućujem poruke najprije stanovnicima župe, a onda svima ostalim. Vi morate najprije primiti poruke, a onda ostali. Vi ćete odgovarati meni i mom Sinu Isusu.“ (6. 2. 1986.)

Trideset i deveta Godišnjica Gospina izabranja župe Međugorje poziv je na sjećanje i preispitivanje sebe. Najprije je to poziv župljanima župe Međugorje, a potom i svoj drugoj Gospinoj djeci: ljudima u Hercegovini i Bosni, u hrvatskom narodu (čijim jezikom Gospa govori), svima u Europi i cijelome svijetu.

Poziv na sjećanje je zbog zaborava. Mojsije i drugi proroci uvijek iznova su morali podsjećati izraelski narod na

Ima li prostora u mom životu, u mom svagdanu za još bolji odgovor?

Osim što je poziv na preispitivanje sebe ova trideset i deveta godišnjica je i prilika za novi početak. Novi početak je nova šansa za življenje onoga na što nas je Kraljica Mira već i prije pozivala:

„Draga djeco, ja sam s vama i pozivam vas da s ozbiljnošću počnete moliti i postiti, kao prvih dana moga dolaska.“ (25. 7. 1991.)

„Tražim vašu molitvu, da me prihvatite i da prihvatite moje poruke kao prvih dana ukazanja.“ (25. 9. 1993.)

„Pozivam vas da u svojim obiteljima obnovite žar prvih dana, kad sam vas pozivala na post, molitvu i obraćenje.“ (25. 10. 1998.)

„Pozivam vas sve na obraćenje srca. Odlučite se, kao prvih dana mog dolaska ovdje, na potpunu promjenu vašega života.“ (25. 8. 2004.)

„Pozivam vas iznova: počnite borbu protiv grijeha kao u prvim danima, idite na ispovijed i odlučite se za svetost.“ (25. 3. 2014.)

„Pozivam vas, dječice, počnite iznova sa zanosom hod svetosti i ljubavi, jer ja sam radi toga došla među vas.“ (25. 1. 2015.)

„Molite, dječice, ispovijedajte se i počnite novi život u milosti.“ (25. 3. 2018.)

Trideset i devet godina je Gospa, Božja Majka, s nama: u župi Međugorje, u Hercegovini, u hrvatskom narodu, u Europi i cijelom svijetu. Prilika je to za odgovor i suradnju s neizrecivom Božjom milošću. Molimo se Duhu Svetom kako bismo i mi bili i ostali „ljudi jake vjere“, jer izabranje još traje. S tim da se ne radi samo o župljanima župe Međugorje.

KAKO ZNAMO DA SE GOSPA U MEĐUGORJU UKAZALA

FRA STANKO MABIĆ

SIN NEKOG RAJINA DOLAZI KUĆI NAKON ŠKOLOVANJA SVOM STAROM OCU I KAŽE MU DA JE PROČITAO BIBLIJU I UVJERIO SE DA JE TO SVE IPAK JEDNA VELIKA LAŽ. Starac ga pogleda, uze Bibliju u ruku i smirenim glasom mu kaže: „Sinko, a što ako je sve ono što piše u ovoj knjizi ipak istina? A što ako je to ipak istina?”

Gospa se prvi put ukazala u Međugorju prije 39 godina i od tada pa do danas neprestano nam šalje poruke: molite, obratite se, dvaput tjedno postite, čitajte Sveto pismo, ispovijedajte se, idite na sv. misu... Ove riječi ne bismo trebali olako prečuti. Možemo kazati da to vidioci sami od sebe kažu i da uopće nisu vidjeli Gospu, ni čuli što ona poručuje i da to sve što govore nije istina. Ali, što ako je to sve ipak istina?! Što će biti ako je to sve ipak

istina, a mi joj nismo povjerovali, ili smo joj povjerovali, a nastavili živjeti mlako i ravnodušno kao da Marija nije tu? Najveća bolest duše jest upravo mlakost i ravnodušnost. Suprotnost ljubavi nije mržnja, nego ravnodušnost i mlakost. *O kad bi bio studen ili vruć! Ali, jer si mlak, izbacit ću te iz svojih usta* (Otk 3,16).

Isusu ništa nije bilo tako teško kao uvjeriti ljude da mu vjeruju. Kad čitamo Sveto Pismo i slušamo Riječ Božju, nekako tada sve u nama govori da je to ono pravo i istinito, da je to ono što tražimo čitav život i da je to ono istinito za čim čezne duša naša. Ali opet ne idemo za tim. Pitamo se zbog čega? Želim to činiti i po toj riječi živjeti. Ali opet ne živim. Zbog čega? Isto tako kada dođem u Međugorje. Nekako mi srce govori kako je sigurno Marija ovdje na djelu i kako bi valjalo njezine poruke živjeti. Ali ih opet ne živim. Pitamo se zbog čega? Jedini ispravni odgovor na ovo pitanje jest grijeh. To je tajna grijeha, tajna zla u nama. I tome se valja oprijeti. A to je moguće samo duhovnim oružjem,

molitvom, postom i sakramentalnim životom na što nas upravo Gospa u Međugorju poziva.

Kad osobno dolazim u Međugorje i kad razmišljam o fenomenu Međugorja i Marijinih ukazanja, u meni je takvo stanje koje ne mogu s jasnoćom artikulirati. Ne mogu prenijeti u misao i riječ ono što osjećam u Marijinoj prisutnosti. Razmišljam o Gospinim ukazanjima od samih početaka. Slušam što drugi govore i pišu o tome. Kako u osobnim susretima i raspravama tako i u raznim medijima i portalima. U svim tim susretima i raspravama čujem jako puno argumentiranih razloga protiv Marijinih ukazanja u Međugorju kao i jako puno argumentiranih razloga za Međugorje. I jedni i drugi argumenti su ozbiljni i autentični. Taj sukob argumenta u meni se uvijek događao nakon beskrajnih rasprava s drugima. Međutim, kad sam god osobno došao u Međugorje i osobno se susreo s Marijom u molitvi, kad sam god bio u ispovjedaonici, na oltaru, kad sam god bio na jednom od dva brda, kad sam god sam

VALJALO BI GOSPINE PORUKE IŠČITAVATI NA KOLJENIMA S KRUNICOM U RUCI KAO ŠTO GOSPA SAMA TRAŽI. ONA JE ZARUČNICA DUHA SVETOGA I SAMO SE U TOM DUHU NJEZINE PORUKE MOGU I RAZUMJETI. AKO ŽELIMO RAZUMJETI GOSPINU PORUKU, ONDA GLEDAJMO, ČITAJMO I SLUŠAJMO DUHOM I SVAKA ĆE NAM PORUKA NA NOVI NAČIN POKAZATI PUT. BOG SE OTKRIVA PONIZNOM SRCU KOJE GA USTRAJNO TRAŽI, A SKRIVA SE UMIŠLJENOM RAZUMU KOJI „SVE ZNA“.

prošetao u tišini križnih postaja, kad sam god pročitao Gospinu poruku, nikada nisam imao sukob argumenata u sebi koji su bili za ili protiv Marijinih ukazanja u Međugorju. Stanje koje tada u sebi proživljavam izdiže me iznad argumenata i potreba za bilo kojom raspravom. Svaka mi se rasprava čini suvišnom. Zato znam da Međugorje nije toliko stvar razuma koliko je stvar vjere koja traži razum, ali ga u isto vrijeme nadilazi. Međugorje je područje vjere.

Khalil Gibran koji je mnogo razmišljao o tajnama života, jednom je napisao: „Čovjek s čitavom svojom mudrošću ne može razumjeti što govore ptice ili što žubori potok ili što šapuću valovi dok polako i blago dodiruju žal. Čovjek s čitavom svojom mudrošću ne može razumjeti što govori kiša dok pada na lišće drveća ili dok kaplje na prozorsku policu. On ne zna što ima blagi povjetarac ispričati cvijeću. Ali ljudsko je srce u stanju shvatiti i osjetiti značenje toga glasa.“

Isus će u Ivanovu evanđelju kazati: *Nemate ljubavi Božje u sebi i zato ne razumijete* (usp. Iv 5,42). Naočale za čita-

Kad se Marija ukazala u Međugorju djeci, po čemu možemo kazati da je to baš Marija, a ne dječja mašta, utvara, autosugestija...? Možemo li kazati da znamo po tome što nam je progovorila kao nitko do tada? Možda zato što nam nitko do tada nije približio riječ o miru kao što je ona to učinila. Zato što nam je dodirnula dušu kao nitko do tada. Zato što poslije toga više ništa nije isto.

nje i razumijevanje Biblije jest ljubav Božja u našem srcu. Bez toga nema istinskog razumijevanja. Jer *znanje nadima a ljubav izgrađuje* (1Kor 8,1). Zato mogu kazati: znam jer ljubim. S tim znanjem, koje proizlazi iz ljubavi, pristupam i govorim o Međugorju.

Mnogi kažu da rado idu u Međugorje i da vjeruju u Gospina ukazanja, ali ih Gospine poruke ne zanimaju niti ih čitaju. Ova situacija mi je malo čudnovata. To bi isto bilo kad bismo rekli: Marijo, vjerujem da se ukazuje u Međugorju i volim te, ali to što govoriš uopće me ne zanima. Nemam ništa protiv toga što govoriš, ali sam prema tvojim riječima ravnodušan i mlak i zapravo ih uopće i ne želim slušati. Zar ova situacija nije malo šizofrenična: Volim Gospu, vjerujem u njezina ukazanja, ali me ne zanima što Gospa govori.

Mnogi će kazati kako dolaze u Međugorje jer se tu lijepo osjećaju. Dolaze jer doživljavaju mir u srcu. Ono što ih u Međugorju zanima jest njihov mir, nutarnja nirvana. Međutim, kad se vrte kući taj se sladunjavi mir lako rastopi poput sladoleda na užarenom međugorskom suncu. Ono što je važno razumjeti u Međugorju nije samo nutarnje stanje mira koje ovdje doživimo, nego kako to stanje živjeti kada se vratimo kući? Bez osluškivanja Gospinih poruka koje govore o pokori, molitvi, postu, žrtvi, obraćenju, sakramentalnom životu, ne ćemo taj mir moći zadržati u srcu. To je plod Duha Svetoga koji nam po Mariji dolazi jer je ona zaručnica Duha Svetoga. Želim te plodove. Marija mi govori kako doći do tih plodova, a ja je

ne želim slušati: Ne, hvala! Ja imam svoje mišljenje. Zar to nije malo čudnovato? Ovdje ne mislim na svoje slabosti zbog kojih nemam snage živjeti što mi Marija govori, nego na stav kako ne želim njezinu poruku uopće slušati niti me ta njezina poruka zanima.

Čitajući Gospine poruke, nekako se čini kao da su sve iste i ima ih na tisuće. Često se ponavljaju iste riječi, pozivi na molitvu, obraćenje, sakramentalni život i zahvale na odazivu. Kad ih površno i letimično čitamo, ništa nam novoga ne govore, kao da smo to već odavno čuli i to već odavno znamo.

Ne želim uspoređivati riječi tih poruka s riječima Svetog Pisma, ali zar nemamo nekako slično iskustvo i s tekstovima Biblije, njezinim prispodobama i događajima? Zar ih nismo toliko puta čuli i zar ih ne znamo skoro napamet? Kao da nam ništa novoga ne govore.

Kad je Isus imao svoj poznati govor na Gori i izgovarao riječi, koje imamo zapisane u Evanđelju, ljudi su bili oduševljeni dok su ga slušali. Kad ja danas izgovaram te iste riječi pred ljudima kao da nitko nije oduševljen. Doslovno iste riječi a ne ostavljaju ni blizu isti učinak i oduševljenje.

Dakle, nisu ovdje riječi toliko bitne koliko je bitan Duh s kojim se te riječi izgovaraju, odnosno slušaju. Nema riječ tu magijsku moć koja pokreće, ozdravlja, tješi i spašava. Spašava osoba Isusa Krista kojoj se obraćamo. Riječi su samo ruho u koje se zaodijeva snaga i vatra Duha Božjega koji pokreće i oduševljava. Duha Kristova koji nam ovdje u Međugorju po Mariji posebno progovara već punih 39 godina. Duh je taj koji slovo oživljuje.

Zato bi valjalo Gospine poruke iščitavati na koljenima s krunicom u ruci kao što Gospa sama traži. Ona je Zaručnica Duha Svetoga i samo se u tom Duhu Njezine poruke mogu i razumjeti. Ako želimo razumjeti Gospinu poruku, onda gledajmo, čitajmo i slušajmo duhom i svaka će nam poruka na novi način pokazati put. Bog se otkriva poniznom srcu koje ga ustrajno traži a skriva se umišljenom razumu koji „sve zna“.

Kad se anđeo Gabriel ukazao Mariji, možemo otvoreno postaviti pitanje: Kako je Marija prepoznala da se radi upravo o anđelu, a ne o glasu iz njezine mašte, autosugestiji ili nekoj utvari? U evanđelju ne piše da ga je

vidjela, već samo da mu je čula glas.

Marija je prepoznala da je to uistinu anđeo zato što joj je rekao ono što je još u začecu zapisano u njezinoj duši. Rekao je istinu koja je neizbrisivo urezana u njezinu srcu. Ona je tu istinu nosila u sebi, duboko je u sebi naslućivala i predosjećala tu nutarnju intimu poziva, iako tu istinu do anđelova dolaska nije mogla jasno artikulirati u svojim mislima niti izreći svojim riječima. Nosila je to u sebi, ali nije znala što je to. Anđeo dolazi i sve joj to objavljuje i jasno artikulira. Anđeo joj je progovorio kao nitko prije njega. Dodirnuo je istinom njezino srce i njezinu dušu kao nitko drugi. Poslije toga susreta ništa više nije bilo isto.

Kad se Marija ukazala u Međugorju djeci, po čemu možemo kazati da je to baš Marija, a ne dječja mašta, utvara, autosugestija...?

Možemo li kazati da znamo po tome što nam je progovorila kao nitko do tada? Možda zato što nam nitko do tada nije približio riječ o miru kao što je ona to učinila. Zato što nam je dodirnula dušu kao nitko do tada. Zato što poslije toga više ništa nije isto.

Bez obzira što razum postavlja još jako puno upitnika i pitanja, ali ništa zato. Naša duša zna. To je tajna koju Marija samo poniznima i malenima otkriva.

Postoji izreka koja kaže: majci i Bogu se još nitko nije odužio. Oni su za nas najviše učinili. Na Božjem i majčinu srcu uvijek je bilo mjesta za našu umornu dušu. To se ne može u međugorskoj suvenirnici kupiti ili platiti jer ljubav primamo samo onoliko koliko joj se predajemo. Zato u *molitvi nije važno puno misliti nego puno ljubiti* (Terezija Avilska). Posebno kad se u molitvi obraćamo Majci.

Neka je žena radila kao učiteljica punih 25 godina. Kad je čula za posao koji donosi unaprjeđenje, javila se na oglas. Međutim, posao je dobila osoba koja je podučavala u školi puno manje vremena nego ona. Povrijeđena s tom odlukom otišla je ravnatelj i pitala ga zašto je tako odlučio. Kako je moguće da osoba, koja ima duplo manje radnog iskustva, prođe na natječaju a ne ona. Ravnatelj je odgovorio: „Žao mi je, ali vi nemate 25-godišnje iskustvo, kako tvrdite. Kao učiteljica imate samo jednogodišnje iskustvo koje ste ponavljali 25 puta.“ Tijekom svih tih godina njezin se rad nije nimalo poboljšao.

Već 39 godina dolazimo u Međugorje. Vidi li se to na nama? Jesmo li se imalo poboljšali ili smo ostali na razini jednogodišnjeg iskustva koje je već odavno izbljedjelo?

LJUDSKA MJERILA

Danas je u retrospektivi moguće propitivati i analizirati i najsitnije pojedinosti, sagledavati kontekste, opažati tragove i uočavati znakove (lokalne i globalne), no 1980-ih sve je to bilo neuočljivo, maglovito, nepojmljivo i prije svega opasno u ondašnjem poretku. Sve je u to vrijeme, po ljudskim mjerilima, upućivalo na zaključak da je posrijedi bizaran lokalni fenomen, osuđen u ondašnjim okolnostima na brzo ugasnuće.

nepojmljivo i prije svega opasno u ondašnjem poretku. Sve je u to vrijeme, po ljudskim mjerilima, upućivalo na zaključak da je posrijedi bizaran lokalni fenomen, osuđen u ondašnjim okolnostima na brzo ugasnuće. Prvi koji je sve poduzeo da to tako i bude, bio je tadašnji jugoslavensko-komunistički režim. Mjesna vlast je odmah sutradan, po primitku vijesti o tvrdnjama vidjelaca da im se ukazala Gospa na brdu Crnica, digla uzbunu. U prvoj službenoj informaciji, poslanoj telefaksom, o tomu piše: „dana 26. 06. 1981. godine (petak) SUP (sekretarijat unutrašnjih poslova) Čitluk je u 1. sati primio informaciju od predsjednika mjesne zajednice Međugorje da je grupa petero maloljetnih lica tvrdila kako su istoga dana oko 10 sati vidjeli lik Bogorodice na obroncima obližnjeg brda Crnica. Vijest o tome brzo se prenijela ne veći dio područja općine a i šire. O pojavi sam informiran narednog dana u 10. sati. Odmah sam zatražio da se o tome 'informišu' sekretar SUPA-Čitluk i zakazao sam sastanak u komitetu istog dana.“ Smjesta se alarmiraju republičke i državne vlasti u Sarajevu i Beogradu zbog sve većega okupljanja vjernika i znatizeljnika na brdu Crnici: „Obaviješteni smo i od SUP-a Metković da se vijest prenijela i u njihovu kraju i da je ogroman interes građana da prisustvuju tom mjestu. Na sjednici predsjedništva OK SSRN prihvaćena je informacija o idejno političkoj platformi o prevladavanju ove situacije, mi je još nismo proglasili da je krizna, ali se ponašamo kao i da jest u nekoj mjeri.“ Signal za početak hajke i represije „na vinovnike“ (Branko Mikulić), partijski je vrh odaslao početkom srpnja 1981., povezavši suludom kombinatorikom okupljene vjernike i videoce, u to vrijeme djecu koja su uporno i bez straha tvrdila da vide Gospu, s terorizmom, kontrarevolucijom, nacionalizmom i užasima Drugoga svjetskog rata. Počela su uhićenja, prijetnje, maltretiranja, zabrane okupljanja na Brdu ukazanja. Sve je to po ljudskim mjerilima trebalo biti ugušeno i ugašeno, ali eto nije. Jedan od nekadašnjih partijskih čelnika nakon svega je došao do „zaključka“ da je komunistička vlast tada napravila „pogrješne procjene“ i da su represivne mjere i atmosfera

straha proizvele suprotan učinak: „Tada je bilo i nekih posve pogrješnih procjena: u Međugorje su doveli specijalce i policijske pse. To je bilo potpuno nepotrebno i blesavo. Dovesti pse da bi se ljude spriječilo da se penju na brdo?! Kakav promašaj! Psi su bili skriveni u jednoj šumi, a onda su naglo iskakali, doduše na lancima, kako bi učinak straha bio maksimalan. Da nismo tako radili, siguran sam da bi i ovo ukazanje prošlo kao i mnoštvo drugih.“ Zaboravlja, međutim, da je ista ta vlast nakon nekog vremena promijenila taktiku i pristup „ovom ukazanju“, ali opet se pokazalo da ono nije prošlo „kao mnoštvo drugih“. Prvi koji su u vjernicima i hodočascima vidjeli samo turiste i ništa više, bili su upravo glasnogovornici tadašnjega režima koji su sredinom 1980-ih ovako rezonirali: „Dolaze turisti u Međugorje, život teče. Vrijeme je da se tim 'dogadajima' realno pogleda u oči, jer za društvenu turističku privredu ti su vjernici u prvom redu samo turisti. Motivi njihova dolaska su na sasvim sporednom kolosijeku, pa je sasvim neobično što su ti motivi izgleda zasjenili i devizni rudnik, koji obilato koriste privatnici koji u težnji da brzo zarade doslovno pljačkaju te ljude od kojih je mnoge i nevolja natjerala na 'hodočašće.' Kada nam već dolaze, društvo u otvorenoj zemlji Jugoslaviji treba im osigurati tretman kao i ostalim turistima. Ovako se samo nojevski brukamo pred svijetom i to prije svega zbog tromosti i neposlovnosti naše turističke privrede.“

Od tada pa nadalje: ljudska pohlepa za novcem, profani motivi, konzumerizam kao stil života i sva prljavština koje se otpočetak nastoji uvući u svaku poru međugorskog fenomena, trebala je, po ljudskim mjerilima, sve onečistiti i u prljavom blatu sve to ugušiti, ali eto nije. Medijska hajka i halabuka, osporavanja teoloških stručnjaka, kritike iz crkvenih krugova, portalske poruge i persiflaže odavno su već, po ljudskim mjerilima, trebale nadglasati tihe molitve i ismijati jednostavne i opetovane poruke o miru, pokori i postu, ali eto nisu. Međugorje i dalje duhovno raste i poziva na mir, molitvu, pokoru i obraćenje: čovjeka i svijeta!

Pravo pitanje nije zašto međugorski fenomen traje toliko dugo, nego zašto se tako dugo ne da ugasiti!?

Mi koji imamo nešto više godina pamtim i dan kada je sve počelo, čak i trenutak u kojemu smo prvi put čuli vijest da se dogodilo nešto neobično. Odrastali smo, mijenjali se i starili, no tema Gospinih ukazanja u Međugorju konstanta je naših života evo već 39 godina. Samo mjesto postalo je dijelom i naše osobne identifikacije (u tuđini bi nam za poblize lociranje vlastita zavičaja Međugorje redovito služilo kao općepoznati orijentir).

IVICA ŠARAC

U za sve nevjerice i sumnje, ismijavanja i poruge koje su je otpočeta pratile, vijest o neobičnim događajima potkraj lipnja 1981. dočekana je kod većine ovdašnjih vjernika kao čudesan dar njihovim napaćenim i izoliranim životima. Onomu tko imalo poznaje prošlost ovdašnjih ljudi ili tko je u takvoj dobi da je još pamti, poznato je da su njihov način života obilježili težak i iscrpljujući, sifilovski obavljan fizički posao i molitva – jednostavna i glasna, usklađena s ritmom dana i godišnjih doba, sa samim životom. Vijest o ukazanju Gospe ovdje nije doživljena kao nešto nemoguće, čak ni kao neočekivano, prije kao

uslišanje izrečenih molitvi brojnih naraštaja, kao odgovor na stoljetne vapaje, kao dugo iščekivano ispunjenje pravde koje nije bilo na njihovoj zemlji, barem ne prema njima. Nitko u to vrijeme nije mogao naslutiti što će sve ta vijest polučiti, u što će se s vremenom razviti. Ni najmaštovitiji nisu mogli zamisliti da će Međugorje postati planetarno poznato, da će ljudi iz svih kutaka Zemlje tražiti načine i putove da stignu ovamo, na susret sa samim sobom i s Bogom u molitvi i tišini, tu u Međugorju, između dva brda i jedne crkve. Tko je tada mogao sebi predočiti sliku mnoštva iz različitih kultura i jezika, u redovima pred isповjedaonicama...

Danas je u retrospektivi moguće propitivati i analizirati i najsitnije pojedinosti, sagledavati kontekste, opažati tragove i uočavati znakove (lokalne i globalne), no 1980-ih sve je to bilo neuočljivo, maglovito,

NI NAJMAŠTOVITJI NISU MOGLI ZAMISLITI DA ĆE MEĐUGORJE POSTATI PLANETARNO POZNATO, DA ĆE LJUDI IZ SVIH KUTAKA ZEMLJE TRAŽITI NAČINE I PUTOVE DA STIGNU OVAMO, NA SUSRET SA SAMIM SOBOM I S BOGOM U MOLITVI I TIŠINI, TU U MEĐUGORJU, IZMEĐU DVA BRDA I JEDNE CRKVE. TKO JE TADA MOGAO SEBI PREDOČITI SLIKU MNOŠTVA IZ RAZLIČITIH KULTURA I JEZIKA, U REDOVIMA PRED ISPOVJEDAONICAMA...

VIJEST O UKAZANJU GOSPE NIJE DOŽIVljena KAO NEŠTO NEMOGUĆE, ČAK NI KAO NEOČEKIVANO, PRIJE KAO USLIŠANJE IZREČENIH MOLITVI BROJNIH NARAŠTAJA, KAO ODGOVOR NA STOLJETNE VAPAJE, KAO DUGO IŠČEKIVANO ISPUNJENJE PRAVDE KOJE NIJE BILO NA NJIHOVOJ ZEMLJI, BAREM NE PREMA NJIMA.

Foto: Arhiv ICMM

OBLJETNICA U ZNAKU „NOVE NORMALNOSTI“

DARKO PAVIČIĆ

S vježe iskovan slogan „nova normalnost“, kao razdoblje koje opisuje postkoronarno doba, nije zaobišla ni Međugorje. Uostalom, kao ni sama korona, koja je zatvorila vrata međugorske crkve sv. Jakova, izolirala fratre u njihovoj kući, prikovala župljane u njihovim domovima, a mnoge i razboljela te doslovce opustjela Međugorje do neprepoznatljivosti. Bilo je to stanje koje su svi prihvatili kao prolazno i strpljivo čekali da prođe, a nakon toga svima je najavljena „nova normalnost“

kao model novih odnosa, kretanja i susretanja. U tu su „novu normalnost“, dakako, ugrađeni svi stresovi, frustracije i strahovi iz korona doba. Nova je stvarnost definirana nedavno proteklom vremenom i premda se život polako počeo vraćati i ulaziti u novu formu, prijetnja novom izolacijom i sljedećom pandemijom kao da svim visi iznad glave.

Sve se to događa uoči 39. obljetnice međugorskih ukazanja i na neki je način najavljuje posve drukčijom od dosadašnjih. Odnosno, postavlja se čitav niz otvorenih pitanja od toga

hoće li ljudi prestrašeni izolacijom i novim širenjem virusa uopće krenuti prema Međugorju uoči 25. lipnja ili će upravo izaći iz toga straha i pohrliti u Međugorje u znak zahvale i utjehe u ovim silno neobičnim vremenima. Dakako, pravila „nove normalnosti“ diktirat će neke svoje uvjete, pa će oni ostaviti svojega traga i na ovogodišnjoj međugorskoj obljetnici. Od tzv. socijalne distance, međusobna ne dodirivanja i rukovanja, ispovijedi s maskama na licu...

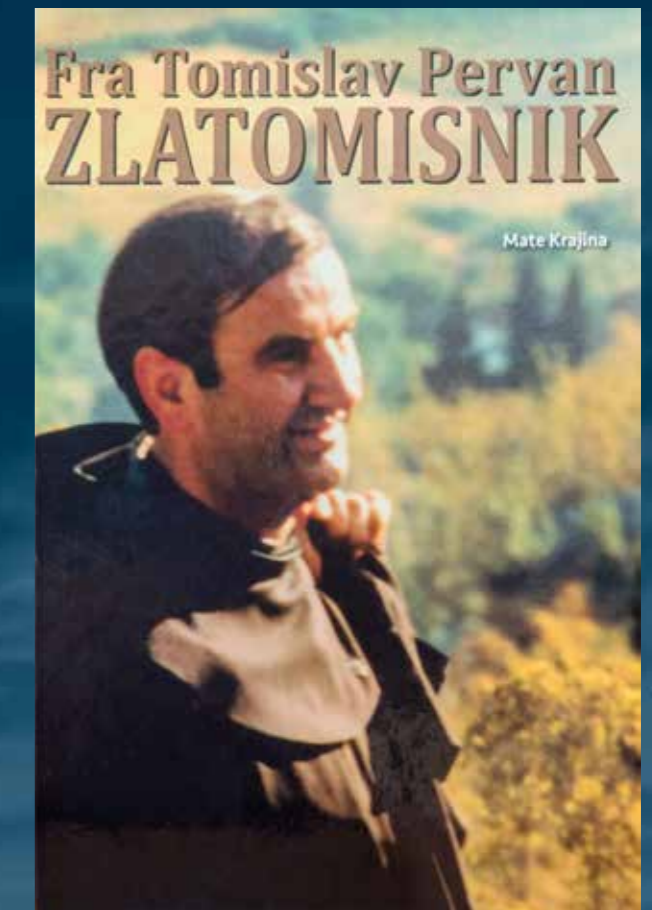
No, ono što već sada odjekuje u toj novoj međugorskoj normalnosti

najava je onoga što nam dolazi ususret, a to je 40. obljetnica ukazanja, koja dolazi dogodine. Po mnogima, upravo ta biblijski simbolična brojka, mogla bi zaokružiti neka zbivanja unutar međugorskog fenomena i svijetu poslati još jasniju i nedvosmisleniju poruku. Stoga se i utiha koja je pala na Međugorje uoči ovogodišnje obljetnice može promatrati u tome kontekstu, jer je poznato da se prije svih velikih događanja, od onih u osobnom životu, na društvenoj razini ili pak u prirodi, sama od sebe stvori velika tišina nakon koje slijedi neki burni zaokret.

Iz sadašnje „nove normalnosti“ može se, dakle, promatrati budućnost. Postkoronino doba u Međugorju ovih dana i za ove godišnjice prilika je za oslušivanje onoga što nam dolazi i trenutak sabranosti u kojemu se pripremamo za ono što nam slijedi. Dakako, teško je to shvatiti pod pravilima nametnutima izvana, čak i pitanjima na koja nema odgovora. Poput onih otkud se i zašto sve ovo pojavilo i dogodilo. No, ta pitanja nas potiču da svladamo vlastito mrmljanje i da se okrenemo prihvaćanju onoga što nam je dostupno. A to je u ovome trenutku u Međugorju sve ono što je i prije postojalo. Od Podbrda i Križevca, do ispovijedi, mise i klanjanja. U nekim novim okolnostima, ali još uvijek pod istim međugorskim nebom, ispod kojega ništa nije ostalo isto nakon zahvata prije 39 godina. Zahvata koji je promijenio čitavi svijet.

Monografija o životu i radu fra Tomislava Pervana.

Knjiga ima 400 stranica. Donosi probrane fra Tomislavove tekstove, potom recenzije njegovih knjiga, bibliografiju, priloge i čestitke prijatelja i poznanika. Na koncu sjećanja iz osobnog albuma.

Dr. fra Tomislav Pervan dao je golem doprinos teološkom, intelektualnom i kulturnom obogaćenju Hercegovačke franjevačke provincije, a i cijele Crkve u Hrvata.

Knjigu možete naći u
Suvenirnici Informativnog
centra MIR Međugorje.

Razgovor s nadbiskupom Henrykom Hoserom, apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje

MEĐUGORJE IMA ZADAĆU BUDITI U LJUDIMA NADU

U razgovoru vođenom početkom svibnja za Radio Međugorje, apostolski je vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Henryk Hoser govorio „o uzrocima i posljedicama pandemije uzrokovane koronavirusom“, odluci pape Franje kojom su odobrena hodočašća u Međugorje, te odgovorio na pitanje brojnih hodočasnika hoće li se ove godine održati Festival mladih.

Vaša Ekselencijo, zahvaljujem na mogućnosti za ovaj razgovor. Svijet se zaustavio pred koronavirusom. Vidite li ipak nešto pozitivno, nešto dobro što se može roditi iz ove drame koju sad proživljavamo?

Epidemija nas je iznenadila svojim opsegom. Dotakla je većinu država i izazvala nestanak društvenog i ekonomskog života. Vjernici osjećaju velika ograničenja u pristupu javnim vjerskim praksama. Crkve su ili zatvorene ili zbog pravila vrlo mali broj vjernika može u crkvu ući i to je dosad neviđena situacija. Tijekom minulih prirodnih katastrofa ili ratova, ljudi su hrlili u crkve, dok su sada toga lišeni. Ipak s druge strane borave kod kuće i to je velika prigoda za obitelji koje dosad nisu imale vremena biti zajedno, jer zaposlenost roditelja, boravak djece u školama, vrtićima, kao posljedicu su

imale narušenost obiteljskih odnosa. Roditelji nisu razgovarali s djecom, rjeđe su se sastajali braća i sestre, nije bilo zajedničkih obroka, a nestala je i zajednička molitva u obiteljima. Ovo je bila prigoda da obitelji obnove zajednički život i zato je ovo vrijeme za nas posve jedinstveno. Iskreno govoreći, osim svih opisa ove situacije u statistikama zaraženih, u statistikama bolesnih, ozdravljenih itd., istovremeno imamo i statistike koje se tiču ekonomije i perspektive budućnosti, ali s druge strane imamo i jedan znak za cijeli

svijet. Ovo je ogromno poniženje za one koji su umišljali da vladaju svijetom, za one koji su stvorili danas jedinu važnu ideologiju ovog svijeta, a to je ideologija profita. Koncerni su dominirali državnim vladama i pojedinim zemljama i sve se ovo, da se tako izrazim, urušilo. Proživljavamo jednu veliku duhovnu obnovu, duhovnu obnovu koja od nas zahtjeva promišljanje o našem načinu života, našem potrošačkom stilu života, civilizaciji smeća koja preplavljuje cijeli svijet, i u isto vrijeme idejâ koje su smeće. Te ideje ne

daju ni osjećaj smisla, ni perspektive, vraćamo se sasvim osnovnim stvarima i doista je za vjernike u ovom trenutku, ovo vrijeme razmišljanja kada je otežan pristup sakramentima i neki već priželjkuju vremena kad će moći primiti sakramente. Takva je opća situacija, slično se događa i u našem prostoru, u Međugorju.

Hodočasnici su dolazili u Međugorje tijekom cijele godine, a sad su lišeni te mogućnosti i mogu primiti poruku Međugorja samo u krugu svoje obitelji, u župi u

manjim skupinama. Iako imamo pristup prijenosu uživo koji gleda više od tri milijuna ljudi, što nije mali broj, može li se reći, oče nadbiskupe, da živimo novu duhovnu stvarnost u Međugorju?

Međugorje danas izgleda pomalo pusto, nema ljudi na ulicama, žitelji Međugorja, naši župljani, zbog visokih zahtjeva sanitarne prevencije, nemaju pristup crkvi. Međutim, postoji i prijenos u cijeli svijet ove liturgije, tipične za Međugorje: sveta misa, klanjanja i na taj način se održava povezanost između Međugorja i hodočasnika koji također osjećaju čežnju za tim mjestom i iščekuju vrijeme kada će se moći vratiti u Međugorje.

U ovom tjednu, točnije 12. svibnja prošla je godina dana od kada je Papa Franjo odobrio hodočašća u

Međugorje. Oče nadbiskupe, kako se prisjećate ovog događaja, velikog za sve nas?

To je bila velika radost za sve nas u Međugorju i sjećam se da smo imali privilegiju objaviti svijetu ovu izjavu Svete Stolice u crkvi u Međugorju, u crkvi sv. Jakova apostola koji je zaštitnik hodočasnika. Podsjetit ću još jednom na sadržaj ove izjave: nema nikakvih prepreka u organiziranju hodočašća u Međugorje u kojima mogu sudjelovati sve kategorije ljudi koje čine Crkvu, počevši od hijerarhije, i to najveće hijerarhije kardinala, nadbiskupa, biskupa, svećenika iz cijeloga svijeta, ali također ljudi koji mogu bezbrižno dolaziti u ovo mjesto koje je ovom Izjavom dodatno oplemenjeno. Tamo ljudi zaista pronalaze ono što su izgubili u svome životu. Tamo dobivaju natrag susret s Nekim tko ih tamo čeka, a to je Bog, to je Gospodin Isus, to je Majka Božja. To je bila velika radost koja se proširila po cijelim svijetom, jer naglašava univerzalnu ulogu ovog svetišta, u koje dolaze hodočasnici sa svih kontinenata, svetišta koje je otvoreno upravo univerzalnosti Crkve. To pokazuje budućnost Međugorja, koje treba živjeti u ritmu srca sveopće crkve.

Iz perspektive godine koja je protekla kako ocjenjujete njezine plodove?

Ova je odluka donijela vidljive plodove rasta broja hodočasnika te broja svećenika koji ih prate, došli su također i visoki crkveni dužnosnici, počevši od prošlogodišnjeg Festivala mladih i to je trajalo do trenutka izbijanja ove epidemije. Pretpostavljam da će, nakon epidemije, doći do povratka hodočasnika u ovo mjesto, vrlo karizmatično, zato što je to mjesto u kojem svijetli svjetlo Evanđelja, Kristovo svjetlo.

Ovaj tjedan je bogat marijanskim sadržajima. Dana 13. svibnja je godišnjica fatimskih ukazanja i atentata na Ivana Pavla II. Sjećate li se tog tragičnog dana?

U to vrijeme sam bio u misijama u Ruandi. Tragičnu vijest koja nas je na neki način paralizirala saznao sam od nadbiskupa André Perraudina. Svi smo molili za spas sv. Ivana Pavla II. Vrijeme nakon atentata, proveli smo bdijući u molitvi za njegovo ozdravljenje. Bez daha smo

proživljavali te dramatične događaje, borbu za njegov život u bolnici Gemelli te napokon sporu, dugu i tešku rehabilitaciju, uz prateće komplikacije.

Sam Ivan Pavao II. je govorio da je Gospina ruka vodila metak Alija Agcea. Metak je čudom zaobišao njegove vitalne organe.

Da, Sveti Otac je često to znao reći. Danas se taj metak nalazi

Pavla VI. koji je bio svjestan da postkoncilski kriza izaziva napuštanje marijanske pobožnosti kao pučke pobožnosti, koja se činila nevrijednom intelektualcima otvorene Crkve i stoga je Sveti Otac Pavao VI. izdao 3 važna dokumenta na temu Marijanskog kulta, pogotovo osnovni „Mariascultus“. Ivan Pavao II. se od samog početka pontifikata povjeravao Mariji. Njegovo je prvo putovanje u Meksiko imalo za cilj posjet Gospi iz Guadalupe. I poslije, kroz cijeli svoj pontifikat posjećivao je stotine marijanskih svetišta, a zahvaljujući njemu stavljen je slika Majke Božje na pročelje apostolske palače te je vidljiva s cijelog Trga sv. Petra. Ovo također

budućnost od sukoba, pozivajući na obraćenje, a obraćenje je uvođenje mira između čovjeka i Boga, to je obraćenje – Božji mir u srcu čovjeka. Jer najprije nemir stanuje u svakom od nas i čini da taj nemir zrači na negativan način na našu okolinu. Dok se ne pomirimo s Bogom, zatim i s bližnjim imamo velike poteškoće za bilo kakvo pomirenje, da bi mogli živjeti s drugima kao s braćom i djecom istoga Boga.

Kada ćete donijeti konačnu odluku o održavanju Festivala mladih?

Možda krajem lipnja. Treba dati vremena za pripreme ne samo organizaciji festivala, nego i hodočasnici kako bi mogli učiniti sve što je potrebno kako bi mogli doći u Međugorje.

Vaša poruka za sve naše gledatelje, međugorske hodočasnike, prijatelje ovoga mjesta. Oče nadbiskupe, što im želite reći na kraju ovog susreta?

Dragi prijatelji Međugorja, dragi hodočasnici, dragi župljani, obraćam vam se s velikom molbom da živite u duhu nade, jer Međugorje ima zadaću buditi u ljudima nadu, teološku nadu,

Fra Karlo Lovrić daruje nam još jednu knjigu znakovita naslova: „Iz života za život“. To je već drugi svezak njegovih promišljanja uokvirenih u pjesnički deseterac, s ciljem da spretno, jasno i kratko izreknu duboke misli i snažne poruke. Kroz sedamdesetak tisuća napisanih riječi fra Karlo gotovo da ocrtava dobar dio svoga svećeničkog puta i pastoralnog djelovanja. *Mate Krajina*

u kruni Gospe Fatimske, budući da je dan atentata bila godišnjica fatimskih ukazanja. Sveti Otac je već u svoj biskupski moto stavio gelo: Totus Tuus Maria - potpuno tvoj Marijo i cijeli je život živio duboku Marijansku duhovnost. Na poslu u kamenolomu, u džepu je nosio knjižicu Ljudevita Marije Montfortskog o pobožnosti prema Blaženoj Djevici Mariji, a kasnije, tijekom cijeloga svoga života naglašavao i razvijao mariologiju 20. stoljeća, u duhu II. vatikanskog sabora i Konstitucije *Lumen Gentium*. Također, bio je i nasljednik marijanskog Pape

pokazuje ljubav Ivana Pavla II. prema Blaženoj Djevici Mariji.

Pontifikat sv. Ivana Pavla II. odvijao se u vremenu kada se razvijala pobožnost prema Majci Božjoj u Međugorju. Oče nadbiskupe, je li Vam poznato mišljenje Ivana Pavla II. o tome što se događalo u Međugorju?

Ivan Pavao II. je od početka bio vrlo sklon i zainteresiran za događaje u Međugorju. Marijanska pobožnost koju u Međugorju razvijamo je pobožnost Kraljici Mira koja opet ima duboke korijene u fatimskim ukazanjima. Danas ih se spominjemo, na godišnjicu prvih ukazanja, koja su se događala u tzv. dolini mira 1917. godine, a 8 dana kasnije Papa Benedikt XV. uveo je u Lauretanske litanije zaziv Kraljica Mira. Ta ukazanja štiti su našu

Vratimo se na Međugorje. Brojni se hodočasnici pitaju hoće li ove godine moći sudjelovati na Festivalu mladih i na drugim velikim vjerskim događajima u Međugorju?

Svi mi čeznemo za Festivalom mladih, jer je to jedan od najvažnijih događaja u cijeloj liturgijskoj godini u Međugorju, ali smo naravno ovisni o epidemiološkoj situaciji. Ako se ovakvo stanje zadrži kroz duže vrijeme, bojim se da bi njihov susret s Međugorjem mogao biti samo u virtualnom obliku.

Božju nadu, a to znači da je uvijek Bog onaj koji nas vodi s velikom ljubavlju i milosrdem, da nam šalje Majku Božju kako bi nas i Ona dovela k Bogu. Ona nam uvijek pokazuje Isusa kao što se događa i ovdje u Međugorju i molim vas da zaista budete sijači mira, povjerenja i Božje blizine koja nas ni u ovim trenucima ne napušta. Gledajte na svoje vinograde, maslinike, oni podsjećaju na Svetu Zemlju, gdje je Isus bio i gdje je živio. A On i dalje ide s nama kroz vjekove, šalje nam svoju Majku da nas zaštiti, da bude zaštitnica našeg mira unutarnjeg, obiteljskog i društvenog. Stoga ćemo i dalje biti povezani preko medija koji su danas stalno aktivni, da biste mogli biti duhovno povezani s Međugorjem, moleći za trenutak kada ćemo se tamo opet susresti i zahvaljivat ćemo Bogu za sve darove koje smo dobili. Hvaljen Isus i Marija.

Razgovarao: Mateusz Dzieduszycki

U svom pastoralnom djelovanju (u Hercegovini ili Švicarskoj) svoju dobrotu prema čovjeku fra Karlo je pokazivao nesebičnim angažmanom te govorenim i pisanom, ponajviše pjesničkom riječju. U ovoj knjizi sabran je velik dio upravo takve fra Karlove riječi – one pjesničke. *Fra Marinko Šakota*

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Razgovor s Perlom Saenz, volonterkom u Međugorskom informativnom centru u Las Vegasu

MEĐUGORJE JE MOJ ŽIVOT I NADA ZA BUDUĆNOST

U registru države Nevade, u gradu koji je današnji sinonim za biblijski grad grijeha, upisana je neprofitna udruga pod nazivom „Međugorski informativni centar Las Vegasa“, čiji je osnivač i duhovni voditelj † mons. Benjamin Franzinelli. Otac Ben, kako ga oni koji su ga poznavali vole zvati, bio je vrlo cijenjeni svećenik, vojni vozač Hitne pomoći u II. svjetskom ratu, vitez Svetoga Groba Jeruzalemskog, društveni aktivist koji se zalagao za socijalnu pravdu, koordinator koncerta s Bingom Crosbyjem za prikupljanje sredstava za izgradnju crkve koju je zbog razorenosti obitelji u SAD-u nazvao crkvom Svete Obitelji, ali povrh svega, više od 30 godina strastveni zagovornik širenja poruka one čiji je naslov u svojoj marijanskoj duhovnosti ipak izdvojio, Gospe Međugorske, što je objasnio jednostavnim riječima: „Duhovna veza između nas i naše Blažene Majke stvorila se upravo kroz Međugorje, preko Gospe Kraljice Mira.“ Preminuo je u času dok su članovi njegove udruge slavili misu u njezinu čast. Svakodnevno je preko mobitela slušao molitvu krunice iz Međugorja i, dakako, za svoju svetu sličicu izabrao upravo onu Njezinu. Odgovorio je na njezin poziv svom svojom duhovnom snagom, smatrajući ga silno važnim upravo zato što se događa ovdje i sada. Povodom njegove smrti jedan je njegov župljanin izjavio: „Grad je zbog njega bolje mjesto.“ Mi bismo dodali: a zacijelo i svijet. Misija njegova Centra nastavljena je kroz rad članova, u kojoj su najaktivnije dvije žene, suosnivačica Centra Perla Saenz i vrijedna volonterka Mirla Diessette. Njihov je rad jednom prilikom blagoslovila i sveta Majka Terezija poručivši im da „moli za sve njih u Međugorskom centru da im Gospa podari svoju čistoću, poniznost i vjeru kako bi i dalje širili Isusovu ljubav na sve oko sebe.“

Kako je nastao Međugorski informativni centar u Las Vegasu?

Zahvalne smo Vam što ste nam omogućili da podijelimo svoje najdraže uspomene koje su duboko utisnute u našim srcima. Trodnevno hodočašće u Međugorje bilo je i kraj jednog nevjerojatnog dvotjednog hodočašća s obiljem blagoslova. Posjetili smo poznata svetišta diljem Europe, uključujući Rim i audijenciju

kod pape Ivana Pavla II., sada velikog sveca! Moj je suprug doživio vrlo poseban susret i blagoslov sa Svetim Ocem. To bi bilo još jedno svjedočanstvo, ali da se vratim na Vaše pitanje: nakon što smo se vratili u Las Vegas, bili smo toliko potaknuti međugorskim fenomenom da smo posjetili svaku župu koja nas je htjela saslušati. Željeli smo širiti dobru vijest o našoj Blaženoj Majci koja se ukazala

SABRINA ČOVIĆ
RADOJIČIĆ

Otac Ben, mons. Benjamin Franzinelli

upravo u naše vrijeme i nama, a mi smo bili tamo da to iskusimo.

Kako ste upoznale mons. Benjamina Franzinellija, osnivača Centra?

Nikada ne ću zaboraviti kako sam upoznala oca Bena. Bilo je to 1985., nakon toga prvog hodočašća u Međugorje. Upravo sam na izložbi o Padru Piju u župi Svete Obitelji prvi put susrela oca Bena. Zapravo sam čula da bi mogao biti „težak“ svećenik. Bila sam sramežljiva, ali mi je moje iskustvo iz Međugorja ulilo smjelosti koja je i mene iznenadila. Uzbudeno smo mu sve ispričali i uručili video-prezentaciju sestre Margaret Sims. Odnio ju je i pogledao. Nazvao nas je da se sastanemo s njim i rekao nam da je vrlo skeptičan, ali da je odlučio osobno posjetiti Međugorje. Za nas je to bilo jednako kao: „Amen! Aleluja! Hvaljen Isus i Marija!“ Otišao je i našao se pod vodstvom sestre Janje Boras i fra Tomislava Pervana. To nije bilo slučajno. Gospa se za sve dobro pobrinula. Potpuno je povjerovao u sve što se u Međugorju događa. Od-

mah po povratku, počeo je četvrtkom navečer predvoditi krunicu i misu u čast Gospi Kraljici Mira. Važno je reći da je oko dva tjedna nakon povratka oca našu crkvu zahvatio požar. Rekao je da upravo svom posjetu Međugorju i Gospi pripisuje snagu i smirenost u tim trenucima. Nitko nije ozlijeđen. Na jakoj vrućini postavio je veliki šator na parkiralištu i nastavio slaviti svete mise. Ljudi se ganuto prisjećaju kako su se okupljali na mnogim večerama za prikupljanje sredstava za obnovu. Sljedeće čega se sjećam je da je jednoga dana pokazao prstom prema meni i rekao: „Moramo učiniti nešto da svima širimo njezine poruke“. Tog lipnja 1986. nastao je Međugorski informativni centar s jasnom misijskom zadaćom.

Kako ste saznali za međugorski fenomen?

Kroz malu kasetu o Međugorju Marka Miravallea iz Steubenvillea, Ohio. Upravo sam se bila vratila iz, moram reći, predivnog petodnevnog osobnog i prijeko potrebnog povlačenja. Jednog jutra, dok sam izlazila s jutarnje mise iz župe sv. Viatora, prišla mi je jedna gospođa i pitala jesam li čula za mjesto u Jugoslaviji u kojem se Blažena Majka Marija ukazala šestoro djece. Pružila mi je kasetu, a ja sam otišla kući i pozorno poslušala. Vjerujem da je u meni djelovala milost povlačenja. Kako je u mome životu bilo puno patnje i pomutnje, našla sam molitvu: „Isuse, samo želim znati tvoju istinu“. Bog me duboko dirnuo snagom za koju sada vjerujem da je autentičnost i istina Međugorja koju sam upravo trebala susresti. Slušajući to svjedočanstvo, bila sam krajnje dirnuta i odmah sam povjerovala. Osjetila sam veliku želju otići tamo. U djetinjstvu sam imala iskustvo s Fatimom, tako da sam bila vrlo otvorena za istinu Međugorja.

Kada ste prvi put posjetili Međugorje?

Kaseta mi je uručena u ljeto 1985. Kada se moj muž Richard vratio s posla, pustila sam mu je da je poslušati i rekla mu da moramo tamo otići. Stupili smo u kontakt sa Steubenvilleom i, naravno, po načelu „nema slučajnosti“, oni su planirali hodočašće koje je uključivalo posljednja tri dana u Međugorju. Avion je nosio naslov „Kraljica Mira“. Bilo je to više od ostvarenja sna! Bilo je to čudo u mome životu!

Sabrina u posjetu, Perla i biskup Pepe

Što ste očekivali i što je to značilo za Vas?

Nisam znala što da očekujem, ali znala sam da sam najsretnija i najuzbuđenija osoba na svijetu. Tako sam se osjećala.

Kakva je misija Centra?

Kao što sam već rekla, svakog se četvrtka navečer susrećemo na svetoj krunici i svetoj misi u čast Gospe. Godine 1986. počeli smo s mjesečnim biltenom preko kojeg širimo njezine poruke i dijelimo sve što se u Međugorju događa. S ocem smo se nalazili u njegovom uredu, preuređenoj garaži u njegovoj kući. Sastajali smo se mnogo dana i noći kako bismo radili na ovom projektu. Polako smo počeli pozivati govornike o Međugorju. Tada je otac nadošao na čudesnu zamisao da održi Konferenciju o Međugorju. To je postalo stvarnost 1992. u Kongresnom centru u Las Vegasu. Promovirana je pod naslovom Gospe od Guadalupea, s predstavljanjem ukazanja Gospe Kraljice Mira. Bili smo jako blagoslovljeni što nam je svjedočio vidjelac Ivan. Donio nam je nevjerojatan dar ukazanja Gospe u Las Vegasu svakog dana tog vikenda Dana zahvalnosti. Bila je to izvanredna milost. Bila je to

Iza posljednje mise oca Bena s obitelji koja je aktivna u Centru

Perla Saenz i sestra Janja

nevjerojatna konferencija koja se događa jednom u životu. Među ostalim pozvanim govornicima bio je Ugo Festa, sa svojim tumačem ocem Seraphimom Michalenkom od Božanskog milosrđa u Stockbridgeu i Artie Boyle, koji je podijelio svjedočenje o svojem čudesnom ozdravljenju u Međugorju. Uistinu, sva svjedočenja bila su zadivljujuće ispunjena Duhom Svetim.

Tko su ljudi do kojih ste htjeli doprijeti?

Kako bismo širili poruke Gospe Kraljice Mira i kako bi ljudi postali svjesni da je naša Blažena Majka posjetila svijet da nam kaže: „Došla sam da vam kažem da Bog postoji i da vas voli“. Bila je to prva poruka koju je djeci dala 25. lipnja 1981. To smo željeli obznaniti, prvo našoj biskupiji, ali i svima koji će htjeti poslušati.

Što su rekle Crkvene vlasti jer Međugorje nije bilo priznato svetište?

Tada to naš biskup Walsh i nekolicina drugih biskupa u SAD-u nisu dobro prihvatili. Nakon što je biskup Walsh premješten, došao je biskup Pepe koji je bio otvoreniji. Bili smo blagoslovljeni što je otac Ben bio vrlo cijenjen svećenik. Naš biskup Pepe dao je blagoslov ocu Benu kao marijanskom svećeniku za Međugorski informativni centar i ljubazno se sastao s Ivanom, postavljao mu pitanja i slušao ga. Bilo je i nije bilo lako, ali bili smo ustrajni i još uvijek jesmo.

Mirla Diessette, Perla Saez, mons. Benjamin Franzinelli

Otac Ben volio je Gospu, i u njegovoj maloj kapelici u kojoj sam imala sreću sudjelovati sa svima vama na svetoj misi, nalaze se brojni kipovi i različite Gospine slike. U svome malom vrtu imao je „plavi križ“. Na vrlo je jednostavan način izražavao vjeru i toliki su ga ljudi voljeli i satima čekali da bi mogli razgovarati s njim. Zašto je važno imati marijanske svećenike i koja je razlika između marijanskog svećenika i onoga koji se ne osjeća toliko „marijanskim“?

Smatram da marijanski svećenik ima otvoreno srce. Gospino srce živi posebno u njemu. Vjernici se osjećaju ugodno i više u miru s marijanskim svećenikom jer je povezanost s Isusom veća i više se osjeća.

Kako se osjećate kada netko nikad nije bio u Međugorju, kritizira to mjesto?

U početku me je to jako boljelo, kao da mi je netko zabio nož u srce. Nisam mogla razumjeti njihova zatvorena srca na ovu veliku milost. Ponekad bih se, ako bi rekli negativne stvari za koje sam znala da nisu istinite, ljutila. Ali poslije, kada sam počela više razumijevati Gospine poruke, jednostavno osjećam žaljenje i želim više moliti za tu osobu.

Otac Ben je preminuo, ali računao je na Vas da ćete nastaviti misiju. Nije lako i znam da svima nedostaje. Tko je sada odgovoran?

Kada je otac preminuo, bilo je 12 dobrovoljnih skrbnika koji su obavljali misiju. U početku smo bili poput izgubljene male djece i nismo znali kako dalje bez njega. Bili smo zatečeni što nam je ostavio svoj dom

da bi Centar nastavio s radom. Bila je to njegova želja. Nastavili smo s molitvenim okupljanjima utorkom, koje je on započeo u poslušnosti Gospi, tražeći molitvene skupine koje su predvodili svećenici. Tada smo odlučili osnovati još jednu u subotu, samo kako bismo molili za razlučivanje i kako bismo, nadamo se, bili na pravi način vođeni onako kako Duh Sveti želi da nastavimo. Obratili smo se sestri Janji, u očevom posebnom i zauvijek voljenom Međugorju. Zvala je oca dok je ležao jako bolestan dva dana prije nego što je umro. Riječi koje mu je izgovorila donijele su mu veliku utjehu i suze. Osjećali smo se vrlo blisko s njom i tražili od nje savjet i molitvu. Otac nam je rekao da će nam biti bliži u smrti nego u životu. To je istina.

Tko radi što?

Svi imamo različite talente koje dijelimo. Radimo sve ono što možemo. Svatko od nas je jedinstven. Svi su važni i svaki je doprinos velik i učinjen na slavu Božju. Trudimo se jednom mjesečno održavati sastanak odbora. Nastavljamo s tiskanim i digitalnim biltenima i web-stranicom na kojoj nudimo puno informacija o Međugorju i Katoličkoj Crkvi. Moram istaći da, kada bi me otac zamolio da mu pomognem učiniti više u promociji Gospinih poruka, također bi me zamolio da pronadem nekoga s kim bih mogla raditi. U početku je od velike pomoći bila Lilo Hernandez. Proveli smo mnogo sretnih i radosnih trenutaka radeći s ocem, ali smo također podijelili mnogo suza. No, iz osobnih je razloga morala odstupiti. Sada je tu Mirla, od svog dolaska u Centar 1997. Što se tiče Međugorja, ona je bila vjetar ispod mojih krila.

Kapela u Međugorskom informativnom centru

Još uvijek organizirate hodočašća u Međugorje?

Da! Srećom, nastavljamo s privatnim hodočašćima. Nakon prva tri dana koja sam provela u Međugorju, znala sam da ću se vratiti. Trudimo se ići godišnje. Izuzetno smo uzbuđeni, posebice nakon pandemije jer planiramo hodočašće u Međugorje za svibanj 2021. To će biti izniman blagoslov i okupljanje za sve nas! Ukrcaji u Međugorje trebaju biti otvoreni 1. lipnja 2020. S malom smo se skupinom prijavili za godišnji Festival mladih. Nisam napustila kuću 100 dana od početka pandemije, a sada ću odmah putovati za Međugorje, što je čuderno! Kada prvi put napustim kuću, letim na pola puta preko svijeta u Međugorje, srce mog života!

Kako komunicirate s ljudima?

Kao što sam već rekla, uglavnom putem biltena, internetske i Facebook-stranice, mjesečne mise za Međugorje i molitvene skupine utorkom. Željeli bismo da u bliskoj budućnosti dođete i govorite kod nas. Nedavno, nakon naših malih misa, pojedinačno smo pokušali podijeliti neke stvari iz osobnih iskustava, gotovo poput prisjećanja. Uvijek smo ostali malobrojni, ali postojani. Nisu važni brojevi ako samo jedna osoba čuje poziv na obraćenje i odazove se. Hvala Bogu!

Las Vegas je u europskim očima „kockarski grad“, jer su kasina glavna industrija. Što znači biti praktični katolik u gradu koji neki nazivaju „gradom grijeha“? Živjela sam u Las Vegasu u mladosti, tako da je za mene taj grad prepun snažnih uspomena. Zašto ste se odlučili doći ovdje i koje su lijepe nepoznate činjenice o Las Vegasu?

Došla sam jer je moj suprug živio i radio ovdje kao brijač. Dakle, vidite da postoje i drugi poslovi osim kockarnica. Netko mi je i u Međugorju rekao da živimo u gradu grijeha. Bila mi je čast što sam mu mogla reći kako veliku duhovnost i mnoge ispunjene crkve imamo. Postoje i mnoga prekrasna mjesta koja treba vidjeti i posjetiti. I apsolutno da, ispunjen je grješnicima, ali nismo li svi takvi? Čuvena izreka svetog Pavla glasi: „Gdje se grijeh umnožio, nadmoćno izobilova milost.“

Vaša je jako lijepa katedrala posvećena Svetim Anđelima. Imala sam sreće da sam se susrela s mons. Josephom Pepeom. Čula sam da je novi biskup također divan. Jeste li se susreli s njim? Možemo li ga pozvati

da dođe i posjeti nas u Međugorju kada se okonča problem s koronavirusom?

Nismo se još službeno sastali s biskupom Georgeom Leom Thomasom, ali radimo na tome. Pri njegovu postavljanju, Mirla i ja bile smo jako blagoslovljene da ga pozdravimo, predstavimo se i razmijenimo nekoliko riječi s njim. Kao i obično, iskoristila sam priliku da ga pitam kakvo je njegovo stajalište o Međugorju. Kimnuo je i rekao: „Pozitivno.“ Pitala sam ga i možemo li se vidjeti s njim. Bila sam iznenađena kada je pristao i rekao da zakažemo sastanak. Pokušali smo, ali nije uspjelo. Prije pandemije, jedan od naših članova Tracey radio je na tome. Njegovi su ga roditelji dobro poznavali dok je bio biskup u Montani. Nedavno, kada je tijekom ove pandemije pisao pismo vjernicima, preporučio nam je našu Blaženu Majku s njezinim mnogim naslovima uključujući „Gospu Međugorsku“. Možete zamisliti naše uzbuđenje! On je marijanski svećenik te vrlo blag i ljubazan biskup. Mislim da će ovo biti savršeno vrijeme da ga sretnemo po Božjoj volji. Gospa se brine za sve ako smo strpljivi. I da! Kanili smo ga pozvati u Međugorje.

Tko vam je duhovni voditelj nakon oca Bena?

Međugorski informativni centar nije dio biskupije u Las Vegasu. Blagoslovljeni smo što za nas skrbi otac Steve Hoffer iz katoličke crkve Svete Obitelji jer smo u njegovom okrugu. Otac Steve je prošle godine bio na našem posebnom hodočašću u Međugorje. Neizmjerenu zahvalnost dugujemo i ocu Geraldnu Grupcynskom iz Gospe Las Vegasa, ocu Ronu Zanoniju, voditelju za poziv i pastoru iz St. Andrews, mons. Gregu Gordonu iz Svete Ane te našem dragom umirovljenom župniku Franku Ynciertou. Oni paze na nas i ujedinjeni smo u molitvi.

Kako ste se osjećali zbog ove svjetske pandemije? Što ste odgovarali kada bi Vam ljudi rekli da je pandemija Božja kazna?

U svom sam srcu znala da to nije kazna, nego sam osjećala da je Bog to dopustio znajući da gajim veliku ljubav prema nama. Koliko nam često Gospa govori da je Sotona jak, kako moramo prepoznavati znakove vremena, a najviše neumorno moliti svim srcem.

Gledam na to kao na dar, pročišćenje i priliku da zaista pokušamo živjeti poziv naše Blažene Majke da rastemo u dubljem sjedinjenju s Isusom, Bogom i Duhom Svetim, Presvetim Trojstvom.

Jedinstvo među nama, našim obiteljima, župama, redovima, u svijetu, a posebice u Međugorju, gdje se nalazi Gospa koja nas svojom prisutnošću obuzima, uistinu je dar. Bog ju je poslao, svoj najveći dar, za naša osobna obraćenja i za cijeli svijet. Osjećala sam da smo već postali slabi i vidjela sam mnoge razdore, a nisam živjela njezine poruke onako kako smo trebali kako bismo rasli u svetosti, jer nam je to mnogo puta poručila. Ovo zaključavanje svijeta doista nas je oborilo na koljena na novi način. Sada sve što možemo je moliti se i nadati se da učimo dobro moliti, srcem, i duboko ući u tišinu svetosti! Nedavno nam je preko Ivanove poruke rekla da

Mirla sa suradnicima Centra i ocem Benom u Nebraski

Mirla Diessette kod karmelićanskog svećenika u Nebraski

uđemo duboko u sebe da se oslobodimo svih grijeha koji nas odvraćaju od obraćenja. A sada, u poruci od 25. svibnja svijetu ponovno poručuje da iskoristimo ovo vrijeme kako bismo „mijenjali“ ono što je potrebno. To shvaćam kao da ne smijemo dopustiti da ovaj put prođe kraj nas bez našeg osobnog obraćenja.

Što mislite o važnosti nade kao jednoj od glavnih kršćanskih vrlina?

Gospa nam govori da se ona ne može objasniti izgovorenim riječima. Možemo je samo živjeti i pokušati biti primjer nade. Upravo će to promijeniti svijet nakon što se obratimo, samo što ćemo tada biti sposobni pomoći Gospi. Ona nas treba i često nam govori da se molimo za njezine nakane. Vrlo je posebno to što nas usrdno naziva „apo-

stolima svoje ljubavi“. To mi je zaista jako dirljivo i velika je odgovornost biti tako nazvan. Zahvalna sam na ovom vremenu tišine i samoće. To je na neki način veliki dar Božji.

Vas dvije, Mirla i Perla, žene ste s dužnošću i ostajete vjerni mali Gospini vojnici. Tko su ostali aktivno uključeni ljudi?

Kao što rekoh, nas je sedmero. Grace Kraft, Edna Martinez, Malou Richards, Tracey Philippi, Barbara Doner, Mirla i ja. A imamo i vrlo posebne pomoćne članove koji su nam oduvijek pružali veliku podršku.

Sveti Ivan Pavao II. nazvao je Gospu Guadalupsku Zvijezdom nove evangelizacije. Što bi bilo „isto“ a što „različito“ u odnosu na Međugorje?

Nisam sigurna, ali mislim da je Gospa došla u različito vrijeme s različitim razlozima, prema potrebama određenog doba. Gospa Guadalupska uistinu je posebna. Vrlo ste lijepo uočili vezu između njih dvije. Mislim da je sve važno, ali ovo vrijeme Međugorja doživljavam kao izvanrednu pripremu za iznimno razdoblje, vrijeme njezina trijumfa! Na neki je način Međugorje vrhunac svih njezinih naslova. Rekla je da želi pobjedu zajedno sa svojim svećenicima. Prošlo je gotovo 40 godina otkad je s nama, što je zaista nešto posebno! Samo je spomenula još jedno ukazanje dajući nam do znanja da je Međugorje ispunjenje onoga što je započela u Fatimi!

Što Međugorje danas znači za Vas?

Za mene je Međugorje sve! To je škola Pisma, ono što nas Sveta Biblija i Katekizam uče o našoj katoličkoj vjeri. Gospa nas samo upućuje na svoga Sina Isusa, želi da upoznamo i volimo Boga, našega Oca, da se svakodnevno molimo Duhu Svetomu. Rekla je da na taj način imamo sve! Želi da budemo s njom na nebu, u „rajskoj vječnosti ljubavi, mira i radosti“. Međugorje je moj život i nada za budućnost.

Danas živimo s velikom zahvalnošću Bogu, kojoj nas je podučio otac Ben. Naša je obitelj vrlo blagoslovljena što živimo u njegovu domu kako bismo se brinuli o svemu. Molitva se nastavlja u njegovoj prekrasnoj kapelici i ispred plavog križa u vrtu! Njegov se ured koristi za aktivnosti Centra. Zaista je s nama kao što nam je rekao, bliži u smrti nego kad je bio s nama. Nema sumnje da je to istina.

Prevela: Davorka Jurčević-Čerkez

DUH SVETI – ŽIVOT SVIJETA, ŽIVOT CRKVE I ŽIVOT DUŠE

Na svetkovinu Duhova, 31. svibnja, večernje misno slavlje u Međugorju predslavio je apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto, uz koncelebraciju provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke, međugorskog župnika fra Marinka Šakote i drugih svećenika.

Nadbiskup Pezzuto je na početku misnog slavlja kazao kako je „na ovu svetkovinu Duhova, u trenutku kada ponovno sudjelujemo u euharistiji na stvaran način i ne samo na virtualan, smatrao prikladnim, u svojstvu Papinog predstavnika u Bosni i Hercegovini, preuzeti inicijativu i osobno doći iz Sarajeva među vas, da osjetite svu blizinu i ljubav Svetoga Oca Franje“.

„Niste bili sami u vremenu izolacije zbog pandemije, niste sami sada i ne ćete biti sami ni u budućnosti. Naravno, tu je prisutnost i blizina Gospodina Isusa i Njegove i naše Majke, Marije Kraljice Mira i Božjeg milosrđa, koji daju puninu našoj potrebi komunicirati s Bogom i s braćom.“

Stoga danas svoje molitve uzdižemo Duhu Svetomu, uzdajući se i povjeravajući se zagovoru Marije, za cijelu Crkvu, za mir u našim zajednicama, u našoj zemlji i u cijelome svijetu“, rekao je na početku mise apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto. Propovijed nadbiskupa Pezzuta donosimo u cijelosti:

Mnogopoštovani oče Provincijale,
Mnogopoštovani oče župniče,
Časna braćo u svećeništvu,
I svi vi, sestre i braćo u vjeri

„... Svi se napuniše Duha Svetoga“. Na taj način, tako

Foto: Athv ICMM

jednostavan i neposredan, Djela apostolska u odlomku koji smo čitali i slušali, sažimaju Otajstvo, odnosno spasonosni događaj Duhova. Bez mnoštva riječi: svi se napuniše Duha Svetoga.

Da, o njemu, o Duhu Svetom – dugo zaboravljenom u katoličkoj teologiji – danas znamo mnogo toga. Ali znamo kao neku priču iz dječjih vrtića ili kao teoriju; koja se velikom jednostavnošću uči djecu na vjeronauku ili se odraslim osobama naviješta učenim riječima.

Međutim, možda bih ja trebao postati svjesniji, možda bi mi morali postati svjesniji, što to zapravo znači „biti ispunjen Duhom Svetim“, da bismo mogli shvatiti sve važne posljedice za moj, za naš život, danas. A onda, tko je za mene, tko je za nas taj Duh Sveti, izvan uobičajenih katehetskih i teoloških formulacija?

U ovom trenutku pada mi na um pitanje koje je Isus postavio svojim: „A vi, što vi kažete, tko sam ja?“

Možda nam na Duhove ove godine, na Duhove u pandemiji „koronavirusa“, Duh Sveti postavlja isto pitanje: Tko sam ja za tebe?

I ovdje Duhu Svetomu, kao uostalom ni Isusu, nije potreban odgovor – mišljenje, kao što se daje novinama ili onima koji prave ankete, na primjer, u povodu izbora ili prilikom plasmana robe na tržište. Isusa i Duha Svetoga ne zanima ni izborno

Nitko više od Djevice Marije, nije shvatio i živio otajstvo Duha Svetoga, posebice od dana Navještenja. Ali, od tog pa nadalje, prolazeći kroz sve ono s čime se Ona morala suočiti zajedno sa svetim Josipom, možda možemo u našoj pobožnosti prema Njoj dodati drugim naslovima kojima je zazivamo i litanijama s kojima je molimo, i ovo: Marijo, Ženo, potaknuta samo Duhom Svetim. Taj naslov, „Žena, koju je pokretao samo Duh Sveti“, savršeno se uklapa u marijansku duhovnost koju njegujemo ovdje, u Međugorju, gdje častimo Mariju kao Kraljicu Mira i Božjeg milosrđa: mir i milosrđe su izvrsni darovi i izabrani plod prisutnosti i djelovanja Duha Svetoga.

ni komercijalno natjecanje.

Isus i Duh Sveti očekuju od mene, od tebe, odgovor iz srca.

„Tko sam ja za tebe?“ To znači: koje mjesto, ili bolje rečeno, koliko mjesta ima Duh Sveti u mom životu, u tvome životu?

Odnosno: koliko On uistinu znači za mene, za tebe?

Vi dobro razumijete kako odgovor na ovo pitanje može biti samo apsolutno pošten i iskren. Osim toga, u ovom odgovoru nitko ne može zamijeniti mene ili tebe. Savjetuje osobno mene, tebe, svakoga, u tišini vlastite najdublje intimnosti.

Pokušajmo stoga dati ovaj iskren i osobni odgovor, u trenutcima tišine koje nam nudi liturgija euharistije. Evo prvog zadatka kojega nam Duh Sveti daje na ove Duhove.

Poput Šimuna Petra, koji je također u ime svojih drugova ispovjedio vjeru u Krista, Sina Boga živoga, tako smo i mi danas pozvani ispovjediti svoju posebnu vjeru u Duha Svetoga.

U ovom drugom zadatku, dopustimo da nas prati veliki filozof, teolog i kontroverzna osoba: Blaženi John Henry Newman, kardinal Svete Rimske Crkve, koji je živio u 19. stoljeću.

Za Newmana je Duh Sveti: „život svijeta“, „život Crkve“ i „život duše“.

a) Duh Sveti, život svijeta: kako je slatko sjećati se vremena kada smo kao djeca išli na vjeronauk i učili da je sve što postoji djelo Boga Oca: On je Stvoritelj. Ali, s kojom energijom Bog Otac stvara, stavlja u život, odnosno čini da postoji, održavajući u postojanju i skladnom kretanju čitav svemir i našu zemlju, kako bi postali „dom“, „zajednički dom“?

Ta snaga je Duh Sveti, koji se s pravom može nazvati „Duhom Stvoriteljem“, Duhom koji daje život, i to ne samo na materijalnoj već i na duhovnoj razini. Doista, on je i Duh Stvoritelj naših duša. Dakle, sve što je stvoreno – uključujući nas ljudska bića koja smo jedinstvo tijela i duha – je stvoreno, u uskoj je i nježnoj ovisnosti o Duhu Svetomu.

I upravo u toj ovisnosti, sve stvoreno nalazi svoju stabilnost i sigurnost: stoga možemo vjerovati Duhu Svetomu i potpuno se povjeriti Njemu.

b) Duh Sveti je „život Crkve“: za Newmana, Crkva je „jedan veliki

upaljeni svjetionik“ na brdu. A tko ga je upalio? Tko ga drži upaljenim?

Crkva je rođena i održava se životom, zahvaljujući prisutnosti i djelu Duha Svetoga. Zbog toga, s pravom kažemo da je „vrijeme Crkve“ u biti „vrijeme Duha Svetoga“.

Crkva je utemeljio Isus, ali ju je sam Isus povjerio Duhu Svetomu, koji je njezin istinski vođa. Petar je vođa, ali samo ako ostaje u zajedništvu s Duhom, ako ostaje u slušanju Duha.

Koja je onda uloga Crkve?

Crkva je pomalo nalik ljestva između neba i zemlje, koje je patrijarh Jakov vidio u snu. Crkva, nastavljajući Spasiteljevo djelo, ne čini ništa drugo nego obnavlja zajedništvo između Boga i čovjeka.

Ali „ljestve“ između neba i zemlje samo su sredstvo da bi stigli na određite. Stoga naglasak ne treba stavljati na sredstvo, već na određite.

Nadalje, Crkva djeluje kao djeleotvorno i vjerodostojno sredstvo ispravnog puta prema Bogu, ne kad se okreće na sebe samu ili na „svog“ Boga; nego kada se uključi u ovo djelo i usmjeri svoju pozornost na beskrajno mnoštvo muškaraca, žena i djece, koji su gladni materijalnog i duhovnog kruha.

Evo: Duh Sveti je motor koji gura cijelo čovječanstvo u njegovu vertikalnom zamahu prema Bogu, dok su „ljestve“ – Crkva, pokretač ovog zamaha, u smislu da Crkva – kojoj je dan dar punine snage Duha Svetoga – nudi čovječanstvu siguran i istinit put da može doći na cilj.

c) Duh Sveti je „život naše duše“: on je „Utješitelj“, odnosno branitelj i tješitelj naše duše, koji se nastanio u nama i preuzeo najintimniji i najdublji dio našeg bića.

To je u nama proizveo Sakrament krštenja! Ali, ako je istinita ta prisutnost Duha Svetoga – kao što i je istina – onda možemo reći da je ne samo naša duša, već i cijelo naše biće pretvoreno u hram tog istog Duha Svetoga, u mjestu gdje On prebiva i želi prebivati, jer je to Duh ljubavi. Blaženi kardinal Newman, vezano za to ovako je molio: „Na dan Pedesetnice s Neba si se spustio u obliku plamenih jezika; .... Vječnog i nestvorenog plamena, zbog kojeg naše duše žive i postaju dostojne neba.“

Vizualne „Vijesti iz Međugorja“ – novi projekt ICMM

Informativni Centar Mir Međugorje u četvrtak 23. travnja 2020. iza večernje svete mise, predstavio je svoj najnoviji projekt: „VIJESTI IZ MEĐUGORJA“. Na svojim službenim stranicama istaknuli su kako je ovaj projekt nastao kao plod osluškivanja svih onih koji su svakodnevno povezani s Međugorjem diljem svijeta tokom live-streaminga večernjeg molitvenog programa, koji zna dosegnuti i više od 3 milijuna pregleda.

Planirano je da će se ovakav tip vizualnih vijesti iz Međugorja moći gledati svakog četvrtka nakon završetka večernjeg molitvenog programa. Svi tekstovi vijesti prevedeni su i na deset svjetskih jezika, što svakako jednom ovakvom projektu daje dodatnu zahtjevnost i iziskuje duže vrijeme pripreme. U polusatnom programu mogu se vidjeti i poslušati različite rubrike: od najave novih događaja u Međugorju, do prisjećanja nekih starih, ali značajnih trenutaka od prošle godine. Tu je i rubrika u kojoj svaki puta sa kratkom porukom gostuje jedan od franjevac na župi, prate se i događaji u svijetu koji su povezani s Međugorjem te komentari gledatelja. Sve skupa sklopljeno je tako da ove vizualne vijesti imaju cilj informirati, ali i formirati gledatelje u „Gospinoj školi“.

Otvorena suvenirnica ICMM

U srijedu 20.5.2020. uz poštivanje svih epidemioloških mjera ponovo je otvorena suvenirnica Informativnog centra MIR Međugorje u blizini župnog ureda u Međugorju. Njezin veliki izbor nabornih predmeta može poslužiti osvježanju duhovnog kutka u Vašem domu. Suvenirnica posjeduje i bogato opremljenu knjižnicu. Na njezinim policama mogu se pronaći štiva domaćih i stranih nakladnika, koji potiču na istinsku ljudskost i zdravu religioznost. Radno vrijeme je od 8.00 do 18.00. sati.

Pedesetmetarska krunica – u zahvalu Gospi što nas uči moliti

U petak 22. svibnja 2020. oni koji su se s namjerom ili slučajno zatekli u Međugorju i Mostaru mogli su uživati u nesvakidašnjim prizorima. Naime, na omiljenim međugorskim molitvenim mjestima – oko crkve sv. Jakova, oko kipa Uskrslog Isusa i oko Gospina kipa na Brdu ukazanja bila je postavljena velika pedesetmetarska krunica od papira i stiropora. Izradile su je akademska kiparica MARTINA VASILJ i akademska slikarica ANELA KORAC.

Ideja za ovu krunicu rodila im se iz želje da učine nešto kako bi Gospi rekli HVALA što nas je ovdje u Međugorju naučila moliti. Na poseban način za vrijeme ove izolacije uzrokovane pandemijom korone, kada je svako bio zatvoren u svoj mali kućni prostor – MOLITVA je bila ta koja nas je u duhu otvarala za susret s Nebom, a onda i jedne s drugima. U Međugorju je pokrenut živi lanac molitve i u svakoj obitelji se kroz ovo

vrijeme intenzivnije molila krunica. Molitva je nekako pomogla svima da ovo vrijeme izolacije i brige lakše prođe. I upravo u to vrijeme, zadnja 2 mjeseca, kada se „izvana“ nije moglo ništa, Martina i Anela su započele s izradom krunice. Napravljena je od papira, a medaljica sa Gospinim likom i križ od stiropora.

Istoga dana krunicu su postavile i oko Zvonika mira u Mostaru. U postavljanju krunice pomogli su im njihovi prijatelji i susjedi.

Inače, i Martini i Aneli ovo nije prva instalacija koja nosi neku poruku. Početkom korizme, taman prije početka pandemije – na križevačkom križu postavile su veliku ružu, želeći na taj način zamoliti Isusa da nam udjeli milost milosne korizmene pripreme. I eto kao da su nekako s tom instalacijom ruže i križa proročki obilježile ovo tako neobično, ali milosno vrijeme, ukoliko smo ga znali iskoristiti za molitvu!

„Marijine ruke“ započele s radom

Nakon stanke izazvane pandemijom koronavirusa, iz Humanitarne udruge MARIJINE RUKU stigla je obavijest kako je njihov ured, koji se nalazi u blizini župnog ureda sv. Jakova, započeo s radom u ponedjeljak 11. svibnja 2020. s radnim vremenom od 8.00 do 12.00 sati!

Podsjetimo kako će Humanitarna udruga Marijine ruke uskoro proslaviti i svoju četvrtu godinu postojanja! Naime, osnovani su u srpnju 2016. godine u Međugorju s ciljem pomoći siromašnima i svima kojima je pomoć potrebna. Prije osnutka udruge djelovali su 3 godine u župi Međugorje kao Ured za potrebite. Na činjenje dobra i pomoć potrebitima potakle su ih riječi Kraljice Mira:

„Pozivam vas i danas da budete ljubav tamo gdje je mržnja, i hrana gdje je glad. Otvorite, dječice, vaša srca i neka vaše ruke budu ispružene i darežljive kako bi svako stvorenje preko vas zahvaljivalo Bogu stvoritelju.“ (Gospina poruka 25. rujna 2004.)

U kratkom vremenu u rad udruge uključilo se više od 90 volontera. Riječ je o mladim ljudima iz Međugorja i Brotnja koji svoje vrijeme žele nesebično darovati bratu čovjeku koji je u potrebi. Članovi imaju redovite molitvene susrete, radne sastanke i aktivno sudjeluju u aktivnostima udruge.

Do sada Udruga je obnovila, popravila i očistila nekoliko kuća i vrtova. Posjećuju nemoćne u staračkim domovima i bolnicama, kao i one koji žive sami te se skrbe o njima i njihovim kućama. Pomažu obitelji sa više djece, plaćaju račune i kupuju lijekove za one koji si to ne mogu dozvoliti. Više od 200 obitelji i pojedinačnih osoba svaki mjesec dobije paket hrane kao pomoć. Organiziraju

druženja i pomoć osobama s teškoćama u razvoju, a volontirali su i na Hodočašću za osobe s invaliditetom.

„Zaštitni znak“ udruge je i međugorski vidioc Jakov Čolo koji je neslužbeni voditelj njihovih programa, svjedoči o radu Udruge te svojim poznanstvima pomaže i poneko veće doniranje od strane stranih hodočasnika. Ipak najviše donacija dobije se pomoću molitve i dobrih ljudi. I danas volonteri Marijinih ruku poručuju kako se sve donacije u vidu hrane, higijenskih potrepština i drugoga kao i novčane donacije mogu donijeti u njihov ured koji se nalazi u župnom dvorištu crkve sv. Jakova u Međugorju i to svakim radnim danom od 08 do 16 sati.

Donirati možete na sljedeće račune:

Uplata iz BIH: Raiffeisen bank, Zmaja od Bosne bb Sarajevo
Žiro račun: 1610000163330066

Uplata iz inozemstva:
SWIFT CODE: RZBABA2S
IBAN CODE: BA391610000163330066

Ukoliko želite na bilo koji način sudjelovati u radu udruge, kao volonteri ili podupiratelji možete se obratiti na kontakt podatke koji su navedeni ispod. Hvala svima koji su se do sada uključili u njihove projekte i pomogli im činiti dobro, donositi nadu, širiti ljubav i mir. „Sretni smo što, uz Vašu pomoć možemo biti ispružene Marijine ruke!“ – poručuju vrijedni volonteri Udruge.

Možete ih pronaći na adresi:
Marijine ruke

Bosna i Hercegovina, Gospin trg 1
88266, Međugorje
tel: + 387 36 653 307
info@marijine-ruke.ba
www.marijine-ruke.ba

Otvorene opcije oko održavanja Mladifesta 2020.

U emisiji „IZDVOJENO“ na LAUDATO TV, u ponedjeljak 11. svibnja 2020. gostovao je međugorski župnik fra Marinko Šakota. Tema njegovog javljanja u emisiju bila je najviše interes novinara i javnosti što će biti sa ovogodišnjim Mladifestom, hoće li se održati ili ne?

Fra Marinko je istaknuo svu nesigurnost i neprestane promjene i izmjene zakona koje se događaju uslijed polaganog popuštanja mjera zaštite izazvanih koronavirusom, podvukavši moment kako to ne ovisi samo od župe ili Međugorja, nego prvenstveno od cijelog putničkog i turističkog sektora na globalnoj razini. „Ne možemo još ništa reći. Granice su još uvijek zatvorene. U ovom trenutku je preuranjeno govoriti o tome što će biti s Mladifestom. Moramo se i prilagoditi. Bogu hvala i ako ne bude ove godine, ali je moguće da bude, ako se stvari stabiliziraju. Mi smo spremni!“ – istaknuo je fra Marinko.

Apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje mons. Henryk Hoser u razgovoru za Radiopostaju MIR Međugorje istaknuo je kako će se konačna odluka o održavanju Festivala mladih možda moći donijeti krajem lipnja, jer treba dati vremena za pripremu, ne samo na licu mjesta u organizaciji festivala, nego i hodočasnima kako bi mogli nabaviti sve potrebne dokumente, prijevozna sredstva, itd. kako bi mogli doći u Međugorje.

Statistike za svibanj 2020.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 16 000
Broj svećenika koncelebriranih: 332 (10 dnevno)

Infrastrukturni radovi u Župi

Kroz ove mirne mjesecima u kojima nije bilo hodočasnika u Međugorju, u Međugorju su ipak izvedeni neki važni radovi na poboljšanju infrastrukture koji će omogućiti bolje funkcioniranje mjesta u nadajmo se, posjećijim ljetnim mjesecima koji su pred nama. Tako su krajem travnja općina Čitluk i MZ Bijakoviči krenuli su s **RADOVIMA POSTAVLJANJA RASVJETE** duž pješačkog puta kroz polje do Brda ukazanja. Staza je to kojom već skoro 40 godina

mnogobrojni hodočasnici pješake i molitvom se pripremaju za penjanje do mjesta ukazanja. Gospa je puno puta upozoravala župljane i hodočasnike da ne zaborave na blagodati pješčenja uz molitvu krunice jer da i to spada u pripremu duše i tijela za dublji susret s Bogom preko njezine prisutnosti na Brdu ukazanja. Upravo taj molitveni hod preko polja do Crnice i Križevca znači kako smo za Boga odvojili vrijeme, kako koračamo prema Njemu, i da ne želimo odlaske na ta sveta Brda svesti samo na brzopleti turistički obilazak! Uz ovo postavljanje rasvjete na stazi do Brda Ukazanja, planira se i završiti postavljanje rasvjete na cesti koja vodi do Majčina Sela. Sredinom svibnja nastavljeni su i **RADOVI NA IZ-**

GRADNJI PARKINGA iza gljivare. Trenutno se izvode zemljani radovi na prilično teškom terenu. U ovoj fazi predviđeno je ravnanje i tamponiranje terena površine cca 5.000 kvadratnih metara. Ulaz na parking bit će sa sjeverne strane iz pravca Čitluka, a izlaz će biti preko mosta koji će se izgraditi kod kružnog toka. Parking će biti zamjena za postojeći šljunčani parking pored crkv. Izgradnja parkinga financira se iz sredstava koja su prikupljena naplaćivanjem vinjeta.

Prvi hodočasnici u Međugorju

Fra Marinko Štrbac, po dužnosti duhovnik u samostanu u Visokom, ima veliku ljubav prema Gospi i Međugorju. U utorak 26. i svibnja sa sobom je u Međugorje doveo grupicu od 35 hodočasnika - župljana iz župa Novi travnik, Vitez, Busovača, Kiseljak i Lepenica. Oni su eto bili prvi hodočasnici koji su nakon izbijanja pandemije korona virusa organizirano došli u Međugorje. Prema programu, hodočasnici su posjetili Podbrdo, Križevac i sudjelovali su na večernjem molitvenom programu.

„Inače svake godine organiziram hodočašće u proljeće i jesen u Međugorje, ali zbog ove nastale situacije morao sam odgoditi hodočašće za povoljnije vrijeme. Hodočasnici su nestrpljivo čekali trenutak kada ćemo krenuti za Međugorje, i danas smo tu pod Gospinim zagrljajem i nemamo se čega plašiti. Ovdje osjećamo mir i sigurnost, te molimo za sve nas, da nam Bog da zdravlje, mir i radost!“ – kazao je fra Marinko Štrbac, dok hodočasnici nisu skrivali oduševljenje što su došli u Međugorje.

Nauči me, Marijo

O, Marijo, ti tako divno i ponizno stvorenje, nauči me ljubiti Gospodina baš onako kako si ga ti ljubila. Istina je da se pomalo bojim prepustiti toj ljubavi, jer od mene ona traži sve, cijelu mene. Ne znam jesam li spremna toliko se dati, zato pomoz mi Majko. Ti si cijelu sebe predala. Pa te molim, vodi me, Majko. Znaš, imam jednu posebnu želju. Molim te izmoli mi dar čistoga srca. Kako li je samo divno gledati u tvoje oči koje govore o srcu tvome čistom.

Onom pod kojim je kucalo P resveto Srce moga Spasitelja. Daj mi, Majko, da ljubeći tebe dođem do Isusa i uzljubim ga cijelim svojim bićem. O divne li ljepote koja iz tebe isijava. Nauči me, Marijo, kako slušati glas koji govori u dubini srca moga, da i ja kao i ti budem ona koja će nositi Isusa drugima. Želim da tvoja želja postane i moja. Neka svaka duša upozna ljubav Božju koja će onda isijavati iz srca svakog čovjeka.

s. Damjana Soko

„Majčino selo“ – motiv nove poštanske marke

U svojevrsnu pripremu za skorajšnju 39. Obljetnicu Gospinih ukazanja, uključila se i Hrvatska pošta (HP) Mostar, koja je ovih dana tiskala izdanje prigodne poštanske marke „Međugorje 2020.“

Na poštanskoj markici je motiv brončane skulpture Gospinog kipa s Isusom u krilu i djecom koji se nalazi na ulazu u Majčino selo. Kip je djelo fra Joakima-Jakog-Gregova, svestranog čovjeka: fratra, električara, kipara, pjesnika i vojnika.

Mnogobrojni su plodovi Gospinih ukazanja u Međugorju, a jedno od njih je i „Majčino selo“. Pripada Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji Uznesenja Blažene Djevice Marije. Danas je registrirano kao Ustanova za predškolski odgoj i socijalnu skrb. Nastalo je 1993. godine na poticaj fra Slavka Barbarića, koji je potaknut tužnim životnim pričama mnoge djece koja su zbog rata ili drugih nesretnih okolnosti ostala bez roditelja ili svojega doma, odlučio otvoriti ustanovu koja bi skrabila o njima. Fra Slavko je gradnju „Majčinog sela“ započeo zajedno sa Školskim sestrama franjevkama hercegovačke provincije „Svete obitelji“, na zemljištu koje je darovala općina Čitluk u Bijakovcima (župa Međugorje). Službeno je započelo s radom 8. rujna 1996. godine.

Autor likovnog rješenja poštanske markice je Vjeko Lučić, a marke se u poštanskom prometu koriste od 1. lipnja 2020. godine. Izdanje se, kao i starija izdanja poštanskih maraka HP Mostar, može kupiti jednostavno i online preko web shopa www.epostshop.ba

Nakon 11 dana stigli pješice u Međugorje: Hvala svima!

Ivan Vukoja i Niko Suša po zanimanju su interventni policajci. Žive u Zagrebu, iako obojica vuku porijeklo iz Livna (BiH). Tradicionalni su katolici i redoviti na misama u svojim župama: Ivo u Dubravi, a Niko u Voltinom naselju. Prije par mjeseci Niki Suši je u srce došla ideja za pokorničkim hodočašćem pješice od Zagreba do Međugorja. Naime, želio je nekako pomoći jednoj jako dragoj osobi – moliti za njezino ozdravljenje!

Zbog pandemije koronavirusa ova odluka je morala čekati. U međuvremenu se Niko pripremao duhovno, tjelesno i psihički. Ivo mu se pridružio svega par dana prije puta, pa su njegova stopala više stradala u bolnim žuljevima, ali ipak je herojski izdržao do kraja!

Kada se učinilo da bi se granice između Hrvatske i BiH mogle otvoriti 1. lipnja – tempirali su polazak na 24. svibanj. I tog dana, izjutra, nakon svete mise u crkvi Mati slobode i blagoslova svećenika su krenuli. Vrijeme u pješačenju su najviše provodili u molitvi: dnevni plan im je bio 4 krunice, krunica Božanskog milosrđa i još njihove privatne molitve, a od jedanaest

dana putovanja, osam dana su uspjeli biti i na svetim misama u mjestima u kojima su se zatekli. Svjedočili su brojnim „malim“ čudesima Božje Providnosti kako u vremenu koje ih je pratilo, tako i u ljudima koji su im pomagali na putu.

Imali su upite i sa više strana da progovore javno u medijima, ali nisu željeli ništa govoriti, nego u miru, poniznosti, molitvi i sabranosti „odraditi“ ovaj svoj zavjet Gospi. Ovu ekskluzivnu izjavu daju isključivo sa nakanom JAVNE ZAHVALE, na nagovor osobe za koju su molili, svima onima koji su im pomogli na njihovom putu do Međugorja – bilo molitvom, bilo porukama podrške, bilo konkretnim darivanjem hrane, pića, smještaja... na njihovom putu od 11 dana.

U Međugorje su stigli 3. lipnja 2020. u popodnevnim satima. Popeli su se do Gospe na Podbrdu i tu joj predali svoj zavjet i svoje molitve i žrtve, kao i zahvalu na pomoći i zagovoru kod svoga Sina Isusa! Nakon toga su otišli na ispovijed i večernji molitveni program. Već slijedeći dan prijatelji i rođaci iz Livna lijepo su ih ugostili, a zatim će se vratiti u Zagreb.

MEĐUGORJE, MJESTO ZA RANJENOG ČOVJEKA!

MIRTA MILETIĆ

Prilike i događanja kojima svjedočimo ne obećavaju baš svijetlu budućnost čovjeku. Svjedoci smo nevjerojatnih slika. Mjera distance, ljudi s maskama na licima, djece koja ne mogu u školu, svetih misa prije kojih se moraš dezinficirati, svećenika koji dijeleći pričest moraju nositi zaštitne maske. Čudno zar ne? Valja se priviknuti na ove slike još neko vrijeme. Da vam je netko prije par mjeseci rekao pod kojim ćemo mjerama živjeti, ne biste vjerovali. Donedavno smo vjerovali kako se ova epidemija događa tamo daleko, u Kini i kako smo sigurni od virusa. Tješili smo se kako smo sigurni i kako će nas sve mimoći. Kada je ono što smo gledali na televiziji postala i naša stvarnost život nam se naglo promijenio. Primijetila sam kako su ljudi različito reagirali na ove doista neobične uvjete života. Mnogi su se borili i trudili zadržati vedar duh. Poneki su upali u zamku depresije i apatije. Neki su bili u strahu za vlastiti život i za živote ljudi koje vole. Različite su se reakcije dogodile i kod vjernika. Ove neobične prilike otvorile su mnoga pitanja. Je li u redu primati pričest na ruku? Je li papa donio ispravne odluke vezane za slavlje svetih misa? Je li ovo sve pretjerano? Jesu li naši biskupi plašljivi? Što je ispravno i razumno?

Ovo je doista teška i neobična situacija u kojoj se kao vjernici nalazimo. Upravo se u ovim teškim trenutcima kuša naša vjera u Gospodina koji je uskrsnuo i živi. Za kršćanina ne postoji nepremostiva situacija. Teškoće su lakmus papir temelja naše vjere. Životni križevi nam jasno pokazuju koliko je naša vjera zrela. Ili koliko smo površno shvatili Isusovu poruku evanđelja! Sveli se na puko obavljanje vanjske forme, a zaboravili na istinu Evanđelja. Ova cijela situacija pokazala nam je i koliko uistinu žedamo za Isusom u euharistiji. Shvaćamo li da bez Njega ne funkcioniramo?! Kažu

MEĐUGORJE, OAZA JEDNOSTAVNOSTI I LJUBAVI NUDI NAM PORUKU NADE. NUDI NAM IZLAZ I U TRENUTNIM NEPRILIKAMA KROZ KOJE ČOVJEČANSTVO PROLAZI. GOSPA NAM KROZ MEĐUGORJE DAJE RJEŠENJE ZA SVE KROZ ŠTO ĆEMO PROLAZITI DOK „HODAMO“ ZEMLJOM. UPORNO, S BLAGOŠĆU, ALI I MAJČINSKIM AUTORITETOM VEĆ TRIDESET I DEVET GODINA LIJEČI RANJENOG ČOVJEKA. PODIŽE GA I DAJE NOVI POLET LJUDSKIM SRCIMA, DAJE RAZLOG ZA ŽIVOT.

mudri ljudi kako kada nešto doista želiš, to i napraviš, a kada ne želiš, nađeš izgovore. Ukoliko doista želimo blagovati Isusovo tijelo onda nam ne će smetati niti trenutne mjere distance, niti pričest na ruku, niti svećenik koji stavlja masku na lice prije podjele pričesti. Kada za nečim srcem čeznemo, onda se svim silama potrudimo da do toga i dođemo. Ne postoji granica kada se ljubi! Hoće li Isus kada ponovno dođe naći vjere na zemlji? Hoće li nas ova pandemija „ohladiti“ od sakramenata, udaljiti od Gospodina? Hoće li nam ove neprilike biti izgovor za izbjegavanje sakramenata? Opravdanje za duhovnu lijenost? Skrivanje od Isusa?

Međugorje, oaza jednostavnosti i ljubavi nudi nam poruku nade. Nudi nam izlaz i u trenutnim neprilikama kroz koje čovječanstvo prolazi. Gospa nam kroz Međugorje daje rješenje za sve kroz što ćemo prolaziti dok „hodamo“ zemljom. Uporno, s blagošću, ali i majčinskim autoritetom već trideset i devet godina liječi ranjenog čovjeka. Podiže ga i daje novi polet ljudskim srcima, daje razlog za život. Koliki su u Međugorju otvorili srce i vratili se Isusu,

prepoznali svoj poziv, dobili poticaj napraviti nešto konkretno za Isusa! Možemo reći za Međugorje da je ono svojevrsna „Gospina škola ljubavi“. Gospa nam daje jednostavne „alate“ za plodan kršćanski život. Post, molitvu krunice, ispovijed, sveto pismo i svetu misu. Pet jednostavnih „receptata“ za izlaz iz svakog malodušja, depresije, nepovjerenja, izgubljenosti. Vratite se svome izvoru! Zanimljiva je poruka kojom Gospa jasno govori o razlogu svoga ukazanja u Međugorju. „Došla sam u Međugorje jer je ovdje mnogo dobrih vjernika. Želim ostati s vama kako bih obratila najveći mogući broj osoba i kako bih povratila mir onima koji su ga izgubili.“ (poruka od 15. rujna 1981.)

Čini se da Gospa u Međugorju ne donosi ništa novo, nego majčinski podsjeća na ono što smo zaboravili i u čemu smo se uspavali. Potrebna nam je nova evangelizacija, novi pogled na dar krštenja i vjere koje smo dobili. Potrebna nam je svijest o odgovornosti koju kao kršćani imamo. Potrebna nam je čvrsta odluka da želimo živjeti ovo na što nas Gospa poziva. Zaboravili smo i ohladili srca prema onome što nam daje život. „Htjela bih da svijet moli ovih dana ud mene. I što više! Da posti strogo srijedom i petkom; da moli svaki dan bar krunicu: radosna, žalosna i slavna otajstva...“ (poruka Ivanu 14. kolovoza 1984.)

„Postite! Post je od velike važnosti za duhovni život. Tokom ove posljednje četvrtine stoljeća post je zaboravljen u krilu Katoličke Crkve.“ (poruka od 31. svibnja 1984.)

Potrebno je Bogu zahvaliti na daru Međugorja. Zahvalnost je stav poniznosti. Ništa nismo zaslužili, sve nam je darovano! Pa i Međugorje! Pokušajmo drugačijim očima pogledati na sve što se događa u Međugorju. Izdići se iznad naših ljudskih procjena i okvira. Povjerovati kako je Međugorje veliki dar Neba! I odlučiti se na vjernost!

GODIŠNJICA GOSPINIH UKAZANJA PODSJEĆA NA NAŠE NAJVAŽNIJE IZBORE

Foto: Arhiv ICMM

moguće i ne kandidirati. Svi smo kandidati. Svi smo na listi. Svi smo izloženi, htjeli mi to ili ne. Jer je to jedina stvarnost od koje ne možemo pobjeći, vjerovali mi ili ne vjerovali, potpuno je svejedno. Svi ćemo doći u onaj dan pred lice Gospodina. I odgovarat ćemo za svoje životne izbore, za svaku onu situaciju u kojoj smo mogli birati između života i smrti, grijeha i krjeposti, sebičnosti i sebedarja, hedonizma i žrtve. Zato je godišnjica Gospinih ukazanja događaj koji nam priziva u pamet da je sve ovo iznimno ozbiljno, da Gospa nije došla ovdje iz nekih dokonih razloga, da pomogne u turističkom i gospodarskom razvoju ovog kraja, već je došla jer je situacija jako, jako ozbiljna.

Gospa nas nije pozvala da glasujemo za nju. Pozvala nas je na nešto potpuno drugo. Na obraćenje. Nije nam govorila o 'nama' i 'njima', pozivala nas da mrzimo one koji drugačije misle ili okrećemo glavu od onih koji ne vjeruju. Ona nas je pozvala da ih ljubimo, da za njih molimo, prikazujemo post, žrtve. Nije nas pozvala na predizborne skupove, da mašemo s njenim zastavama i slikama, nekim prigodničarskim sloganima. Pozvala nas je na svetu misu, na klanjanje, na čašćenje njezinog Sina. I baš sve što je govorila, putokaz je prema Isusu Kristu, jedinome spasitelju čovjeka i čovječanstva.

Zato je ova godišnjica ponovni poziv da preispitamo naš životni stav prema ovim najvažnijim izborima pred kojima se nalazimo doslovno svakodnevno i svakog trenutka. Kome to ja pripadam? Koga to ja reklamiram svojim životom, svojim stavovima, ponašanjem, životnim izborima? Čiju to ja sliku nosim utisnutu u moje biće? Kome jedinome dugujem baš sve? Kome se jedinome trebam pokloniti? Vjerujem li ja da je Isus gospodar neba i zemlje i da će pred njime pokleknuti svako koljeno, nebesnika i zemnika? Ili pak vjerujem da se trebam pokloniti političarima, načelnicima općina, gradonačelnicima, ministrima, političkim strankama i njihovim 'liderima'? Tko je zapravo moj 'lider'?

Obraćenje, post, pokora, molitva krunice, ispovijed, euharistija. Kakav predivan program. Program koji jedini zasigurno i potpuno oslobađa čovjeka. Program pretočen u tjedni i cjelogodišnji program jedne župe u kojoj milijuni ljudi pronalaze utjehu, pomirenje i mir. Program koji se nezaustavljivo širi po svijetu preko onih malenih, najmanjih, koji su pronašli i iskusili ljubav, mir, pomirenje. Zato je i ova godišnjica prilika da donesemo neke zrele odluke u svome životu. Odluke koje će nas približiti Gospodinu. Odluke koje nas nikada ne će dovesti do razočarenja, osjećaja izigranosti, iskorištenosti. Upravo suprotno, odluke koje će nam u život unijeti stvarnost Isusovih obećanja, stotrukih plodova! Odluke koje će našu pažnju, planove i aktivnosti usmjeriti prema onome najvažnijem. Vječnom zajedništvu s našim Bogom! Neka nas na tom putu sve prati zagovor naše Nebeske Majke!

Predstojeći parlamentarni izbori u Hrvatskoj i popuštanje epidemioloških mjera ponovno su u medije doveli političke teme, neka stara i nova prepucavanja, mnoštvo novih ili tek recikliranih obećanja. Ponovno nam se nude grandiozni projekti koji će nam navodno povećati kvalitetu života, riješiti nagomilane probleme. Krenula je sveopća medijska mobilizacija koja nam pokušava sve te teme nametnuti kao presudno važne, kao sadržaj kojeg jednostavno ne smijemo propustiti. Sve skupa poprma i obrise sada već gotovo zaboravljenih nogometnih transfera, u kojima se političke opcije hvale koga su sve dovele u 'klub' tijekom prijelaznog roka.

Negdje iza kulisa ovog već viđenog političkog igrokaza u kojem narod bira i želi jedno, a redovito dobije nešto potpuno drugo, događa se još jedna godišnjica Gospinih ukazanja. Daleko od medijske pompe i bez pompoznihih dovođenja različitih 'pojačanja' i 'kapitalaca', Međugorje godinama svjedoči nešto potpuno drugo. Svjedoči da postoje neki potpuno drugačiji izbori na kojima sudjeluju

KREŠIMIR
MILETIĆ

OBRAĆENJE, POST, POKORA, MOLITVA KRUNICE, ISPOVIJED, EUHARISTIJA. KAKAV PREDIVAN PROGRAM. PROGRAM KOJI JEDINI ZASIGURNO I POTPUNO OSLOBAĐA ČOVJEKA. PROGRAM PRETOČEN U TJEDNI I CJELOGODIŠNJI PROGRAM JEDNE ŽUPE U KOJOJ MILIJUNI LJUDI PRONALAZE UTJEHU, POMIRENJE I MIR.

jemo ne u ciklusima od pet godina, već svakodnevno. Izbori kudikamo ozbiljniji i neusporedivo važniji od onih političkih. I što je najvažnije od svega, na tim izborima imamo birati ili Onoga čija su obećanja stvarna, živa, vječna. Onoga tko je zaista trpio i umro za nas, uskrsnuo i pripravio nam mjesto kod Oca. Ili biramo smrt, propast duše i pakao.

Ovi su izbori stvarni i na njima nije moguće ne glasovati. Čak se nije

MOLITE, MOLITE, MOLITE...

PAULA TOMIĆ

U GOSPINOJ ŠKOLI, NAJČEŠĆI MARIJIN POZIV JEST POZIV NA MOLITVU. Molitva je najvažnija priprema i preduvjet za izlivanje nekih novih milosti, za neke promjene u vlastitom srcu i životu. „Molite sa mnom za novi život svih vas.“ – kaže Gospa u zadnjoj poruci od 25. 5. 2020.

Pogledajmo i što su neki poznati sveti rekli o molitvi: arški župnik Ivan Maria Vianney rekao je: *Poznato je, kako se Sotona boji onoga koji moli, jer ga gleda povezana s Bogom. I čini sve da nas sprječči u molitvi. Kad Sotona želi upropastiti neku osobu, počinje joj isticati odvratnost prema molitvi. Da braćo moja, čim napustimo molitvu, trčimo velikim koracima prema paklu. Nikada ne ćemo stići k dobrom Bogu, ako se ne prihvatimo molitve. Da braćo moja, dobro obavljenom molitvom zapovijedamo Nebu i zemlji, i svi će nam se pokoravati.*

Iz ovih njegovih par riječi već je vidljivo koliko je molitva važna i snažna. I potvrđuje mi ono što

sam i sama iskusila, a vjerujem i vi – to da nas Sotona doista na svaki mogući način želi odvući od molitve. Koliko puta na početku dana odlučim kako ću se tada i tada pomoliti ili otići na svetu misu – a onda baš u to vrijeme nešto je interesantno na televiziji, ili ima baš nekog posla, ili sam umorna... a ako se konačno odvojim sama u sobu za pola sata molitve – baš će tada (u prije mirnoj kući), izbiti neka vika s djecom, ili će me netko tražiti! Treba dakle biti mudar i prepoznati kako su sve to Sotonine zamke kako bi nas udaljio od molitve!

A Terezija od Djeteta Isusa izrazila je to ovim riječima: *Za mene je molitva zanos srca, jednostavan pogled bačen prema nebu, usklik zahvalnosti i ljubavi kako u kušnji tako i u radosti. Ivan Damašćanski kaže ovako: Molitva je uzdignuće duše k Bogu ili traženje primjerenih dobara od Boga.*

Gospa u jednoj poruci kaže: *Molitva je razgovor s Bogom. Moliti znači slušati Boga. Molitva je korisna za vas jer vam nakon nje sve postaje jasno. Molitvom spoznajemo radost. Molitva vas može naučiti plakati. Molitva vas može naučiti cvjetati. Molitva nije šala. (20.10.1984.)*

Dakle, moliti znači razgovarati s Bogom, slušati Ga, postupno ulaziti u intimnost s njim sve do sinovskog predanja. Znači imitirati Isusa, čiji život svjedoči apsolutnu potrebu za molitvom. Stoga ne iznenađuje što molitva zauzima središnje mjesto u Gospinom odgojnom planu. Poziv MOLITE, MOLITE, MOLITE – Ona ponavlja bez prestanka. Skoro svaki dan poziva članove molitvene skupine, župljane i hodočasnike na molitvu i post, na još više molitve. Ako gledamo njezine poruke, u njima ćemo naći odgovore zašto.

To je zato što je molitva najvažnija za naše tijelo; molitva je najvažnija stvar u životu; ako se molimo, onda nas Gospa može zaštititi i čuvati; samo nas molitva može spasiti; molitva drži čovjeka u životu; molitva jako treba Gospi za obraćenje grješnika; molitva će nam sve dati i molitvom se sve može postići; molitva i učenje molitve

iz ljubavi je razlog njezine prisutnosti i njezina ovako dugog boravka u Međugorju; s našom i Gospinom molitvom će se ostvariti Božji plan spasenja. I evo u zadnjoj poruci kaže kako naša molitva služi za sve one koji ne mole, i da nas molitva i pomoć svetih čini otvorenima i osjetljivima za nebesku stvarnost (usp. 25. 5. 2020.)!

Molitva nam daje snagu proći kroz različite kušnje na koje nas ovaj svijet osuđuje zbog vjere u Isusa Krista i zbog poštivanja Božjih zapovjedi. Kao što vidimo, upravo će vjera nas kršćana biti u najvećoj kušnji. Pa kako bi se ohrabрили u našoj svakodnevnici, Gospa kaže da molimo i da tražimo zagovor svetih (usp. 25. 5. 2020.) koji su najčešće mučeničkom smrću pokazali svoju vjeru u Isusa Krista.

Možda će nam njihovi primjeri biti dobar podsjetnik kako naše sadašnje patnje nisu ništa u usporedbi s još težim progonima i još surovijom okrutnošću s kojom su se susreli apostoli i učenici u svoje vrijeme radi svoje vjere. Ali isto tako oni su nam i putokaz jer nije učenik više od učitelja, i ako su progonili Njega, progoniti će i nas! Ipak, Gospa je s nama, štiti nas i blagoslovljuje svojim majčinskim blagoslovom, a mi ne zaboravimo Isusove riječi: „Svi će vas zamrziti zbog imena moga. Ali tko ustraje do svršetka, bit će spašen.“ (Mk 13,13)

Foto: Arhiv ICMM

Krunica

Sjećam se, Isuse, kada sam jednog ljetnog, vrućeg dana išla na Brdo ukazanja sa roditeljima i sestrama. Sakupljali smo kamenčiće. U rukama sam imala jednu posudu, u kojoj sam sakupljala najljepše kamenčiće kako bih od njih mogla napraviti krunicu. Željela sam ispuniti cijelu posudu tim kamenčićima. Trebalo mi je puno vremena da tražim među svim kamenjima raznih veličina i proberem one najmanje i one koji su bili najljepše oblikovani. Nisu smjeli biti tupi, oštri, nego lijepo zaobljeni. A tu zaobljenost doprinijela su stopala koja su prelazila preko njih. Tko zna koliko puta!

Na kraju dana uspjela sam napuniti posudu. Na povratku kući čvrsto sam držala te svoje kamenčiće i rekla roditeljima: „Ovo su moji kamenčići i od njih ću napraviti onoliko krunica koliko bude moglo!“ Nisam ih htjela pomiješati s ostalima.

Da bi se jedna krunica napravila, bilo je potrebno najprije naći kamenje, oblikovati ih, probiti i onda povezati jedan po jedan dok se krunica ne složi. Ti moji kamenčići koliko god bili lijepi, ipak ih je mrvicu trebalo obrubiti. Da, čak i to najljepše kamenje treba popraviti! Sjećam se da sam imala jedna željezna kliješta s kojima sam svakom kamenčiću skratila vrhove i maknula s njih ona mjesta na kojima su bili grubi, kako bi dobili što okruglastiji i nježniji oblik. Često bih od tih kliješta dobila žuljeve na rukama. Ponekad sam na ruke stavljala flastere ili neki zavoj, da me manje boli. Ali što sam više i duže s njima radila, to me više boljelo. Shvatila sam da mi je bolje bez tih flastera i zaštite. Želja da napravim svoju krunicu pomogla mi je da ustrajem i dovršim to obrublivanje. Nakon toga oblikovanja, na svakom kamenčiću napravila sam rupicu, kako bi se mogli povezati. Trebala sam biti pažljiva da mi se koji ne bi raspuknuo od probijanja. I na kraju svaki taj pronađeni, oblikovani, probušeni kamenčić povezala sam žicom kako bi bili čvrsti i držali jedan drugoga. Tako sam napravila svoju prvu krunicu.

Gospodine Isuse, sve ovo podsjetilo me na moju nutrinu. Nije li tako sa čovjekovim srcem? Svatko od nas je onaj najljepši kamenčić u Božjim očima, kojeg ipak treba oblikovati da bi bio još ljepši. Znam Isuse da će kroz život biti mnogo žuljeva, mnogo umora.

Čak i onda Isuse kada me netko bude gazio, neka mi i to pomogne na putu da budem poniznija. Želim ti dopustiti da me Ti oblikuješ, da Ti obrubljuješ sva ona mjesta koja su u meni gruba i oštra. Pa i ako me bude boljelo, nauči me trpjeti bol, za nešto više, nešto bolje.

Znam da sve to zahtijeva velik napor, veliku žrtvu, ali vjerujem ako se budem prepuštala Tebi, znam da ne ćeš dopustiti da se Tvoj kamenčić raspukne, nego da će se od njega moći nešto i napraviti.

Pitam se Isuse koliko se krunica u životu može napraviti? Željela bih u sebi pronaći to kamenje i sve ono što mi je potrebno da se kroz moj život oblikuje barem jedna krunica. Jedna, ali vrijedna!

Isuse, neka to bude krunica koja će biti prožeta Otajstvima Tvoga života i života Tvoje i moje Majke!

s. Veronika Cvitković

UZBRDICE I NIZBRDICE SU SLIKA ŽIVOTA

Otvaranjem granica, barem za susjedne zemlje, od 1. lipnja, započeli su pristizati i prvi hodočasnici iz Hrvatske. Nakon dvojice policajaca koji su stigli pješice iz Zagreba, u srijedu 3. lipnja u Međugorje su stigla i četiri hodočasnika iz Splita i to trojica na biciklima. Među njima i jedan, vjerojatno prvi svećenik, „iz vana“, koji je došao u Međugorje iza korone. Njihova imena su Mijo Špar, Miloš Grkinić i don Josip Ulič – kapelan u župi sv. Spasa na Mejašima u Splitu, a četvrti član – Hrvoje Škiljo otišao je taj dan autom do Međugorja i on im je bio molitvena podrška za vrijeme njihova bicikliziranja, a kasnije i prijevoz natrag do Splita.

Do ideje za ovo hodočašće prvi je došao Miloš Grkinić koji je istraživao opcije kojim bi se načinom i kojim sredstvima moglo stići do Međugorja. S tom nakanom, kontaktirao je više ljudi, a na njegov upit javio mu se Mijo Špar koji se već dugo godina bavi biciklizmom i on mu je predložio da se zajedno na hodočašće zapute biciklima. Dva dana pred polazak, iza večernje svete mise, u prijateljskom susretu s don Josipom, Miloš ga je obavijestio kako njih dvojica idu biciklima do Međugorja. Oduševljen, don Josip se odlučuje priključiti, iako u tom trenutku nije imao niti svoj bicikl. „Nisam ništa imao“ – kaže don Josip – „ali sam imao volju i želju hodočastiti, jer su hodočašća uz post snažna oruđa vjere!“ Bog je na kraju sve providio pa i bicikl koji je dobio od Ivice Matića.

I tako su njih trojica krenula na hodočašće u srijedu 3. lipnja oko 6.00 sati ujutro. Do Međugorja su utrošili sedam i pol sati vožnje (tako je izračunala aplikacija na mobitelu) i oko dva sata stajanja: kratko zaustavljanje na dva mjesta, zatim u Zagvozdu na sat vremena i 45 minuta u Humcu – gdje ih je lijepo ugostio fra Marin Karačić.

Putem su molili krunice, molitve, pjevali su, pričali, međusobno svjedočili o tome što je Bog učinio u njihovim životima. „Jer upravo to je vjera! Vjera nije ono što smo mi učinili za Gospodina, nego ono što je Gospodin učinio za nas! Tako i ovo hodočašće - to da smo mi mogli doći u Međugorje je njegov dar nama, ništa mi to nismo zaslužili, a primili smo više milosti nego što smo mogli zamisliti i željeti!“ – ističe don Josip i nadodaje kako je uz to bilo puno ljubavi, milosti, radosti, blagoslova... Preko zvučnika koji su ponijeli između molitava slušali su duhovnu glazbu i slavili Boga – tako da su i „zvučno“ izazivali pažnju ljudi kraj kojih su prolazili! Putem su ljude radosno pozdravljali sa starim kršćanskim pozdravom „Hvaljen Isus i Marija“ na što su brojni s osmjehom na licu odgovarali: „Uvijek!“

Sa sobom su nosili puno nakana i preporuka ljudi koji su im se javili prije samog puta, ali i za vrijeme puta. Naime, preko Facebooka pozvali su ljude da im napišu svoje nakane i molitve i doista ih se na stotine javilo, a također

i svatko od njih je imao i neki svoj osobni zavjet zbog kojeg je išao na hodočašće.

U Međugorje su došli oko 16.00 sati i nakon što su se presvukli, oko 16.30 imali su svetu misu koju je predvodio don Josip Ulič, a koju im je u kapelici klanjanja u Međugorju još prije bio dogovorio fra Marin iz Humca preko župnog vikara župe Međugorje. Na toj svetoj misi primili su sve nakane, zavjete, molitve i zahvale koje su primili. Ističu kako su jako oduševljeni i zahvalni toplim prijemom časnih sestara i svećenika iz župe. Umorni, ali okrijepljeni u duši i tijelu vratili su se u Split.

Put je prošao baš jako milosno i radosno bez ikakvih poteškoća, a o detaljima s puta don Josip ovako pripovijeda: „Međusobno smo se šalili, ima li na putu više uzbrdica ili nizbrdica? Iako svi znamo da je točan odgovor jednako, ja sam govorio uzbrdica – jer ih više primijetiš! One su kao i križevi u životu – više primijetiš bolest, patnju, tugu, nevolju! Drugo pitanje je bilo: 'Što je lakše: uzbrdica ili nizbrdica?' Rekli smo da je realno lakša nizbrdica, ali zadnje pitanje je najvažnije: „Što je veći blagoslov: uzbrdica ili nizbrdi-

ca?“ Uzbrdica! Svaka uzbrdica bila je najveći blagoslov. To smo na ovom hodočašću i iskusili. Najčešće su i životne uzbrdice najveći blagoslov. Patnja, bolest, križ – najviše te one približavaju Bogu i najviše te jačaju i u tim „životnim uzbrdicama“ najviše rasteš i sazrijevaš.“

Don Josip još nadodaje: „Ono na što posebno želimo staviti naglasak jest KRUNICA! Kad nam je bilo najteže, kad su bile najteže uzbrdice – po nekoliko kilometara uzbrdica, onda smo najjače što smo mogli molili krunicu! I stvarno u nekim trenucima misliš kako ne možeš i počneš moliti krunicu i onda dobiješ neku čudesnu snagu i ideš još dalje, i snažnije i sve prestigneš na biciklu! Tako da to zajedništvo, zajednička molitva u zajedništvo sa Presvetim Trojstvom, sa BDM i sa svecima – nas je hrabrilo i jačalo da možemo još hrabrije i snažnije nositi sve uzbrdice puta! A tako je i u životu sa križevima i patnjama – lakše ih je preći uz molitvu, krunicu, Gospin zagovor i zagovor svih svetaca i blaženika. To je ukratko neko naše zajedničko iskustvo ovog hodočašća“ – zaključio je don Josip!

Priredila: Paula Tomić

IVAN PAVAO DRUGI UČITELJ MILOSRĐA

U povodu 100. obljetnice rođenja Ivana Pavla II. papa u miru Benedikt XVI. napisao je svoj prilog – s nadnevkom 4. svibnja 2020. – na zamolbu kardinala Stanisława Dziwisza, dugogodišnjega tajnika Ivana Pavla II., potonjeg nadbiskupa Krakova (2005.-2016.), gdje je i Ivan Pavao II. prije izbora za papu bio nadbiskupom. Naš je prijevod s njemačkoga što ga je objavio tjednik „Die Tagespost“ za njemačko govorno područje 15. svibnja 2020.

Dana 18. svibnja navršit će se stotinu godinu kako je papa Ivan Pavao II. rođen u malome poljskom radu Wadowice. Poljska je, nakon što je više od stotinu godina bila podijeljena između velesila Njemačke i Rusije te Austrije, na kraju Prvoga svjetskog rata stekla ponovno svoju neovisnost. Bijaše to zamašnjak prepun nade i očekivanja, ali i s mnogo nevolja i muka, jer je pritisak obiju velikih sila, Njemačke i Rusije, i nadalje tlačio mladu državu koja se tek postupno organizirala. U toj situaciji tjeskobe i nevolje, ali i s mnogo nade, odrastao je mladi Karol Wojtyła, koji je rano izgubio svoju majku, svoga brata a onda na kraju i svoga oca od koga je baštinio duboku i toplu pobožnost. Mladi Karol oduševljavao se napose za književnost i kazalište te se nakon ispita zrelosti posvetio studiju tih struka.

„Da bi izbjegnulo deportaciju, počeo je ujesen 1940. raditi u nekom kamenolomu koji je pripadao kemijskoj tvornici Solvay“ (usp. Ivan Pavao II, Dar i tajna. O 50. obljetnici moga svećeničkoga ređenja, 1997.).

Ujesen 1942. stvorio je konačnu odluku stupiti u bogoslovno sjemenište u Krakovu koje je potajno organizirao krakovski nadbiskup Sapieha u svojoj rezidenciji, tako da je već 1. studenoga 1946. mogao biti zaređen za svećenika. Teologiju svoju nije studirao samo iz knjiga nego i iz konkretne situacije koja je tištala njega i njegovu domovinu. To je unekoliko značajno za cijeli njegov život i njegovo djelo. Studira on knjige, ali doživljava i pati zbog pitanja koja su onkraj tiskanoga gradiva. Tako je

za njega kao mladoga biskupa – od 1958. on je pomoćni biskup Krakova, a od 1964. i krakovski nadbiskup – Drugi vatikanski sabor postao školom za njegov cijeli život i djelovanje. Velika pitanja koja su se nametala poglavito pak u surjeću s tzv. 13 shemom – potonjom konstitucijom *Gaudium et spes* – bijahu i njegova osobna pitanja. Odgovori koje je razradio i ponudio Sabor pokazali su mu put za njegovo osobno djelovanje kao biskupa, a potom i kao pape.

CRKVA U DRAMATIČNOJ SITUACIJI

U trenutku kad je kardinal Wojtyła 16. listopada 1978. izabran za nasljednika svetoga Petra Crkva se nalazila u dramatičnoj situaciji. Koncilska vijećanja i raspre u javnosti su prezentirane kao prijepor glede vjere i vjerovanja te se činilo da je vjeri oduzet karakter neprevarljive i nedodirljive sigurnosti i istine. Neki je bavorski župnik primjerice komentirao stanje govoreći: „I na kraju smo čini se prigrilili krivu vjeru“. Taj osjećaj kako nema ništa više sigurna, kako je sve pod znakom pitanja, pothranjivan je i nadalje načinom kako se prakticirala liturgijska reforma. I na kraju, činilo se kako je u liturgiji sve dopušteno, sve se može prakticirati.

Papa Pavao VI. energično je i odlučno priveo Sabor njegovu sretnu svršetku, ali je osjećao kako je na kraju Sabora izložen sve urgentnijim pitanjima pri čemu je i sama Crkva bila pod velikim upitnikom. Sociolozi su stanje Crkve u tome trenutku uspoređivali sa stanjem Sovjetskoga Saveza pod Gorbačovom, u kome se, naime,

...od samoga prvoga trenutka Ivan Pavao II. probudio novo oduševljenje za Krista i njegovu Crkvu. Ponajprije, ostaje zapamćena njegova propovijed s početka pontifikata sa snažnim poklikom: „Ne bojte se! Otvorite, štoviše, širom otvorite vrata Kristu!“ Taj tonalitet definirao je u konačnici cjelokupni njegov pontifikat te je od njega stvorio oslobodilačkog obnovitelja cijele Crkve. Pretpostavka tomu bijaše što je novi papa dolazio iz zemlje u kojoj je prihvatao, recepcija Sabora protekla u pozitivnom smjeru. Odlučno bijaše, ne dovoditi sve u dvojbu, nego radosna obnova svega.

unatoč pokušaju nužnih reforma u konačnici cjelokupna moćna tvorevina na sovjetskih država urušila kao kula od karata.

I tako je novoga papu u stvarnosti očekivala jedva savladiva zadaća. Dogodilo se međutim da je od samoga prvoga trenutka Ivan Pavao II. probudio novo oduševljenje za Krista i njegovu Crkvu. Ponajprije, ostaje zapamćena njegova propovijed s počet-

Papa je za svojih 104 velikih pastoralnih putovanja prokrstario cijelim svijetom te je posvuda naviještao Evanđelje radosti (*Gaudium Evangelii*, papa Franjo) te je time učinio prihvatljivom i shvatljivom svoju obvezu zauzimati se za Dobro, za Krista. U svojih 14 enciklika on je iznova i sveobuhvatno predstavio vjeru Crkve kao i njezine smjernice spram čovjeka. Bilo je gotovo neizbježno da je naišao na protimbu u Crkvama Zapada, krchatima raznim dvojbama.

ka pontifikata sa snažnim poklikom: „Ne bojte se! Otvorite, štoviše, širom otvorite vrata Kristu!“ Taj tonalitet definirao je u konačnici cjelokupni njegov pontifikat te je od njega stvorio oslobodilačkog obnovitelja cijele Crkve. Pretpostavka tomu bijaše što je novi papa dolazio iz zemlje u kojoj je prihvat, recepcija Sabora protekla u pozitivnom smjeru. Odlučno bijaše, ne dovoditi sve u dvojbu, nego rado-sna obnova svega.

Papa je za svojih 104 velikih pastoralnih putovanja prokrstario cijelim svijetom te je posvuda naviještao Evanđelje radosti (*Gaudium Evangelii*, papa Franjo) te je time učinio prihvatljivom i shvatljivom svoju obvezu zauzimati se za Dobro, za Krista. U svojih 14 enciklika on je iznova i sveobuhvatno predstavio vjeru Crkve kao i njezine smjernice spram

čovjeka. Bilo je gotovo neizbježno da je naišao na protimbu u Crkvama Zapada, krchatima raznim dvojbama.

BOŽANSKO MILOSRĐE KAO BITNO SREDIŠTE KRŠĆANSKE VJERE

Danas mi se čini bitnim skrenuti pozornost na bitno središte s kojega treba iščitavati poruku raznih tekstova. To žarište svima nam se zorno predočilo u trenutku njegove smrti. Papa Ivan Pavao II. preminuo je u prvim satima svetkovine Božanskoga milosrđa koju je on uveo u Crkvi.

Dopustite mi ubaciti ovdje i jednu malu osobnu primjedbu, koja čini zornim nešto bitno o biti i djelovanju ovoga pape. Od samoga početka Ivan Pavao II. bijaše duboko dirnut porukom krakovske redovnice Faustine Kowalske koja je općenito isticala božansko milosrđe kao bitno središte kršćanske vjere te je željela da se ustanovi i svetkovina tomu u čast. Nakon mnogih vijećanja i savjetovanja Papa je za to bio predvidio Bijelu nedjelju. Prije donošenja konačne odluke molio je za mišljenje *Zbor za nauk vjere* spram prikladnosti toga nadneva. Mi smo kazali svoje „ne“ jer smo bili uvjerenja kako ne treba opterećivati tako veliki i stari te sadržajno bremeniti nadnevak poput Bijele nedjelje s nekim novim idejama.

Svetomu Ocu zacijelo nije palo lako prihvatiti naše „ne“. Ali je on to prihvatio sa svom poniznošću te je prihvatio također i opetovano „ne“ s naše strane. I na kraju on je formulirao prijedlog kojim Bijela nedjelja zadržava svoju povijesnu formu i sadržaj, uključujući ipak i Božansko milosrđe u njezin izvorni izričaj. Uvijek je bilo sličnih slučajeva u kojima me se duboko doimala poniznost velikoga Pape koji se odricao njemu dragih ideja koje nisu nailazile na odobravanje službenih organa koje je trebalo pitati, već prema klasičnom protokolu.

Ivan Pavao II. izdahnuo je upravo u trenutku kad su se počinjale moliti *Prve večernje* svetkovine Božjega milosrđa. Obasjao je trenutak svoje smrti: Svjetlo Božjega milosrđa lebdi kao utješna poruka nad njegovim preminućem. U svojoj posljednjoj knjizi „Memoria e Identita“, koja je ugledala svjetlo dana upravo u predvečerje njegove smrti, Papa je još jednom sažeto predstavio poruku o Božjem smilovanju. On, naime,

skreće pozornost na to kako je sestra Faustina preminula prije strahota Drugoga svjetskog rata, ali je već darovala Gospodinov odgovor na sve ono nepodnošljivo što je uslijedilo. Činilo se kao da je sami Krist htio preko sestre Faustine reći: „Zlo ne će odnijeti definitivnu pobjedu. Tajna Uskrsa jamči da će u konačnici pobijediti Dobro, da će trijumfirati život nad smrću, ljubav nad mržnjom“ (s. 71).

NEZABORAVNI TRENTAK

Cijeloga svoga života Papi je bilo stalo osobno prihvatiti objektivno središte kršćanskoga vjerovanja, naime nauk o otkupljenju te to posredovati i drugima. Svakomu je osobno namijenjeno Božje smilovanje po Kristu, uskrsleme. Premda nam se to žarište, to središte daruje u vjeri, ono je istodobno značajno i na filozofskom planu, jer ako Božje smilovanje nije *faktum*, onda se moramo snalaziti u svijetu u kome nije prepoznatljiva konačna protuteža dobra naspram zla. I u konačnici, onkraj toga objektivno povijesnog značenja svakomu od nas nužno je znati kako je na kraju Božje smilovanje snažnije od naše slabosti.

U toj točki treba pronaći uostalom i nutarnje jedinstvo poruke Ivana Pavla II. te temeljnih nakana pape Franje. Ivan Pavao II. nije moralni rigorist kakvim ga se dijelom predstavlja. Usredištenošću na Božje milosrđe nudi nam Papa mogućnost prihvatiti moralni postulat čovjeku, makar ga nikada ne možemo kao ljudi do kraja ispuniti. Naše moralno nastojanje odvija se u svjetlu Božjega milosrđa koje se očituje kao iscjeliteljska snaga za našu slabost.

Kad je papa Ivan Pavao II. preminuo, Trg svetoga Petra bio je ispunjen ljudima, poglavito mladima koji su se posljednji put htjeli susresti sa svojim Papom. Nezaboravan mi je trenutak kad je nadbiskup Sandri objavio vijest o preminuću Pape. Nezaboravan je poglavito i trenutak kad je veliko zvono Svetoga Petra primilo tu poruku. A na sami dan ukopa moglo se vidjeti mnoštvo natpisa na kojima je stajalo: „Santo subito!“ Bijaše to zov koji se sa svih strana uzdizao prema nebu nakon susreta s Ivanom Pavlom. U mnogim intelektualnim krugovima raspravljalo se o nakani Ivanu Pavlu II. pridodati atribut „Veliki“.

Pojam „svet“ smjera na Božju sferu, a riječ „velik“ na ljudsku dimenziju. Prema mjerilima Crkve svetost je prepoznatljiva prema dvama kriterijima: Herojski stupanj krjeposti i čudo. Oba su kriterija međusobno tijesno povezana. Naime, pod pojmom „herojska krjepost“ ne misli se na neku vrst olimpijskoga uspjeha ili učinka, nego znači, kako je u nekom čovjeku i kroz nekoga čovjeka vidljivo nešto što ne dolazi iz njega samoga, nego da u njemu i preko njega biva vidljivo Božje djelovanje. Nije riječ o nekakvu moralnom natjecanju, nego o odreknuću od vlastite veličine. Riječ je o tome da osoba dopušta da u njoj djeluje Bog te tako biva vidljivo po njoj i u njoj Božje djelovanje i snaga.

TEŠKO JE PRAVILNO DEFINIRATI POJAM „VELIKI“

Isto vrijedi i za kriterij čudesa. Ni tu nije riječ o tome da se dogodi nešto senzacionalno, nego da biva vidljivim Božja iscjeliteljska dobrota na način koji nadilazi čisto ljudske mogućnosti. Svetac je onaj koji je otvoren Bogu, osoba prožeta Bogom. Svet je onaj tko odvraća od sebe i omogućuje nam da Boga vidimo i prepoznamo. To je, ukoliko je moguće, pravno preispitati smisao obaju procesa, i proglašenja blaženim i svetim u Crkvi. Oba su procesa u slučaju Ivana Pavla II. provedena prema strogo važećim pravilima. I tako je sada pred nama on kao otac koji nam čini vidljivim Božje milosrđe i dobrotu.

Teže je pravilno definirati pojam „velik“. Tijekom skoro dvotisućljetne povijesti papinstva samo se dvojici papa uspio pridodati naslov „Veliki“, za Leona I. (440. - 461.) te za Grgura I. (590. - 604.). Pojam „Veliki“ kod obojice ima politički prizvuk, ali na jedan stanovit način, naime, preko političkoga uspjeha bijaše zorno vidljivo nešto od tajne samoga Boga. Leon Veliki u razgovoru s Atilom, vođom Huna, uspio je ovoga odvratiti da poštedi Rim – grad apostolskih prvaka Petra i Pavla. Bez oružja, bez vojne ili političke moći on je snagom svoje osvjedočenosti i uvjerenja za svoju vjeru uspio isposlovati kod groznoga tiranina da poštedi Rim. U hrvanju između Duha i moći, Duh se očitovao kao snažniji.

Grgur I. nije imao doduše sličan spektakularni uspjeh, ali mu je uspjelo trajno zaštititi Rim od Langobarda - i ovdje je stao Duh naspram moći te je Duh izvojevao pobjedu.

Usporedimo li povijest obojice velikih papa s Ivanom Pavlom II., imamo nepobitnu sličnost. Ni Ivan Pavao II. nije raspolagao ni s kakvom vojnom ni političkom moći. Prigodom razgovora i odlučivanja o budućoj mapi Europe i Njemačke u veljači 1945. netko je primijetio kako treba uzeti u obzir i reakciju samoga Pape. Na to je Staljin priupitao: „A koliko divizija ima taj papa?“

Da, Papa nema na raspolaganju nijednu diviziju. Ali snaga vjere očitovale se kao sila koja je sovjetski sustav moći izbacio iz sedla te je omogućio novi početak u svijetu. Nepobitno je da je vjera Pape bila bitni element u preslagivanju i obratu moći. Zacijelo je i ovdje vidljiva ona veličina koja je izišla na vidjelo kod papa Leona I. i Grgura I.

Ostavljamo otvorenim hoće li se pridjev „Veliki“ nametnuti i pridodati ovdje, kod Ivana Pavla II. Jedno je nepobitno, svima nama bijaše vidljiva u Ivanu Pavlu II. Božja moć, sila i dobrota. On nam je znak nade i pouzdanja u času kad Crkva mora iznova trpjeti pod pritiskom i nevoljom zla.

Dragi, sveti Ivane Pavle II., moli za nas!
Benedikt XVI.

Priredio: fra Tomislav Pervan

MEĐUGORJE

PORUKE
KRALJICE
MIRA

PORUKE KRALJICE MIRA

„Dragi čitatelji i Gospini prijatelji, preporučujemo vam ovu knjižicu. Ona ne sadrži ni novu objavu ni novo evanđelje. Njezino čitanje vodit će vas i upućivati na Isusa Krista, što je Gospina želja i smisao njezina dolaska k nama.“

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

BENEDIKT XVI. – ANTIKRIST JE NA DJELU

Ovih je dana papa u miru Benedikt XVI. proslavio svoj devedeset i treći rođendan. Time je postao najstariji papa na Petrovoj stolici. Makar je prije sedam godina odstupio s papinske službe, sam kaže kako još uvijek, i izvan djelatne službe, nosi u sebi i zadržava duhovnu dimenziju papinstva, kao što i svaki biskup, koji s navršениh 75 godina života odstupa iz vodstva svoje biskupije, s njezine uprave, u sebi nosi duhovnu skrb i brigu za svoje stado, dokle god je živ. Aktualni papa jest Franjo koji je ujedno i rimski biskup, dok Benedikt to nije. On nosi u sebi duhovnu dimenziju papinske službe odgovornosti za cijelu Crkvu.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Benedikt je učinio nešto što nitko prije njega nije učinio, makar su se i Pavao VI. a i Ivan Pavao II. čak i pismeno obvezali da u slučaju teške demencije žele odstupiti s Petrove stolice. Benedikt je to učinio svjesno, šokantno za cijeli svijet, krajnje svjestan svih posljedica. Prije točno petnaest godina izabran je drugi dan konklava

za Papu, a ovih dana slavimo stotu obljetnicu rođenja svetoga Ivana Pavla II. (18. svibnja). Postupak za proglašenje njegovih roditelja blaženicima već je u tijeku.

ŽIVOTOPIS J. RATZINGERA/BENEDIKTA XVI. Peter Seewald, njemački autor, objavio je ovih dana (4. svibnja) opsežnu biografiju na njemačkom

jeziku (gotovo 1200 stranica). Radio je na njoj punih pet godina. Dostupna je u tiskanom ali i elektroničkom izdanju na Amazonu. Knjiga djeluje fascinantno. Ispitivao je autor sve izvore do kojih je mogao doći, napose žive svjedoke iz vremena Sabora i prevratničkih godina, nakon 1968., te je njihova sjećanja ugradio u svoje djelo koje obuhvaća jedno stoljeće.

Knjiga djeluje kao protokol cijeloga jednoga stoljeća, u teološkom, biografskom, crkvenom ali i političkom smislu. Naime, bavarski dječak, iz ozračja marijanskoga Altöttinga, J. Ratzinger, „tihi i marljivi radnik u vinogradu Gospodnjem“, postao je prvi papa s njemačkoga govornoga područja nakon pet punih stoljeća.

Inače je Seewald bio ljevičar, sklon komunističkim idejama iz 1968., istupio je iz Crkve, slovio je kao agnostik, što bijahu i mnogi drugi „šezdesetmaši“, ali je nakon dugih razgovora s kardinalom Ratzingerom iznova pronašao put u Katoličku Crkvu, te javno priznao: „Kako mogu, kako smijem ja uskratiti svojoj djeci ono što je obilježilo Europu dva tisućljeća – a to je krštenje i kršćanstvo, Isus Krist?“

Objavio je Seewald četiri knjige razgovora s Ratzingerom/Benediktom XVI. Veli da mu je tijekom tih dugih razgovora postavio više od dvije tisuće pitanja. Najprije je objavio knjigu razgovora „Sol zemlje“ (1996.), koje je vodio u benediktinskoj opatiji na jugu Italije, potom „Bog i svijet“ (2000.), dok je kardinal Ratzinger obavljao službu Pročelnika Zbora za nauk vjere, a onda s papom Benediktom „Svjetlo svijeta“ (2010.) te „Posljednji razgovori“ (2016.). Sva su djela postala međunarodne uspješnice (bestseleri). Doskora se očekuju prijevodi na sve veće svjetske jezike ove monumentalne biografije osobe koja u sebi premošćuje jedno stoljeće, koja je živi svjedok cijeloga stoljeća.

Kao šestogodišnjak doživio je Ratzinger uspon Hitlera na vlast, kao sjemeništarac bio je prisilno unovačen pod kraj rata, a onda je od 1946. njegov život obilježio studij teologije, svećeništvo. Najmlađi profesor teologije, s 25 godina, najmlađi teolog na Saboru, tzv. koncilski stručnjak, „peritus“, na čemu su mu zavidjela mnoga znana imena. Teološki „tinejdžer“. Promijenio je pet profesorskih stolica na znamenitim njemačkim sveučilištima, da bi postao nadbiskup Münchena u pedesetoj godini života, a onda ga je Ivan Pavao II. uzeo za najbližega savjetnika 1982. Imenovao ga pročelnikom najznačajnije kongregacije u Vatikanu.

Bili su njih dvojica najbliži suradnici, tjedno su se barem jednom sastajali na razgovor, da bi ga naslijedio na Petrovoj stolici 2005. Računa se da je na Benediktovim audijencijama

srijedom za osmogodišnjega pontifikata nazočilo više od 15 milijuna ljudi. Brilljantan svestran um, dubok, jednostavan i razumljiv jezik, a za svoga pontifikata objavio je troknjižje o „Isusu iz Nazareta“ – djelo koje je oduvijek želio napisati, osobni duhovni pristup Isusovoj osobi. Njegov govor je svjedočanstvo mnogima, a i ubuduće će pomagati upoznati i spoznavati osobu Isusa Krista.

SOLOVJEV I KRATKI TRAKTAT O ANTIKRISTU

Upravo na prvim stranicama toga troknjižja o Isusu iz Nazareta spominje Benedikt ruskoga mislioca, pisca i pjesnika Vladimira Sergejeviča Solovjeva i njegov *Kratki traktat o Antikristu*. Prema Solovjevju njegov Antikrist – što i Papa spominje – stekao je počasni doktorat na sveučilištu u Tübingenu. To su Ratzingeru mnogi zamjerali. Mi međutim znamo da je Đavao čista inteligencija, um, koji trajno potkopava Božje djelo u svijetu i traži svoje suradnike među ljudima, pa i među teolozima.

Crkva je tijekom dramatičnih događaja minulih desetljeća trajno sve zornije spoznavala kako je njezina zadaća skrb i odgovornost za čovjeka – ne nekakva ‘apstraktna’ čovjeka, nego za stvarnoga, konkretnoga i povijesnoga, komu treba trajno približavati Krista, jedinoga i stvarnoga Otkupitelja. Kršćanstvo se ne da svesti na puka načela, jer Krist, središte kršćanstva, jest živ, a njegova prisutnost događaj je koji trajno obnavlja ljudska stvorenja i svemir.

U povodu 100. obljetnice smrti toga ruskoga velika – u godini Velikoga jubileja, u kolovozu 2000. – Ivan Pavao II. podsjetio je na umnoga Solovjeva te je za jednog *Angelusa* u Castelgandolfu izrekao ove riječi:

„Danas vrijedi prijeka potreba za cjelovitim kršćanstvom koje, kad je riječ o istini, nije spremno ni na kakav kompromis te je istodobno kadro mjeriti se s poviješću i modernim vremenom. To je obilježilo cijelo minulo stoljeće, a posve je zorno izišlo na vidjelo za Drugoga vatikanskog sabora.“

Crkva je tijekom dramatičnih događaja minulih desetljeća trajno sve zornije spoznavala kako je njezina zadaća skrb i odgovornost za čovjeka – ne nekakva ‘apstraktna’ čovjeka, nego za stvarnoga, konkretnoga i povijesnoga, komu treba trajno približavati Krista, jedinoga i stvarnoga Otkupitelja.

Kršćanstvo se ne da svesti na puka načela, jer Krist, središte kršćanstva, jest živ, a njegova prisutnost događaj je koji trajno obnavlja ljudska stvorenja i svemir. Tu istinu Krista Isusa treba danas snažno naviještati, kako su to

činili i odvažno branili u 20. stoljeću mnogi svjedoci vjere, mučenici, ali i znameniti kršćanski mislioci. Među njima htio bih danas na poseban način podsjetiti na Vladimira Sergejeviča Solovjeva, kojega sutra slavimo stotu obljetnicu smrti.

U surječju te mišlju na tu rusku veličinu s izvanredno nutarnjom dubinom, koja je s velikom bistriinom spoznala i dramu podvojenosti među kršćanima te prijeku potrebu za jedinstvom svih kršćana, htio bih vas pozvati na molitvu da kršćani na Istoku i Zapadu što je prije moguće ponovno postignu svoje puno zajedništvo. Da bi se to dogodilo, nužno je da se svi obrate Kristu koji je živ – jučer, danas i uvijek živi – te da beskompromisnim prihvatom i pretakanjem u život njegova Evanđelja postanu kvascem novoga čovječanstva“.

ANTIKRIST NA DJELU

Spomenuli smo, mislilac je Solovjev napisao *Kratki traktat o Antikristu*. Nešto kao proročki spis koji je upravo danas krajnje aktualan. Spis kojim se bavio papa Benedikt, ali je intrigantan za ezoterike, teozofe, antropozofe, New Age, sve koji se bave okultizmom itd.

U kratkom spisu Solovjev nudi panoramu konačnih vremena, eshatona, integrirajući prizore iz Ivanova Otkrivenja, ali je u mnogočemu nalik našoj „postmoderni“. Opisuje godinu 2077., Europa je iscrpljena i oslabljena u političkom i religijskom identitetu te omogućuje da predsjednik Ujedinjenih Europskih Država postane silnik koji postaje car novo uspostavljenoga Rimskoga carstva. Nije mu stalo do ljudskih duša, makar je dobio počasni doktorat iz bogoslovlja u Tübingenu.

Taj novi vladar je sami Antikrist u osobi koji čarobnom palicom drži sve poluge političke moći u svojim rukama, saziva ekumenski sabor u Jeruzalemu te ondje želi zauzeti mjesto samoga Gospodina Isusa. Imperator-Antikrist želi dokinuti podvojenost među kršćanima te od svih traži da se njemu priklone i prihvate ga kao svoga jedinoga zaštitnika i branitelja. Da bi vjernike donekle primirio, dopušta papi u Rimu da i nadalje vlada, sa svim povlasticama i pravima.

Njegove riječi imaju fatalan učinak na ljude. Zanosno mu i radosno

kliču: „Gratias agimus! Domine! Salvum fac magnum imperatorem!“ svi kardinali, biskupi, pa i veliki broj vjernika. Više od polovice redovnika penju se na podij i duboko se klanjaju u smjeru novoga imperatora. Značajni dio toga novoga sabora tvori gotovo cjelokupna hijerarhi-ja Istoka i Zapada.

MALO, VJERNO STADO

Tko ne sudjeluje? Mala skupina koja se okuplja oko Starca Ivana, pape Petra II. te profesora Pavla. Oni su predstavnici pravoslavlja, katoličke Crkve te protestantizma. Ne nasjedaju obećanjima Antikrista, njegovim lijepim riječima, nego ostaju vjerni temeljima svoje vjere i Isusu Kristu. Priznaju: „Nama je najveća dragocjenost Isus Krist!“

Imperator je bijesan na te „otpadnike“ koji nisu pristali uza nj. Stvara otpadničku crkvu na čelu s nekim Apolonijem, vraćem, nastupa vrijeme ekumene zabluda, miješaju se ljudske i demonske sile, razvijaju se novi nečuvani oblici mističnoga razvrata i demonolatrije, idolopoklonstva.

Ali i na strani Dobra događaju se mistične stvari. Snagom Duha Svetoga kršćanske Crkve postižu jedinstvo, pristaju uz papu Petra II. priznajući „Tu es, Petrus!“ Začinje odlučni boj i na kraju trijumfira Dobro nad Zlim, nad Antikristom i Protupapom. To je u kratkim crtama sadržaj spisa.

Solovjev je jasno razlikovao između božanske i demonske sile, između milosti i magije, autentičnog nauka i ezoterijske praske. Proročku silu toga mislioca i pisca prepoznao je, kako rekoso Ivan Pavao II., ali i Benedikt XVI.

BENEDIKT I SPOMEN ANTIKRISTA

Naime, na kraju monumentalne biografije o Benediktu XVI. postavio je ujesen 2018. P. Seewald nekoliko dodatnih pitanja samomu Benediktu. Na sva nije odgovorio, ali je zanimljiv jedan odgovor koji je dao Papa u miru.

Autor pita: „Jedna misao iz vaše nastupne propovijedi nakon izbora za Papu ostaje trajno u sjećanju: *Molite za mene da strašljivo ne uzmaknem pred vukovima*. Jeste li predvidjeli što vas sve još čeka?“

„I tu moram reći da se preusko poima spektar svega onoga pred čime se jedan papa treba strašiti. Naravno da je bila istinska nevolja delikatna situacija oko 'Vatileaks'... Međutim, prava ugroza Crkve a time i Petrove službe nije zapravo u tome, nego u GLOBALJNOJ DIKTATURI PRIVIDNO HUMANISTIČKIH IDEOLOGIJA. Naime, protusloviti im znači biti istodobno i ujedno izopćen, ekskomuniciran iz javnoga života i općega društvenoga konsenzusa.“

Prije stotinu godina svatko bi smatrao apsurdnim bilo kakav spomen ili govor o homoseksualnim brakovima. Danas je društveno izopćen tko se tomu protivi.

Slično je i s pobačajem, a isto vrijedi i za „umjetnu oplodnju“ (fertilisatio in vitro).

Suvremeno je društvo u procesu stvaranja PROTUKRŠĆANSKOGA VJEROVANJA (CREDO). Tko mu se suprotstavi, biva kažnjen – sankcioniran – društvenim izopćenjem. Strah od te duhovne sile ANTIKRISTA posve je naravan, i zbilja treba molitve u svakoj biskupiji ali i sveopćoj Crkvi da se tomu suprotstavimo“.

SUVREMENO PROTUBOŠTVO

Velika opomena svima nama. Antikrist je na djelu, svi to vidimo, pa i u ovoj pandemiji. I ovdje su sile Neba i Pakla

Još kao pročelnik Zbora za nauk vjere kardinal Ratzinger je 1983. istaknuo kako je upravo slobodno zidarstvo najveći protivnik Crkve. Dvojica vodećih francuskih slobodnih zidara bili su najveći zagovornici seksualne revolucije 1968. Znali su, bili su svjesni, Katolička Crkva može se potkopati samo uništenjem moralnih zasada u čovjeku. A kad se unište moralne zasade, lako se zanemari nauk Crkve. Tomu smo danas dobro svjedoci.

na djelu, treba se svim silama, ne samo medicinom, znanošću, nego i duhovnom snagom suprotstaviti Zlu koje se oko nas pandemijski širi.

Još od vremena humanizma i renesanse imamo oživljavanje poganskih božanstava u umjetnosti, u književnosti, ali također i u praksi. Okultizam, magija, oduševljenje za

stara božanstva, egipatska i keltska, rimska i sumerska, šamanizam, a danas imamo mnoštvo tajnih društava koja se izrijekom bave sotonizmom, spiritizmom, teozofijom, antropozofijom, koja otvoreno zagovaraju poganstvo.

Tu treba napose istaknuti slobodno zidarstvo, utemeljeno 1717. Slavilo

je prije tri godine tristotu obljetnicu svoga postojanja, a znamo da je u godini kad se Marija ukazala u Fatimi to društvo slavilo svoju dvjestotu obljetnicu u Rimu gdje su pjevali *Himan Sotoni* talijanskoga pjesnika Carduccija. Na Trgu Svetoga Petra vikali su kako će Sotona pobijediti sv. Mihovila, arkandela, izvikivali su otvoreno smrt Crkve. Nazočio je tomu mladi franjevac Maximilian Kolbe koga je taj prizor duboko potresao te ga potaknuo *utemeljiti Vojsku Bezgrješne (Militia Immacolata)*, koja i danas djeluje.

Još kao pročelnik Zbora za nauk vjere kardinal Ratzinger je 1983. istaknuo kako je upravo slobodno zidarstvo najveći protivnik Crkve. Dvojica vodećih francuskih slobodnih zidara bili su najveći zagovornici seksualne revolucije 1968. Znali su, bili su svjesni, Katolička Crkva može se potkopati samo uništenjem moralnih zasada u čovjeku. A kad se unište moralne zasade, lako se zanemari nauk Crkve. Tomu smo danas dobro svjedoci.

Svijetom vlada pandemija seksualnoga zlostavljanja, ne samo među klerom, pandemija pornografije, koja truje duše, rastakanje braka i obitelji, masovno uništavanje ljudskih embrija, pokuse s embrijima - sve je više znakova kako zapadna civilizacija ulazi u eru totalne moralne i etičke recesije. Čini se da je Bog svoje „odslužio“, Bog je poslan u „muzej“, u povijest, a isto tako i vjera. Dakle, masonerija uspijeva u svome nauku rastakanja morala i društva. Ona je izravno u službi Antikrista pa i u svojim obredima inicijacije.

UGROZA BRAKA I OBITELJI

Fatimska vidjelica Lucija u svome posljednjem obraćanju javnosti (preminula u veljači 2005., malo prije Ivana Pavla II.) uputila je svijetu upozorenje kako se danas odlučni boj bježe za „brak i obitelj“. Oni su u najvećoj ugrozi. Na to smjera i papa u miru Benedikt u svojoj izjavi. Komunistički sustav je bankrotirao, urušio se, ali duhovna osnovica komunizma, odnosno lijevih ideologija ostala je prisutna. Naime, nakana im je bila osvojiti kulturni prostor u društvu. Nakon revolucije 1968. ljevičari i „šezdesetosaši“ zauzeli su sve bitne pozicije na sveučilištima na Zapadu, sustavno su razarali moralne zasade koje su vrijedile tisućljećima

u kršćanstvu i na Zapadu, a danas vidimo da su dominantni posvuda. Prema nekim istraživanjima od desetorice novinara, devetorica su lijevo usmjereni, samo je jedan konzervativac. Sve što iole zagovara stari sustav, svjesno se potire, ušutkava, eutanazira, nema pravo glasa u javnosti. I što onda očekivati u budućnosti? Biti konzervativan ne znači plakati za starim, prošlim, nego temeljiti svoji život na onome što je trajno, vječno, u čovjekovu narav usađeno.

Je li u međuvremenu međutim svijet postao sretniji? Vidi li se zadovoljstvo? Sve više rastava brakova, psihičkih oboljenja, društvenih napetosti. Europa je u duhovnoj i duševnoj depresiji i nevolji. Prije godinu dana najznamenitija građevina najznačajnijeg kulturnoga grada u Europi, u Parizu, znamen Pariza, katedrala Notre Dame u plamenu. Nekoliko dana prije toga papa u miru Benedikt upućuje gorljivo pismo na materinskom jeziku, upirući prstom u izvor zla u Crkvi i svijetu, promišljajući što se sve događalo od pedesetih godina prošloga stoljeća. Jedan od najznamenitijih glasova ove epohe upućuje poziv na obraćenje – obratite se Bogu! I točno nabroja gdje je sve počelo, doslovce neopoganstvo. Ali je upravo u svojoj domovini zbog toga bio popljuvan. Točno je dijagnosticirao, seizmografski, sve potrebe koji su se događali u Crkvi i društvu od svršetka Drugoga svjetskog rata.

I dok mišlimo na pontifikat pape Benedikta XVI. i nehotice nam pada na pamet biblijska slika onoga „koji više u pustinji ovoga svijeta i života“, te čuveni redak iz Ivanova Evanđelja, kako je „svjetlo svijetlilo u tami, ali ga tama nije htjela prihvatiti“. Mnogo toga govori u prilog kako je upravo Benedikt bio božanski glasnik koji je pozivao svijet, a napose svoj ljubljenski narod, Nijemce, na obraćenje, na pokoru, povrat k Bogu.

Bio je nalik sijaču iz Isusove prisodobne. Njegovo je sjeme padalo upravo u Njemačkoj na suho, ispućalo tlo na kome mogu preživjeti samo ljute guje koje – upravo kao na prvim stranicama Biblije – zavodnički šapući ljudima da posegnu – ovaj put za stablom života. Kad god bi se javio za riječ iz Vatikana, nailazio je kod svojih zemljaka na oštra sječiva. To međutim teološki patuljci bacaju kamenčiće na gorostasa. Bio je savršeni dijagnostičar stanja vjere

Svijetom vlada pandemija seksualnoga zlostavljanja, ne samo među klerom, pandemija pornografije, koja truje duše, rastakanje braka i obitelji, masovno uništavanje ljudskih embrija, pokuse s embrijima - sve je više znakova kako zapadna civilizacija ulazi u eru totalne moralne i etičke recesije. Čini se da je Bog svoje „odslužio“, Bog je poslan u „muzej“, u povijest, a isto tako i vjera. Dakle, masonerija uspijeva u svome nauku rastakanja morala i društva. Ona je izravno u službi Antikrista pa i u svojim obredima inicijacije.

i Crkve, u svijetu, a i svom narodu. Davno je govorio o neopoganstvu u Europi.

POSIZANJE ZA „STABLOM ŽIVOTA“

Kad vidimo kakvi se sve pokusi vrše u raznim laboratorijima, u kojima se obavljaju zahvati u čovjekove gene, Engleskoj, Kini i drugdje, onda vidimo da je na djelu ponovno zavodnički glas: „Zar vam je zbilja Bog to zabranio... Ne, nego, bit ćete bogovi...“ Čovjek je posegao za stablom života, s koga mu nije dopušteno jesti.

Ali nas upravo ova pandemija s virusom otrježnjuje. Nije dopušteno sve što se može činiti. Inače idemo u sigurnu smrt, vječnu propast. Još uvijek Kerub čuva pristup Stablu života o kome govore i završni redci Knjige Otkrivenja, koje rađa dvanaest puta godišnje.

Završio bih navodom iz *Himana Crkvi* njemačke književnice, obraćenice s protestantizma u katoličku Crkvu Gertrud von le Fort (napisala djelo – Posljednja pod gilotinom – o smrti 16 karmelićanka u vremenu „čuvene“ Revolucije u Francuskoj).

Obraća se ona svojim protestantima, tomu stablu bez korijena, liberalnom protestantizmu sa svojim subjektivizmom, relativizmom te prijamljivošću za sva varljiva svjetla duha vremena. Primijeniti se to dađe i na one u katoličkoj Crkvi koji tvrde da treba sve reformirati, koji bi htjeli stvoriti nekakav 'light-katolicizam', bez velikih zahtjeva, gdje je sve dopušteno: „Čujte vi, preglasni i nadmeni, vi duhovni vjetropiri i djeco svoje samovolje: Skapavamo od žeđi na vašim izvorima, skapavamo od gladi pored vaše hrane, oslijepili smo pored vaših svjetiljki! Vi ste poput ceste koja nigdje ne stiže. Vi ste poput pukih malenih koraka koje pravite oko samih sebe!... Vi ste danas kolijevka svoje istine, a sutra također i njezin grob!... Jer duši treba podariti vječnost“ (1926.). Mi možemo samo moliti da Gospodin još podrži u životu genijalni um i pojavu Benedikta XVI.

Kardinal António Marto predslavio euharistiju u praznom svetištu u Fatimi

Na svetkovinu Gospe Fatimske, pastir biskupije Leiria-Fátima kardinal António Augusto dos Santos Marto, predslavio je svetu misu u praznom fatimskom svetištu.

Prvi put u povijesti svetkovina Gospe Fatimske proslavljena je u njezinu svetištu u Portugalu bez nazočnih vjernika. Proslava je započela u predvečerje svetkovine, 12. svibnja. Rektor svetišta o. Carlos Manuel Pedrosa Cabecinhas pozvao je stanovnike da na svojim prozorima upale svijeće i na taj način sudjeluju u tradicionalnoj procesiji kroz mjesto. U samoj je procesiji tek nekoliko osoba nosilo kip Gospe Fatimske te svjetleći križ. Iako vjernici nisu mogli hodočastiti nogama, mogli su hodočastiti srcima, rekao je Rektor.

Istoga je dana u Kapeli ukazanja kardinal António Marto predmolio kronicu. „Da, svetište je prazno, ali nije napušteno. Fizički smo odijeljeni, ali smo duhovno ujedinjeni kao Crkva s Marijom, prisno, srca puna vjere i pouzdanja“, rekao je tom prigodom. Nakana je krunice bila za prestanak pandemije. Podsjetio je na riječi koje Blažena Djevica Marija prije 103 godine rekla djeci pastirima, Luciji, Franji i Jacinti: „Svaki dan molite kronicu da dođe svijetu mir i prestane rat.“ Franjo i Jacinta su još kao djeca umrli od španjolske gripe. Papa Franjo ih je kanonizirao 13. svibnja 2017.

13. svibnja kardinal Marto je predslavio euharistiju te je u homiliji istaknuo kako je pandemija „poziv na duboko obraćenje“. „Još nedavno smo živjeli s ogromnim pouzdanjem u snagu tehnike i znanosti, u snagu ekonomije i financija, misleći da smo imuni na svaku epidemiju, ili, da će, ako se pojavi, rješenje biti brzo pronađeno.“ No, kardinal je ustvrdio kako je ova situacija otkrila ranjivost i krhkost čovječanstva. Stoga ju je shvatio kao poziv na razmišljanje o tomu što je bitno u životu.

U Portugalu će se mise u nazočnosti vjernika ponovno slaviti od 30. svibnja, objavila je CNA.

Hod za život održat će se kad epidemiološke mjere to dopuste

Građanska inicijativa „Hod za život“ na konferenciji za novinare u ponedjeljak 25. svibnja na zagrebačkom Zrinjercu najavila je da se ovogodišnji Peti hod za život, obitelj i Hrvatsku ne će održati u svibnju kao prethodnih godina, već se odgađa za vrijeme kada će epidemiološke mjere to dopustiti, izvijestila je Hina.

Koordinatorica Hoda za život Zagreb Andrea Kotnik rekla je da su jučer izvještene zastave manifestacije u Zagrebu, no organizacijski odbor te inicijative odlučio je da se peti Hod za život ove godine ne će održati u svibnju zbog epidemioloških mjera oko koronavirusa, već čim epidemiološke mjere to dopuste. Neki gradovi, kaže, ako će htjeti, mogu održati Hod

za život i ranije, svaki ima svog koordinatora. Ove se godine „za zaštitu svakog ljudskog života od začeca do prirodne smrti bez diskriminacije“ trebalo hodati tri subote u osam gradova.

Koordinator Hoda za život Zagreb Ivan Mihanović naveo je da će u Hodu, kada epidemiološke mjere to dopuste, sudjelovati Zagreb, Osijek, Slavonski Brod, Sisak, Rijeka, Zadar, Split i Imotski, a geslo ovogodišnjeg Hoda je „Za zaštitu svakog života bez diskriminacije“. „Posebice smo se u ovoj situaciji pandemije koronavirusa nastojali sjetiti onih najstarijih – naših baka i djedova“, naglasio je Mihanović.

Biskupi povjerali Australiju Blaženoj Djevici Mariji

Australski biskupi obnovili su 24. svibnja posvetu svoje zemlje Bezgrješnom Srcu Marijinu.

Nadbiskup Anthony Fisher predmolio je u prvostolnici u Sydneyju, prije nedjeljnoga svečanog euharistij-

skog slavlja, čin predanja Mariji. Na samom početku podsjetio je kako je Marija Pomoćnica Kršćana zaštitnica Australije od 1844. godine.

„U povijesti su se kršćani često utjecali zagovoru Majke Božje, osobito u vrijeme opasnosti“, rekao je nadbiskup Fisher. „U ovo vrijeme pandemije kada su život i zdravlje u opasnosti, kada je običan život toliko ograničen, kada je čak i javno bogoštovlje ozbiljno ograničeno, pridružujemo se biskupskim konferencijama mnogih naroda u obnovi posvete naše zemlje i povjeravanju naših ljudi Marijinim zaštitničkim molitvama“, dodao je.

U Australiji su mise u prisutnosti vjernika još uvijek zabranjene pa su čin obnove posvete i svetu misu vjernici pratili preko prijenosa uživo.

Charles de Foucauld će uskoro biti proglašen svetim

Papa Franjo odobrio je dekrete prema kojima Crkva dobiva tri nova sveca, nove blaženike, među kojima su i neki mučenici. Istaknuta osoba svakako je Charles de Foucauld, uzor evanđeoskog života i molitve, objavio je Vatican News.

Može se postati svetim čak i nakon onoga što se nekoć nazivalo „protraćenim životom“. Život Charlesa de Foucaulda, malog Isusovog brata Karla, koji je rođen u Strasbourgu 1858. godine, zoran je dokaz toga. Pridjevi koji definiraju njegovih prvih trideset godina života mogli bi biti „bonvivan“, „lakouman“, osjetljiv na ženske čari, iznerviran vojnim životom – što zauzima veći dio prvog dijela njegova života – a istodobno je hrabar u borbi i izvrstan časnik, čak i izvrstan istraživač u godinama kada prelazi iz Alžira i Maroka. Tada je – kao što se često događa u životima mnogih zaljubljenika u Krista koji polaze s perifernih područja vjere – začuo glas koji u mladom Charlesu poprima oblik zaziva: „Bože moj, ako postojiš, daj mi da Te upoznam“. De Foucauld odlazi u Svetu Zemlju kako bi osobno posjetio Isusova mjesta, zatim je iskusio život redovnika među trapistima, ali u srcu ima novi početak. Nakon svećeničkog ređenja našao je pravo mjesto u oazi duboko u Sahari. Njegova nova odora je bijela tunika s crvenim platnenim srcem prišivenim na vrhu preko kojega je križ. Ugošćuje svakoga tko pored njega prolazi: kršćane, muslimane, židove, pogane.

Provodi još 13 godina u tuareškom selu u Tamanrassetu. Moli 11 sati dnevno, uranja u tajnu euharistije, sastavlja ogroman francusko-tuareški rječnik koji se i danas koristi. Smrt mu dolazi dramatično 1. prosinca 1916. godine, kada njegovu domu, uvijek otvorenom za svaki susret, zaprijetu pljačkaši i „Karlo od Isusa“, to je njegovo novo ime, biva ubijen zbog „blaga“ o kojem je uvijek govorio, a koje je zapravo bio Krist u svetohraništu. No glas svetosti brzo se proširio. Danas duhovna obitelj Charlesa de Foucaulda – koju nije stigao stvoriti za života – uključuje nekoliko udruga vjernika, redovničkih zajednica, posvećenih laičkih ustanova ili svećenika diljem svijeta. Nadahnuti su „sveopćim bratom“, čovjekom „koji je dao svjedočanstvo koje je učinilo dobro Crkvi“, kako je to rekao papa Franjo na misi u Domu svete Marte 1. prosinca 2016., na stogodišnjicu njegove smrti.

Dekreti koje je odobrio Franjo uključuju i čuda koja vode kanonizaciji francuskog blaženika Cesarea de Busa (1544.-1607.) i talijanske blaženice Marije Domenice Mantovani (1862.-1934.). Dekretom se također odobravaju i druga čuda, pa će blaženima biti proglašeni Michele McGivney (1852.-1890.), Paolina Maria Jaricot (1799.-1862.), mučenici Simeone Cardon i pet drugova te mučenik Cosma Spessotto (1923.-1980.). Na koncu, dekretom se prepoznaju herojske kreposti francuskog biskupa Melchiorrea Maria de Marion Brésillaca (1813.-1859.).

Ponovno otvorena bazilika Rođenja Isusova u Betlehemu

U Betlehemu je nakon 82 dana ponovno otvorena bazilika Rođenja Isusova.

Betlehemska bazilika Rođenja Isusova bila je zatvorena od 5. ožujka zbog koronavirusa. Ponovno je otvorena 26. svibnja, a svi vjernici će se morati pridržavati posebnih mjera.

U bazilici će istovremeno smjeti biti najviše 50 osoba. Ulaz će biti omogućen „samo osobama koje nemaju povišenu tjelesnu temperaturu

ni simptome zaraze te nose zaštitu za lice“. U bazilici će se morati održavati međusobni razmak od 2 metra. Također će se izbjegavati svaki čin pobožnosti koji bi mogao dovesti do dodirivanja ili ljubljenja stijena, ikona, ruha i osoblja bazilike. Te su mjere zajednički donijeli kustos Svete Zemlje Francesco Patton, grčki pravoslavni patrijarh Jeruzalema Teofil III. i armenski patrijarh Jeruzalema Nourhan Manougian.

Biskupi Europske unije o predloženom planu oporavka

Komisija za socijalna pitanja Vijeća biskupskih konferencija Europske unije (COMECE) objavila je 28. svibnja priopćenje o predloženom planu oporavka Europske unije.

U priopćenju COMECE poziva Europsku uniju da obnovi duh solidarnosti i u središte plana oporavka stavi pitanje pravednosti. Predlaže tri puta za oporavak nakon pandemije koronavirusa. „Ova kriza može biti prilika Europskoj uniji za važan iskorak u prihvaćanju i očitovanju svoje solidarnosti, podupirući Europu

u oporavku putem ekološke, socijalne i kontribucijske pravednosti“, rekao je mons. Antoine Hérouard koji je predstavio priopćenje.

Prema predloženom planu, Europska unija bi preko Fonda za oporavak preusmjerila sredstva s tržišta kapitala. Države članice u potrebi bi trebale dobiti 500 milijarda eura preko potpora i 250 milijarda eura preko zajmova. Prema COMECE-u Fond bi bio značajan za građane koji su se razočarali europskim projektom, zbog sebičnih poteza pojedinih država članica.

„Pronađimo novu nadu za Europu u zajedničkom oporavku, koji očituje obnovljeni duh solidarnosti kao i pregnuće radu za pravednu budućnost. Djelujmo zajedno, nadajmo se i molimo da će ova kriza biti početak europskog oporavka putem pravednosti“, piše u zaključku priopćenja objavljenog na službenim stranicama COMECE-a.

DUH, DUŠAN/ DUŠNI, DUŠNOST, DUHOVAN/ DUHOVNI, DUHOVNOST

MILE MAMIĆ

odnosu riječi duša i duh, o njihovu postanku, značenju, imenovanju u pojedinim jezicima govorili smo u članku Duša, dušan/dušni, dušnost, duhovan/duhovni, duhovnost. To ovdje uglavnom ne ćemo ponavljati.

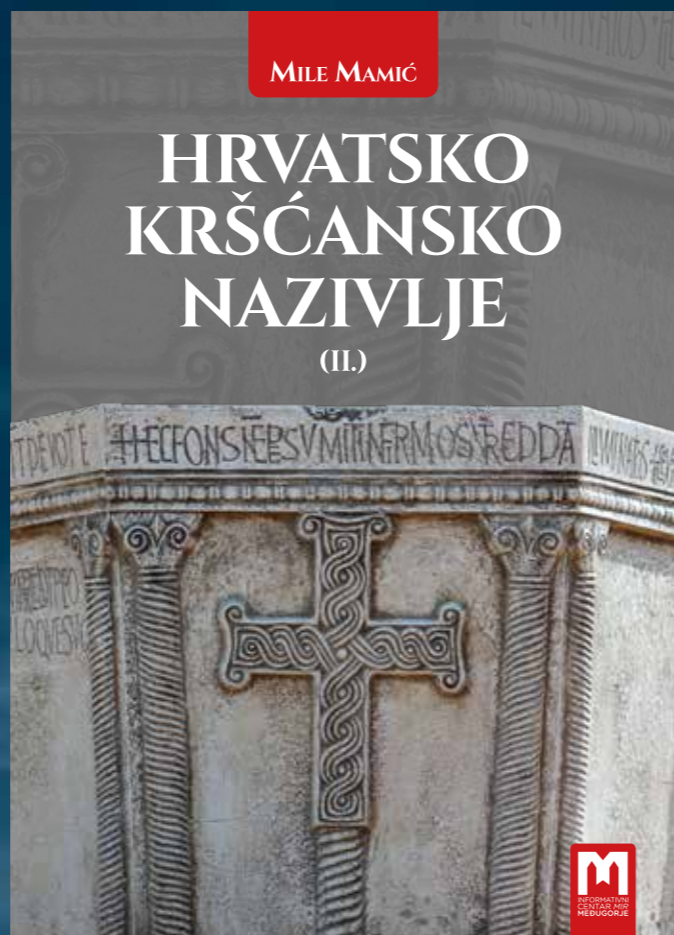
U Bibliji se dosta govori o raznim dobrim i zlim duhovima. Riječ *duh* po svojem postanku i prvotnom značenju u uskoj je vezi s *dah* i *duša*. *Dah*, *duh* i *duša* tijesno su povezane sa životom: bez njih nema života! Riječ *duh* kao opća imenica ima jedninu i množinu. Piše se malim početnim slovom. Budući da je to imenica muškoga roda, važno je znati označuje li ona što živo ili neživo jer o tom ovisi hoće li joj akuzativ biti jednak genitivu (za živo) ili nominativu (za neživo), npr. voljeti *brata*, izvaditi *zub*. To je vrlo zamršeno pitanje tako da riječ *živac* može značiti živo i neživo, a *mrtvac* i *pokojnik* ponašaju se kao živo. Kad su u pitanju dijelovi tijela, vrijedi dodatno pravilo: Dijelovi tijela u hrvatskome jeziku vrijede kao neživo bez obzira na to radi li se o živu čovjeku ili ne. Zato se *zub*, *nos*, *mozak* ponašaju kao neživo. Njima se, nevjerojatno, pridružuju i riječi *život* i *duh*.

U vezi s *duh* imali smo pridjev *dušan/dušni* i mislenu imenicu *dušnost* kao i od *duša*, ali se kasnije načinila riječ *duhovan/duhovni*, *duhovnost* radi razlikovanja. Od pridjeva *duhovan* imamo mnoštvo sveza: *duhovni život*, *duhovne vježbe*, *duhovno tijelo*, duhovna duša, *duhovno štivo*, *duhovna osoba* itd.). Od toga imamo i imenicu duhovnik, koja uglavnom u hrvatskom jeziku nije istoznačnica za „svećenik“. Imamo i mislenu imenicu *duhovnost*. Duhovan i duhovnost nije isto što *duhoviti* i *duhovitost*. Govoreći o proslavljenom, uskrslom tijelu, sv. Pavao kaže *duhovno tijelo*, grčki *soma pneumatikon*.

Riječ *duh* može biti i vlastita imenica, tj. osobno ime. Kao osobno ime piše se velikim početnim slovom i ponaša se kao živo. To je treća božanska osoba. Često se naziva *Duh Božji*, *Duh Gospodnji*, *Duh Kristov*, ali najčešće *Duh Sveti*. U tim svezama pridjev stoji na drugom mjestu premda bi u skladu sa suvremenim hrvatskim jezikom trebao stajati na prvom, što se također u praksi javlja. Sveza *Duh Sveti* ustaljena je u tom liku vjerojatno pod utjecajem latinskoga *Spiritus Sanctus*.

U nekim slučajevima teško se može pouzdano znati je li u pitanju *duh* (opća imenica) ili *Duh* (osoba). Osobito je to teško u Pavlovim poslanicama, što je i za prevoditelje izazov.

Poštovani čitatelji, iz tiska je izišla nova knjiga prof. dr. sc. Mile Mamića pod naslovom: Hrvatsko kršćansko nazivlje (II.). Knjiga je plod četverogodišnje suradnje s Glasnikom mira.

U ovo je knjizi autor znatno proširio i produbio svoje istraživanje hrvatskoga kršćanskoga nazivlja. Većina ovih članaka potpuno su novi, dok su neki malo prerađeni, posuvremenjeni i osvježeni.

Knjigu možete naći u Suvenirnici Informativnog centra MIR Međugorje.

Tjedni molitveni program

ljetni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8, 11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prijepodne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h Večernji molitveni program i ispovijed
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobilja biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Ponedjeljak, 15. 6. 2020.

1Kr 21, 1-16; Ps 5, 2-3.4b-7; Mt 5, 38-42

Utorak, 16. 6. 2020.

1Kr 21, 17-29; Ps 51, 3-6b.11.16; Mt 5, 43-48

Srijeda, 17. 6. 2020.

2Kr 2, 1.6-14; Ps 31, 20-21.24; Mt 6, 1-6.16-18

Četvrtak, 18. 6. 2020.

Sir 48, 1-15; Ps 97, 1-7; Mt 6, 7-15

Petak, 19. 6. 2020.

PRESVETO SRCE ISUSOVO

Pnz 7, 6-11; Ps 103, 1-4.6-8.10; 1Iv 4, 7-16; Mt 11, 25-30

Subota, 20. 6. 2020.

Bezgrješno srce Blažene Djevice Marije
vl.: Iz 61, 9-11; Otp. pj.: 1Sam 2, 1.4-8; Lk 2, 41-51

Nedjelja, 21. 6. 2020.

Jr 20, 10-13; Ps 69, 8-10.14.17.33-35; Rim 5, 12-15; Mt 10, 26-33

Ponedjeljak, 22. 6. 2020.

2Kr 17, 5-8.13-15a.18; Ps 60, 3-5.12-13; Mt 7, 1-5

Utorak, 23. 6. 2020.

2Kr 19, 9b-11.14-21.31-35a.36; Ps 48, 2-4.10-11; Mt 7, 6.12-14

Srijeda, 24. 6. 2020.

ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA
vl.: Iz 49, 1-6; Ps 139, 1-3.13-15; Dj 13, 22-26; Lk 1, 57-66.80

Četvrtak, 25. 6. 2020.

2Kr 24, 8-17; Ps 79, 1-5.8-9; Mt 7, 21-29

Petak, 26. 6. 2020.

2Kr 25, 1-12; Ps 137, 1-6; Mk 8, 1-4

Subota, 27. 6. 2020.

Tuž 2, 2.10-14.18-19; Ps 74, 1-7.20-21; Mt 8, 5-17

Nedjelja, 28. 6. 2020.

2Kr 4, 8-11.14-16a; Ps 89, 2-3.16-19; Rim 6, 3-4.8-11; Mt 10, 37-42

Ponedjeljak, 29. 6. 2020.

SV. PETAR I PAVAO, apostoli
Dj 12, 1-11; Ps 34, 2-9; 2Tim 4, 6-8.17-18; Mt 16, 13-19

Utorak, 30. 6. 2020.

Am 3, 1-8; 4, 11-12; Ps 5, 4b-8; Mt 8, 23-27

Srijeda, 1. 7. 2020.

Am 5, 14-15.21-24; Ps 50, 7-14.16b-17; Mt 8, 28-34

Četvrtak, 2. 7. 2020.

Am 7, 10-17; Ps 19, 8-11; Mt 9, 1-8

Petak, 3. 7. 2020.

vl.: Ef 2, 19-22; Ps 117, 1-2; Iv 20, 24-29

Subota, 4. 7. 2020.

Am 9, 11-15; Ps 85, 9.11-12.13-14; Mt 9, 14-17

Nedjelja, 5. 7. 2020.

Zah 9, 9-10; Ps 145, 1-2.8-11.13c-14; Rim 8, 9.11-13; Mt 11, 25-30

Ponedjeljak, 6. 7. 2020.

Hoš 2, 16.17b-18.21-22; Ps 145, 2-9; Mt 9, 18-26

Utorak, 7. 7. 2020.

Hoš 8, 4-7.11-13; Ps 115, 3-10; Mt 9, 32-38

Srijeda, 8. 7. 2020.

Hoš 10, 1-3.7-8.12; Ps 105, 2-7; Mt 10, 1-7

Četvrtak, 9. 7. 2020.

Hoš 11, 1.3-4.8c-9; Ps 80, 2ac.3bc.15-16; Mt 10, 7-15

Petak, 10. 7. 2020.

Hoš 14, 2-10; Ps 51, 3-4.8-9.12-13.14.17; Mt 10, 16-23

Subota, 11. 7. 2020.

vl.: Izr 2, 1-9; Ps 34, 2-11; Mt 19, 27-29

Nedjelja, 12. 7. 2020.

Iz 55, 10-11; Ps 65, 10-14; Rim 8, 18-23; Mt 13, 1-23

Ponedjeljak, 13. 7. 2020.

Iz 1, 11-17; Ps 50, 8-9.16bc-17.21.23; Mt 10, 34-41

Utorak, 14. 7. 2020.

Iz 7, 1-9; Ps 48, 2-8; Mt 11, 20-24

Srijeda, 15. 7. 2020.

od dana: Iz 10, 5-7.13-16; Ps 94, 5-10.14-15; Mt 11, 25-27

20
GODINA

20 godina među
najslušanijim
radiopostajama u BiH

24
SATA

24-satni obiteljski, kulturni,
vjerski, informativni i
zabavni program

Pružamo istinitu,
pouzdanu i provjerenu
informaciju

Banja Luka
87,8 / 106,7

Žepče 100,1

Jajce 87,8

Nova Bila
100,00

Zenica 100,1

Bugojno 101,8

Olovo 96,1

Rama 104,7

Sarajevo 96,1

Mostar 100,00
Međugorje 98,3

ODAŠILJAČI U REPUBLICI HRVATSKOJ:

Split, Južna
Hrvatska **101,5 MHz**

Zagreb, Lika,
Sr. Hrvatska **107,8 MHz**

SATELIT: Europa, Bliski
istok i Afrika- EUTELSAT 16°E

EMITIRAMO UŽIVO I PUTEM

INTERNETA: www.radio-medjugorje.com

Kako postati podupiratelj?

Jednostavno! Pošaljite nam vaše osobne podatke na podupiratelj@medjugorje.hr i godišnjom članarinom od 40 KM (za Hrvatsku: 160 HRK, za zemlje EU: 35 EUR, za Švicarsku 50 CHF) i postanite dio naše radijske obitelji. Hvala vam od srca!

INFORMATIVNI
CENTAR **MIR**
MEĐUGORJE

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Uredništvo: +387 36 653 580
Program uživo: +387 36 653 581
Marketing: +387 36 653 548
Fax: +387 36 653 552
radio-mir@medjugorje.hr
www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja MIR Međugorje djeluje od 1997. godine. Program našeg radija dio je svakodnevnice u Vašim domovima u domovini i inozemstvu, na radnim mjestima... Kao glasnik mira Radiopostaja odašilje poruke iz Međugorja. Putokaz je hodočasniciima iz cijelog svijeta.

RADIO KOJI IMA DUŠU

